

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุงอนาคตของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน
วิทยาลัยสารพัดช่าง กรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์
ของ
ปิยกาญจน์ กิจอุดมทรัพย์

18 ก.พ. 2540

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา

ธันวาคม 2539

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

4 36235

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. บุญเชิด ภิญโญนนันตพงษ์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. บุญเชิด ภิญโญนนันตพงษ์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา ของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร. ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๙

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความช่วยเหลือจากท่าน อาจารย์ที่ทรงคุณวุฒิ ศาสตราจารย์ ดร. ม่องพระรม เกิดพิทักษ์ รองศาสตราจารย์ ดร. บุญเชิด ภิญโญนนันตพงษ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำอย่างดียิ่งตลอดจนช่วยแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ มาโดยตลอด ทำให้ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งมาก จึงขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ และอาจารย์ วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ที่กรุณาให้คำแนะนำ และเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ไพศาล อันประเสริฐ ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบ ปริญญานิพนธ์ และช่วยตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง และให้คำแนะนำ เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ และอาจารย์ วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา และวิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรปราการ ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบคุณนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างดังกล่าวทุกคน ที่ให้ความร่วมมืออย่างดีในการ วิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณนิติ ปัทมราชวิเชียร ผู้อำนวยการกองบริการภายใน ไฟฟ้านครหลวง ซึ่งเป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยมาโดยตลอด

และในที่สุด ขอขอบพระคุณ เพื่อน พี่ และน้อง ทุกคน ที่เป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยมาด้วยดี

ปิยกาญจน์ กิจอุดมทรัพย์

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
	สมมุติฐานการศึกษาค้นคว้า	5
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	11
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคต	11
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ	20
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียน	27
3	วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า	36
	แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง	36
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	37
	การสร้างเครื่องมือ	37
	วิธีการดำเนินการวิจัย	48
	การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์	48
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาค้นคว้า	49
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
5	บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
	บทย่อ	61
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	63
	อภิปรายผลการศึกษา	64
	ข้อเสนอแนะ	74

บรรณานุกรม	76
ภาคผนวก ก	83
ตารางแสดงความสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์	85
ค่า t - test ของแบบสอบถาม และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	93
ภาคผนวก ข	96
แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต	97
แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน	101
แบบสอบถามบุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี	105
ประวัติย่อของผู้วิจัย	107

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดง จำนวนประชากร และจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทวิชา	35
2	แสดง จำนวน ร้อยละ ของจำนวนนักศึกษาแต่ละสถาบันการศึกษา	50
3	แสดง จำนวน ร้อยละ ของประเภทวิชาชีพของนักศึกษา	51
4	แสดง จำนวน ร้อยละ ของนักศึกษา จำแนกตามเพศ	51
5	แสดง จำนวน ร้อยละ ของอายุนักศึกษา	52
6	แสดง จำนวน ร้อยละ ของรายได้ต่อเดือนของนักศึกษา	52
7	แสดง จำนวน ร้อยละ ของวุฒิการศึกษาของนักศึกษา	53
8	แสดง จำนวน ร้อยละ ของอาชีพของนักศึกษา	53
9	แสดง คะแนนเต็ม ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนตัวแปรที่ศึกษา	54
10	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของตัวพยากรณ์	55
11	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์	57
12	แสดง การใช้ตัวพยากรณ์หลาย ๆ ตัวพร้อมกัน	58
13	แสดง การค้นหาตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์ลักษณะมุ่งอนาคต	59
14	แสดง ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ ค่านัยสำคัญทางสถิติ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ค่าสัมประสิทธิ์ในการทำนาย ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ	59
15	แสดง ความสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ ประเภทวิชาชีพ กับ เพศ	85
16	แสดง ความสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ อายุ กับ วุฒิการศึกษา	85
17	แสดง ความสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ รายได้ กับ วุฒิการศึกษา	86
18	แสดง ความสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ อาชีพ กับ ประเภทวิชาชีพ	87
19	แสดง ความสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ อาชีพ กับ รายได้	88
20	แสดง ความสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ อาชีพ กับ วุฒิการศึกษา	89
21	แสดง ความสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ อายุ กับ อาชีพ	90
22	แสดง ความสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ อายุ กับ รายได้	91
23	แสดง ความสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ เพศ กับ รายได้	91

24	แสดง ความสัมพันธ์ของตัวพหุคูณ พหุคูณ กับ วุฒิกการศึกษา	92
25	แสดง ความสัมพันธ์ของตัวพหุคูณ วุฒิกการศึกษา กับ ประเภทวิชาชีพ	92
26	แสดง ค่า t - test และ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ลักษณะมุ่งอนาคต	93
27	แสดง ค่า t - test และ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทัศนคติต่อการเรียน องค์ประกอบด้านความคิด.....	93
28	แสดง ค่า t - test และ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทัศนคติต่อการเรียน องค์ประกอบด้านความรู้สึก.....	94
29	แสดง ค่า t - test และ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทัศนคติต่อการเรียน องค์ประกอบด้านแนวโน้มในการเรียน	94

บทที่ 1

บทนำ

คำนำ

เนื่องจากสภาพสังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ประกอบทั้งความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการรับอารยธรรมต่างแดน แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539 : 31) จึงมุ่งพัฒนาประชากรให้มีคุณธรรม จริยธรรม ปัญญา มีสุขภาพสมบูรณ์ ตลอดจนมีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถพึ่งตนเอง และดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข นอกจากนี้ มิเชล (Mischel. 1974 : 250) กล่าวว่า ประชาชนของประเทศที่กำลังพัฒนาควรจะต้องมีลักษณะมุ่งอนาคตซึ่งมีความสำคัญมากต่อการพัฒนาประเทศ และประเทศที่กำลังพัฒนาจะต้องเห็นความสำคัญของการวางแผนเพื่อประโยชน์ที่จะได้รับในอนาคต

จรรยา สุวรรณทัต (2531 : 48 - 52) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นลักษณะของการมองสู่อนาคตข้างหน้า ซึ่งเป็นการมองที่ลึกซึ้งกว้างไกลที่จะมีผลไม่เพียงแต่ตัวผู้มองเท่านั้น หากครอบคลุมไปถึงบุคคลอื่นและสังคมมนุษยชาติที่บุคคลนั้นมีส่วนเกี่ยวข้องด้วย และถือว่าเป็นจิตลักษณะสำคัญประการหนึ่งที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ การส่งเสริมและพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตจะช่วยให้บุคคลโดยเฉพาะเยาวชนเกิดแรงจูงใจที่จะแสวงหาคำเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้มีความสามารถมองไปในอนาคต มีจุดมุ่งหมายที่จะสร้างสังคมให้ดีขึ้น สังคมไทยก็จะมีประชากรที่มีคุณภาพต่อไปในอนาคต ลักษณะการมุ่งอนาคตยังเป็นลักษณะทางจิตใจที่สำคัญประการหนึ่ง เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในตัวบุคคลและสังคม ทั้งยังมีความสัมพันธ์กับลักษณะทางจิตของบุคคลด้วยที่สำคัญคือสติปัญญา จริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับ เชกูรา (Segura. 1975 : 5823 - B) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นความสามารถของบุคคลในการวางแผน และการจัดการเกี่ยวกับอนาคตที่เป็นไปได้

นอกจากนี้ เอกวิทย์ ณ ถลาง (2526 : 20 - 25) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตทำให้ผู้เรียนแต่ละคนมีจุดมุ่งหมายได้รับความรู้ที่เปิดเผย และมองไปข้างหน้าเพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกตลอดจนพัฒนาทักษะการคิด ตัดสินใจอย่างมีเหตุผลพัฒนาทัศนคติที่มี

ต่ออนาคตช่วยให้ผู้เรียนก้าวไปในอนาคตด้วยความมั่นใจ ซึ่งมีส่วนช่วยพัฒนาสร้างสรรค์โลกในอนาคตให้ดีขึ้น ส่วนแลมม รอล์ฟและกิเซล่า (Lamm,Rolf and Gisela. 1976 : 317)กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ทศนคติ ความรู้ และความรู้สึกของแต่ละบุคคลที่มีต่ออนาคต

สถาบันการศึกษาเป็นสถาบันหนึ่งที่มีความสำคัญในการสร้างคุณภาพประชากร ตั้งแต่เยาว์วัยด้วยการให้การศึกษาอบรม ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่เด็กและเยาวชนให้มีการเจริญเติบโต ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2521 : 10)

วิทยาลัยสารพัดช่างเป็นหนึ่งในสถาบันการศึกษา สังกัดกองการศึกษาอาชีวกรรมอาชีพศึกษา ที่จัดการศึกษานอกระบบ วิทยาลัยสารพัดช่างมีการวางแผนจัดการเรียนการสอนวิชาชีพให้กับบุคคลทั่วไป เพื่อประโยชน์ที่จะได้รับในอนาคต

วิทยาลัยสารพัดช่างได้สร้างความเสมอภาคและกระจายโอกาสทางการศึกษาให้แก่กลุ่มผู้ด้อยโอกาสต่าง ๆ รวมทั้งกลุ่มเป้าหมายพิเศษ เช่น บุคคลพิการ ให้ได้รับบริการทางการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทการศึกษาอย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต ตลอดจนจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษ ให้ผู้เรียนมีทักษะในการประกอบอาชีพอิสระ สามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และดำรงชีวิตอย่างสอดคล้อง กับหลักธรรมคำสอนของศาสนาตามนโยบายแผนการศึกษา การศาสนา และวัฒนธรรม ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) โดยวิทยาลัยสารพัดช่างได้จัดหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น หลายประเภทวิชา แต่ละประเภทเน้นในการฝึกทักษะเป็นสำคัญผู้เรียนสามารถเลือกเรียน ได้ตามความสนใจ ความถนัด และความต้องการ

รูปแบบในการจัดการศึกษาของวิทยาลัยสารพัดช่างนั้น เป็นการจัดการศึกษาในรูปแบบของการศึกษานอกระบบ ซึ่ง ปฐม นิคมานนท์ (2532 : 118) กล่าวว่า การศึกษานอกระบบมีลักษณะยืดหยุ่นมากกว่าการศึกษาในระบบ เช่นความยืดหยุ่นด้านเวลาเรียน คือจัดในระยะเวลาที่ยาวหรือสั้นก็ได้ ความยืดหยุ่นด้านสถานที่เรียน คือไม่เจาะจงว่าจะต้องเป็นโรงเรียนเสมอไป ความยืดหยุ่นด้านตัวผู้เรียน คืออาจจัดให้กับบุคคลหลายระดับความยืดหยุ่นด้านผู้สอน คือไม่จำกัดว่าจะต้องมีวุฒิทางครู ความยืดหยุ่นด้านวิธีเรียน คือไม่จำกัดว่าจะต้องเรียนในห้องเรียนเท่านั้น ความยืดหยุ่นด้านองค์กรผู้ให้บริการ คือไม่จำกัดว่าจะต้องเป็นสถานศึกษาเท่านั้น นอกจากนี้ก็มีความยืดหยุ่นด้านระเบียบหรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ซึ่งสามารถปรับให้สอดคล้องกับผู้เรียนและสภาพการเรียนได้คล่องตัวกว่าการจัดการศึกษาในระบบ

โนลส์ (Knowles. 1950 : 30) ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการศึกษานอกระบบไว้ว่า การศึกษานอกระบบมีจุดมุ่งหมายที่จะทำให้เกิด การเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านทัศนคติ หรือความรู้สึก ด้านค่านิยม หรือวิจารณ์ญาณ และด้านความเข้าใจ

การที่จะทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มิได้ขึ้นอยู่กับความสามารถ หรือเขาวินิจฉัยของนักศึกษาเพียงประการเดียว แต่ต้องอาศัยปัจจัยอื่น ๆ ประกอบด้วย เช่น คุณภาพของการจัดการศึกษาภายในโรงเรียน ความสนใจ วุฒิภาวะ ทักษะหรือความชำนาญในการสอนของครู ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจของนักเรียนกับการจัดประสบการณ์ การสอนของครู ความสามารถของนักเรียน นิสัยในการเรียน บุคลิกภาพ และตัวแปรอื่น ๆ ทางด้านสังคม (Lin and Mc.Kenzie. 1970 : 306 - 310)

การสำรวจข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง จากประวัติของนักศึกษา และการสัมภาษณ์ ตลอดทั้งประสบการณ์ของครูผู้สอนในวิทยาลัยสารพัดช่าง พบว่า นักศึกษาของวิทยาลัยสารพัดช่างทั้ง 4 แห่ง ได้แก่ นักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา นักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี นักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง และนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร จำนวน 6,600 คน มีความแตกต่างกันหลายประการ เช่น การเลือกวิชาเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพ วุฒิการศึกษา อายุ และเพศ ส่วนนักศึกษาบางคนที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ บางคนเป็นแม่บ้าน เป็นผู้รองาน หรือศึกษาเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษามีทัศนคติ บุคลิกภาพ และลักษณะมุ่งอนาคตแตกต่างกัน เช่น นักศึกษาบางคนสามารถวางแผนเกี่ยวกับอนาคตได้ แต่นักศึกษาบางคนไม่สามารถตัดสินใจหรือวางแผนเกี่ยวกับอนาคตได้

นาตยา ปลื้มธนานนท์ (2526 : 6) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นแรงจูงใจให้ผู้เรียนเห็นความสัมพันธ์ระหว่างอนาคตกับสมรรถภาพทางการเรียน มีผลทำให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในตนเอง และสามารถปรับตัวได้ดี นอกจากนี้ รัตนา ประเสริฐสม (2526 : 36 - 37) กล่าวว่า วิธีการต่าง ๆ ที่บุคคลใช้แก้ปัญหาในวัยต่อ ๆ มานั้น จะเป็นส่วนหนึ่งของลักษณะการหยั่งรู้เวลาในอนาคตที่บุคคลเคยคิดไว้ตั้งแต่วัยรุ่นหรือวัยผู้ใหญ่ตอนต้น

ฮอลล์ และลินเซย์ (สมคิด พรหมจรรย์. 2526 : 1 ; อ้างอิงมาจาก Hall and Lindzey. 1957 : 119) กล่าวว่า บุคลิกภาพจะช่วยให้เกิดความเข้าใจพฤติกรรมของบุคคลทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ซึ่งไคลเวอร์ และไวด์เนอร์ (Kleiver and Weidner. 1987 : 30 - 41) กล่าวว่า บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบเอ จะเป็นบุคคลที่มีความเพียรพยายามที่จะฟันฝ่าอุปสรรคเพื่อความสำเร็จในการทำงาน และจากผลการศึกษาของซิมมอน แมททิวส์ และโทเฟอร์ (Symmon, Mathews and Toepfer) พบว่า นิสิตที่มีสติปัญญาอยู่ในระดับเดียวกัน แต่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันนั้นเป็นเพราะนิสิตมีทัศนคติต่อการเรียน และมีแรงจูงใจในการเรียนแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับเออร์วิง (Irving. 1966 : 706 - 715) ที่กล่าวว่า ก่อนที่จะให้การศึกษาแก่บุคคลใดก็ตามจะต้องศึกษาถึงธรรมชาติ ความต้องการ และพื้นฐานของบุคคลนั้นเสียก่อน จึงจะสามารถให้การศึกษาแก่บุคคลนั้นได้อย่างเหมาะสม บุคคลนั้นจะเรียนวิชาใด ๆ ได้ผลดี เขาจะต้องมีความชอบหรือมีทัศนคติที่ดีต่อวิชานั้น ๆ เพราะทัศนคติ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานั้น ๆ จะมีความสัมพันธ์กัน

จากข้อความดังกล่าวสรุปได้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคตนั้นเป็นความสามารถของนักศึกษาในการวางแผนงาน และปฏิบัติเกี่ยวกับอนาคตได้ เช่น ความสามารถในการคาดการณ์ไกลถึงผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้น การหาแนวทางแก้ปัญหาในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพในอนาคต และมีความเพียรพยายามที่จะอดทน รอคอย เพื่อประสบความสำเร็จในชีวิต ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์จะศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตของนักศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนของวิทยาลัยสารพัดช่างต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ส่งผลต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักศึกษา
2. เพื่อศึกษาความสามารถของตัวแปรในการพยากรณ์ลักษณะมุ่งอนาคตของนักศึกษา

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. เพศของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับลักษณะมุ่งอนาคต
2. อายุของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับลักษณะมุ่งอนาคต
3. วุฒิการศึกษานักศึกษามีความสัมพันธ์กับลักษณะมุ่งอนาคต
4. อาชีพของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับลักษณะมุ่งอนาคต
5. หลักสูตรวิชาชีพพระยะสันมีความสัมพันธ์กับลักษณะมุ่งอนาคต
6. ทศนคติต่อการเรียนของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับลักษณะมุ่งอนาคต
7. ฐานะเศรษฐกิจของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับลักษณะมุ่งอนาคต
8. บุคลิกภาพของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับลักษณะมุ่งอนาคต
9. สถาบันการศึกษามีความสัมพันธ์กับลักษณะมุ่งอนาคต
10. ตัวแปรด้านส่วนตัวของนักศึกษาและตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมของนักศึกษา

สามารถพยากรณ์ลักษณะมุ่งอนาคตได้

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตของนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นประโยชน์ต่อครูแนะแนว ครูผู้สอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาชายและหญิงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 6,600 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักศึกษาชายและหญิงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2538 จำนวน 960 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรโดยมีสถานบันการศึกษาเป็นชั้น (Strata) และมีประเภทวิชาชีพเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 ตัวแปรด้านส่วนตัวของนักศึกษา ได้แก่

3.1.1.1 เพศ

3.1.1.2 อายุ

3.1.1.3 วุฒิการศึกษา

3.1.1.4 อาชีพของนักศึกษา

3.1.1.5 ทศนคติต่อการเรียน

3.1.1.6 ลักษณะบุคลิกภาพแบบเอและบี

3.1.1.7 ฐานะทางเศรษฐกิจของนักศึกษา

3.1.2 ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมที่วิทยาลัย ได้แก่ ประเภทวิชาของหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตของนักศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ลักษณะของการมองสู่อนาคตของนักศึกษาที่สามารถคาดการณ์ไกล และเห็นความสำคัญของผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ศึกษาแนวทางแก้ปัญหาวางแผนเพื่อเป้าหมายในอนาคตและปฏิบัติเกี่ยวกับอนาคต เพื่อไปสู่เป้าหมายที่ต้องการดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ความสามารถคาดการณ์ไกลถึงผลที่อาจเกิดขึ้นจากการกระทำเกี่ยวกับการศึกษา และการประกอบอาชีพ และการตัดสินใจเลือกกระทำอย่างเหมาะสม

1.2 การศึกษาแนวทางแก้ปัญหาและวางแผนดำเนินการ เพื่อเป้าหมายเกี่ยวกับการศึกษาและการประกอบอาชีพในอนาคต

1.3 การรู้จักเลือกกระทำและรอคอยผลที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตเกี่ยวกับการศึกษา และการประกอบอาชีพ และมีความเพียรพยายามในปัจจุบัน เพื่อประสบความสำเร็จในชีวิต

2. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุงอนาคตของนักศึกษา หมายถึง สิ่งส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนของนักศึกษา จำแนกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านส่วนตัวนักศึกษา และด้านสิ่งแวดล้อมที่วิทยาลัย ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ตัวแปรด้านส่วนตัวของนักศึกษา ได้แก่

2.1.1 อายุของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ช่วง คือ

2.1.1.1 อายุตั้งแต่ 15 - 25 ปี

2.1.1.2 อายุตั้งแต่ 26 - 40 ปี

2.1.1.3 อายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป

2.1.2 วุฒิการศึกษา หมายถึง พื้นฐานการศึกษาสูงสุดที่นักศึกษาได้รับ แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

2.1.2.1 ระดับต้น หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาถึง ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

2.1.2.2 ระดับกลาง หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ถึง ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า

2.1.2.3 ระดับสูง หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาดังแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไปหรือ เทียบเท่า

2.1.3 อาชีพของนักศึกษา หมายถึง ประเภทหรือลักษณะของงานที่นักศึกษายึดเป็นอาชีพหลัก ทำให้มีรายได้ประจำแบ่งเป็น 6 ประเภท คือ (กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม. 2512 : 72 - 74)

2.1.3.1 อาชีพที่เป็นวิชาชีพ ได้แก่ ครู อาจารย์ ทหารตำรวจ
วิศวกร สถาปนิก แพทย์ เกษีกร ทนายความ นักบัญชี นักประพันธ์
นักหนังสือพิมพ์ นักบิน

2.1.3.2 อาชีพค้าขาย ได้แก่ เจ้าของร้านค้า ผู้ควบคุมการขาย
และผู้จัดซื้อ นายหน้าหรือตัวแทนจำหน่ายสินค้า หรือหาประกันชีวิต ประกันภัย
นายหน้าขายที่ดิน พนักงานขายของหน้าร้าน เรขายสินค้า เจ้าของไร่ เจ้าของนา

2.1.3.3 อาชีพบริการ ได้แก่ บริการขายอาหารและที่พักอาศัย
ผู้ปรุงอาหาร ตำรวจ นักสืบ หญิงทำงานบ้าน พนักงานเสริฟอาหาร พนักงานทำความสะอาด
ช่างตัดผม ภารโรง ช่างเสริมสวย ผู้ให้บริการความปลอดภัย ยาม ผู้จัดนำเที่ยว
มัคคุเทศก์ ลับเหร่อ เจ้าของบ้านเช่า

2.1.3.4 อาชีพผู้ใช้แรงงาน ได้แก่ ช่างปั้น ช่างศิลป์ ผู้ฆ่าสัตว์
นักดนตรี ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า ช่างทำรองเท้า ช่างทาสี ช่างไม้ ช่างปูน ช่างซ่อมรถยนต์
ช่างทำเฟอร์นิเจอร์ ช่างเรียง ช่างพิมพ์ ช่างไฟฟ้า ช่างถ่ายรูป คนขับรถยนต์

2.1.3.5 อาชีพกสิกรรมและเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ ชาวนา ชาวสวน
ชาวไร่ ชาวประมง

2.1.3.6 เสมียนพนักงาน ได้แก่ พนักงานเก็บเงิน
พนักงานบัญชี พนักงานต้อนรับ พนักงานพิมพ์ดีด พนักงานโทรเลข พนักงานโทรศัพท์
พนักงานฝ่ายสินค้าและพัสดุ

2.1.4 ทศนคติต่อการเรียน หมายถึง ความคิด ความรู้สึกของนักศึกษา
ที่มีต่อการเรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น และแนวโน้มในการเรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น
ซึ่งได้แก่ ความสำคัญของการเรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ลักษณะของวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น
และบรรยากาศในการเรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น

2.1.5 บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะของบุคคล หรือพฤติกรรม
โดยรวมของนักศึกษาที่แสดงออก หรือตอบสนองต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ในการดำรงชีวิต ซึ่งทำ
ให้นักศึกษานั้นมีความแตกต่างจากบุคคลอื่น บุคลิกภาพในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งตามแบบสำรวจ
การกระทำกิจกรรมของเจนกินส์ (Jenkins' Activity Survey) ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ

2.1.5.1 ลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ หมายถึง บุคคลที่ชอบทำงานแข่งกับเวลา รักความก้าวหน้า ไม่ชอบการรอคอย ก้าวร้าว โกรธง่าย และมีความเพียรพยายามที่จะฟันฝ่าอุปสรรค เพื่อประสบความสำเร็จในการทำงาน

2.5.1.2 ลักษณะบุคลิกภาพแบบบี เป็นลักษณะบุคลิกภาพของคนที่ค่อนข้างเฉื่อยชา ไม่รักความก้าวหน้า ไม่อดทนและรอคอยได้ ไม่ชอบฟันฝ่าอุปสรรค ไม่หวังผลสัมฤทธิ์ในการทำงาน

2.1.6 ฐานะเศรษฐกิจของนักศึกษา หมายถึง รายได้ประจำของนักศึกษา อาจได้มาจากบิดามารดา ญาติพี่น้อง หรือผู้อุปการะ แบ่งเป็น 4 ระดับ (ณัฐวุฒิ ธรรมกุลมงคล. 2522 : 9)

2.1.6.1 รายได้ต่ำ หมายถึง รายได้ไม่เกิน 5,000 บาท

2.1.6.2 รายได้ปานกลาง หมายถึง รายได้ต่อเดือนอย่างต่ำ 5,001 - 7,000 บาท

2.1.6.3 รายได้สูง หมายถึง รายได้ต่อเดือนอย่างต่ำ 7,001 บาทขึ้นไป

2.2 ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมที่วิทยาลัย ได้แก่

2.2.1 หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น หมายถึง หลักสูตรวิชาชีพสำหรับบุคคลทั่วไปที่มีพื้นฐานความรู้ไม่ต่ำกว่า ระดับ ประถมปีที่ 4 หรือเทียบเท่า ใช้เวลาเรียนตั้งแต่ 6 - 225 ชั่วโมง แบ่งได้ 4 ประเภทวิชา (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา. 2533 : 3)

2.2.1.1 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ได้แก่ สาขาวิชาช่างยนต์ เครื่องทำความเย็น ช่างวิทยุ - โทรทัศน์ ช่างเชื่อมโลหะ ช่างไฟฟ้า ช่างซ่อมจักร และช่างก่อสร้าง

2.2.1.2 ประเภทวิชาคหกรรม ได้แก่ ช่างเสริมสวย ช่างตัดผม วิชาอาหาร - ขนมช่างตัดเย็บเสื้อผ้าชาย และช่างตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี

2.2.1.3 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ได้แก่ วิชาคอมพิวเตอร์ วิชาพิมพ์ดีดไทย - อังกฤษ วิชาบัญชีร้านค้า วิชาภาษาต่างประเทศ

2.2.1.4 ประเภทวิชาศิลปกรรม ได้แก่ วิชาดอกไม้ประดิษฐ์ วิชาช่างภาพ วิชาดนตรี วิชาช่างหนัง วิชาเขียนแบบโฆษณา

3. สถาบันการศึกษา หมายถึง วิทยาลัยสารพัดช่างที่มีสถานที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร
สังกัดกรมอาชีวศึกษา เปิดทำการสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น มีจำนวน 4 แห่ง ได้แก่

- 3.1 วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร
- 3.2 วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา
- 3.3 วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง
- 3.4 วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคต
 - 1.1 ความหมายของลักษณะมุ่งอนาคต
 - 1.2 ความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคต
 - 1.3 ปัจจัยที่ส่งเสริมลักษณะมุ่งอนาคต
 - 1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวกับลักษณะมุ่งอนาคต
 - 1.4.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
 - 1.4.2 งานวิจัยในประเทศ
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ
 - 2.1 ความหมายของบุคลิกภาพ
 - 2.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ
 - 2.3 ประวัติความเป็นมาของการศึกษาบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี
 - 2.4 การวัดบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี
 - 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี
 - 2.5.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
 - 2.5.2 งานวิจัยในประเทศ
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียน
 - 3.1 ความหมายของทัศนคติ
 - 3.2 ลักษณะสำคัญของทัศนคติ
 - 3.3 องค์ประกอบของทัศนคติ
 - 3.4 ประโยชน์ของทัศนคติ
 - 3.5 อิทธิพลของทัศนคติต่อการเรียนการสอน
 - 3.6 การวัดทัศนคติ
 - 3.7 งานวิจัยที่เกี่ยวกับทัศนคติต่อการเรียน
 - 3.7.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
 - 3.7.2 งานวิจัยในประเทศ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุงอนาคต

1.1 ความหมายของลักษณะมุงอนาคต

เชคออกเซน(สมจิตต์ เพิ่มพูล. 2563 : 47 ; อ้างอิงมาจาก Heckhausen. 1967 : 42 -45) กล่าวถึง ลักษณะมุงอนาคตไว้ว่าการตั้งเป้าหมายในระยะยาวของการทำงาน การคาดการณ์ไกล การวางแผนระยะยาว การมองผลที่จะส่งไปยังอนาคต รู้จักอดได้รอได้ ลักษณะมุงอนาคตสูงนี้จะปรากฏมากในผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในทุก ๆ ด้าน

มิเชล และคนอื่น ๆ (Mischel and others. 1966 : 147 - 153) กล่าวว่า ลักษณะมุงอนาคตมีความสัมพันธ์กับด้านอื่น ๆ ของบุคคล เช่น ด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสังคม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านการปรับตัวและด้านเชาวน์ปัญญา

มีด (Mead. 1971 : 175) กล่าวว่า ลักษณะมุงอนาคตเป็นความสามารถของบุคคลที่จะคาดการณ์เกี่ยวกับตนเองในอนาคต

โรบินสัน (Robinson. 1971 : 1225 - B) กล่าวว่า ลักษณะมุงอนาคต หมายถึง การวางแผนระยะยาวเกี่ยวกับอนาคตของบุคคล

มิเชล (Mischel. 1974 : 287) กล่าวว่า ลักษณะมุงอนาคต หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไกล และเล็งเห็นความสำคัญของผลดี ผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต มีความต้องการได้รับผลในอนาคตที่ดีกว่า หรือมากกว่าผลที่จะเกิดในปัจจุบัน จึงดำเนินการวางแผนเพื่อปฏิบัติ ต่อจากนั้นควบคุมตนเองให้ปฏิบัติเป็นขั้นไปตามแผนที่วางไว้ เพื่อไปสู่เป้าหมายที่ต้องการในอนาคต

เซกูรา (Segura. 1975 : 5823 - B) กล่าวว่า ลักษณะมุงอนาคตเป็นความสามารถของแต่ละบุคคลในการมองอนาคต การวางแผน และการจัดการเกี่ยวกับอนาคตที่เป็นไปได้ และแลมม รอล์ฟ และกิชิล่า (Lamm, Rolf and Gisela. 1976 : 317) กล่าวว่า ลักษณะมุงอนาคต หมายถึง ทศนคติความรู้สึกของแต่ละบุคคลที่มีต่ออนาคต

① นาดยา ปิรันธนานนท์ (2526 : 21 - 23) กล่าวว่า ลักษณะมุงอนาคต หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกโดยมีการคำนึงถึงผลของการกระทำนั้น ๆ ว่าจะส่งผลร้าย หรือผลดีแก่ตนเอง และสังคมอย่างไร ควรประพฤติหรือปฏิบัติอย่างไร จึงจะทำให้ไม่เกิดผลร้ายทั้งในปัจจุบัน และอนาคต

② เพ็ญแข ประจณปัจจนิก (2527 : 15) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ลักษณะนิสัยที่อดใจรอได้ รู้จักหักห้ามใจตนเอง เพื่อไปสู่จุดหมายปลายทางความสำเร็จหรือผลตอบแทนที่ยิ่งใหญ่หรือมีคุณค่ามากกว่า

สมจิตต์ เพิ่มพูล (2532 : 11) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไกลเห็นความสำคัญของผลดี ผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และสามารถวางแผนปฏิบัติ เพื่อรองรับผลดีหรือป้องกันผลเสีย ตลอดจนสามารถควบคุมตนเองในการกระทำ หรือละเว้นการกระทำบางอย่างตามความต้องการของตนเอง เพราะเล็งเห็นผลเสียที่จะเกิดตามมาทั้งแก่ตนเองและผู้อื่นในภายหลัง

สุรพงษ์ ชูเดช (2534 : 46) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถคาดการณ์ไกล เห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และการบังคับตนเองให้อดใจรอได้ หรือเลือกที่จะไม่รับประโยชน์เล็กน้อยในทันที แต่จะรอรับประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่หรือสำคัญกว่าที่ตามมาในภายหลัง

③ สุพล วังสินธ์ (2534 : 31 - 35) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ความปรารถนาที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุส่งไปด้วยดี แม้จะเผชิญกับอุปสรรคต่าง ๆ ก็ไม่ย่อท้อ มีความกระตือรือร้น ที่จะฝ่าฟันอุปสรรคโดยมุ่งที่จะให้เกิดผลสำเร็จในอนาคตยอมรับความลำบากในปัจจุบันเพื่ออนาคตที่ดี

กนกวรรณ อุ่นใจ (2535 : 27) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง การมองสู่อนาคตของบุคคล โดยผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตจะเป็นผู้ที่สามารถคาดการณ์ไกลและตัดสินใจเลือกกระทำอย่างเหมาะสมหาแนวทางแก้ปัญหา และวางแผนดำเนินการ เพื่อเป้าหมายที่ต้องการในอนาคตรู้จักการปฏิบัติให้เกิดการอดใจรอได้และมีความเพียรพยายามในปัจจุบัน เพื่อประสบความสำเร็จในชีวิต

จากความหมายของลักษณะมุ่งอนาคตที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการเห็นความสำคัญของผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และสามารถวางแผนงานปฏิบัติเกี่ยวกับอนาคต และมีความเพียรพยายามในปัจจุบันเพื่อไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

1.2 ความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคต

ไรท์ (Wright. 1975 : 298) กล่าวถึง ความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคตว่า ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะเป็นผู้ที่สามารถปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะและไม่ฝ่าฝืน กฎเกณฑ์ของศาสนาและกฎหมาย ซึ่งจะเห็นว่าผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตจัดว่าเป็นผู้ที่มีจริยธรรมสูงด้วย และยังพบว่าเยาวชนอาชญากรมีลักษณะมุ่งอนาคต ต่ำกว่าปกติ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2522 : 31) กล่าวถึง ความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคตว่า เป็นลักษณะหนึ่งของความเป็นพลเมืองดีและเป็นลักษณะหนึ่งซึ่งจะทำให้บุคคล มีความเพียรพยายาม ต่อสู้กับอุปสรรค เพื่อความเจริญของตนเองและประเทศชาติ ดังนั้น ลักษณะมุ่งอนาคตจึงเป็น ลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศด้วย

// ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคนอื่น ๆ (2529 : 100) กล่าวถึง ลักษณะของผู้ที่ มุ่งอนาคตและสามารถควบคุมตนเองไว้ดังนี้

1. สามารถคาดการณ์ไกลเห็นความสำคัญของอนาคตและตัดสินใจเลือกกระทำอย่าง เหมาะสม

2. หาแนวทางแก้ปัญหาและวางแผนดำเนินการเพื่อเป้าหมายในอนาคต

3. รู้จักการปฏิบัติให้เกิดการอดได้รอได้อย่างเหมาะสม

4. สามารถให้รางวัลและลงโทษตนเองเมื่อกระทำไม่เหมาะสม

มิเชล (สมดุลย์ ชาญนุวงศ์. 2533 : 51 ; อ้างอิงมาจาก Mischel. 1974 : 287) กล่าวถึง ลักษณะของบุคคลที่มุ่งอนาคตและมีการควบคุมตนเองสูงไว้ดังนี้

1. สามารถวางแผนล่วงหน้าได้ และสามารถคาดการณ์ถึงผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นใน อนาคตได้

2. สามารถอดได้รอได้ “ สามารถอดเปรี้ยวไว้กินหวาน”

3. มีความเชื่อมั่นในผลของการกระทำว่า ทำดีย่อมได้ดีตอบแทน

4. เป็นบุคคลที่สามารถอธิบายปรากฏการณ์ต่าง ๆ อย่างสมเหตุสมผล

5. สามารถงดเว้นจากการกระทำบางชนิดที่สังคมไม่ยอมรับ หรือเป็นผลเสีย

ต่อสุขภาพได้

มิเชล (บุญรับ ศักดิ์มณี. 2532 : 7 - 8 ; อ้างอิงมาจาก Mischel. 1974 : 287) กล่าวว่า การมุ่งอนาคตเกิดจากการสะสมผลของการเรียนรู้จากประสบการณ์ ตั้งแต่อดีตของ บุคคลเกี่ยวกับลักษณะความมั่นคงของสภาพแวดล้อม ดังนั้นถ้าสังคมสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมสูงไม่

ต้องพึงธรรมชาติ บุคคลในสังคมสามารถคาดคะเนสิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคตได้แม่นยำพอสมควร
บุคคลในสังคมนั้นจะมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงด้วย

ไพโรจน์ โตเทศ (2530 : 20 - 21) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตปลูกฝังให้นักเรียนมี
ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ฝึกให้ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงในสังคมตลอดจน
เน้นให้ผู้เรียนเข้าใจเหตุการณ์ต่างๆ ทั้งในอดีต ปัจจุบัน อนาคตและให้รู้จักวางแผนล่วงหน้าได้

เอกวิทย์ ณ ถลาง (2530 : 28) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตมุ่งให้ผู้เรียนมองไปข้างหน้า
เพื่อให้ผู้เรียนเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงของโลก รู้จักคิดริเริ่มสร้างสรรค์ตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะเป็นผู้ที่
มีจริยธรรมสูง มีความเพียรพยายามต่อสู้กับอุปสรรค มีความคิดริเริ่ม สามารถคาดการณ์ไกล
เพื่อวางแผนอนาคต

1.3 ปัจจัยที่ส่งเสริมลักษณะมุ่งอนาคต

เคย์ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบปัจฉิม. 2520 : 36 ;
อ้างอิงมาจาก Kay. 1950) กล่าวว่า การเกิดลักษณะมุ่งอนาคตนั้น อยู่ที่ลักษณะความมั่นคงทาง
สังคมของบุคคล การที่เด็กจะเรียนรู้ว่าควรอดใจรอ นั้น ส่วนมากจะเกิดในครอบครัวฐานะปานกลาง
และฐานะสูงเท่านั้น เพราะครอบครัวฐานะยากจนนั้นย่อมไม่สามารถจะหาสิ่งของให้เด็กตามสัญญา
ได้มากนักทำให้เด็กขาดความเชื่อถือเกี่ยวกับอนาคต นอกจากนั้น การประสบความสำเร็จด้านต่าง ๆ
ในชีวิตก็เป็นสิ่งที่เคย์ เชื่อว่าจะช่วยให้บุคคลนั้นมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงทำให้บุคคลเกิดความมานะ
พยายามในการที่จะทำสิ่งต่าง ๆ เพาะมีความหวังว่าจะทำให้สำเร็จดังที่เคย์ประสบมาแล้ว ฉะนั้น
ลักษณะมุ่งอนาคตจึงเกิดจากการเรียนรู้ทางสังคมนั่นเอง

มิเชล และคนอื่น ๆ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบปัจฉิม. 2520 : 36 ; อ้างอิงมาจาก Mischel and others. 1966) กล่าวว่า การเลือกที่จะชลอการบำบัด
ความต้องการของบุคคลนั้นเกิดจากการเรียนรู้จากประสบการณ์ในอดีตและการเลียนแบบจากผู้อื่น
ด้วย นอกจากนี้ ยังมีความสัมพันธ์กับลักษณะอื่น ๆ ของบุคคลอีกมาก เช่น ความรับผิดชอบทาง
สังคม วัฒนธรรม และครอบครัว ลักษณะมุ่งอนาคตนี้จะเพิ่มมากขึ้นตามอายุ มิเชล กล่าวว่า
ความสามารถที่จะคิดถึงเหตุการณ์ในระยะยาวในอนาคตนั้นเป็นคุณสมบัติของผู้ที่มีคุณสมบัติด้าน
สุขภาพจิต และสติปัญญาสูงด้วย

สุพงษ์ ชูเดช (2534 : 4) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตจะเกิดได้ต้องอาศัยพื้นฐานด้านความคิด และสติปัญญา เนื่องจากบุคคลที่มุ่งอนาคตจะต้องเป็นผู้ที่คาดการณ์ได้ว่าอะไรจะเกิดขึ้นในอนาคต เห็นคุณค่าของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตมากกว่าสิ่งเล็กน้อยที่จะเกิดขึ้นในปัจจุบัน และจะต้องเป็นผู้ที่เชื่อว่าสิ่งที่คาดการณ์จะเกิดขึ้นในอนาคตจะเกิดขึ้นกับตนได้จริง

ลักษณะมุ่งอนาคตนี้นักจิตวิทยาพบหลักฐานว่าเป็นด้านหนึ่งของพลังงานอีโก้ (Ego-strength) ของบุคคลซึ่งจะเป็นแนวทางให้ผู้ที่มึลักษณะมุ่งอนาคตสูงสามารถระงับหรือชลอการบำบัดความต้องการต่าง ๆ ของตนได้ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจนิก. 2520 : 35) และเป็นด้านหนึ่งของบุคลิกภาพที่พัฒนามาจากการเรียนรู้ การศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม ซึ่งจะพัฒนาอย่างช้า ๆ ในวัยเด็ก บุคคลบางคนจะอาศัยความสามารถของตนและเวลาในปัจจุบันเป็นรากฐาน ที่จะคาดการณ์เกี่ยวกับตนเองในอนาคตได้ การมุ่งอนาคตจะสัมพันธ์กับความจำเป็นที่จะต้องมีความคิดในการวางแผน ความตั้งใจที่จะกระทำ และรายละเอียดบางอย่างที่จะต้องทำ ซึ่งเปลี่ยนไปตามกาลเวลา (รัตนา ประเสริฐสม. 2526 : 37 - 38)

แบนดูรา (Bandura. 1977 : 79) ได้ให้ความสนใจในเรื่อง “ความคาดหวังของบุคคลในอนาคต” และได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับความคาดหวังซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจที่จะกระทำพฤติกรรมใดหรือไม่นั้นมี 2 ชนิด คือ

1. ความคาดหวังเกี่ยวกับผลกรรม (Outcome Expectancy) เป็นการประมาณของบุคคลว่าพฤติกรรมใดนำไปสู่ผลกรรมใด
2. ความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนในการกระทำพฤติกรรมที่จะนำไปสู่ผลกรรมที่คาดหวังไว้

แบนดูรา (Bandura. 1977 : 81 - 82) ได้เสนอ องค์ประกอบที่ทำให้เกิดความคาดหวังในอนาคตเกี่ยวกับความสามารถของตนดังนี้

1. ความสำเร็จในการทำงาน (Performance Accomplishment) เป็นประสบการณ์ตรงจึงมีผลต่อความคาดหวังในอนาคตเกี่ยวกับความสามารถของบุคคล และการไม่ประสบผลสำเร็จในการทำงานจะเป็นตัวเพิ่มความคาดหวังในอนาคตเกี่ยวกับความสามารถของบุคคล และการไม่ประสบผลสำเร็จในการทำงานหลายครั้งซ้ำกันจะเป็นตัวลดความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนในกรณีที่ความคาดหวังในอนาคตเกี่ยวกับความสามารถเกิดจากการประสบความสำเร็จหลายครั้งจะทำ

ให้บุคคลไม่ท้อถอยในการทำงานนั้นเมื่อไม่สำเร็จในบางครั้ง ซึ่งถ้าการไม่ประสบความสำเร็จนั้นสามารถแก้ไขความผิดพลาดด้วยความพยายามจะเป็นแรงเสริมในการทำงานต่อไป แม้งานจะยากเพียงใดบุคคลจะเพิ่มความพยายามเพื่อให้งานนั้นสำเร็จ

2. การได้เห็นประสบการณ์ของผู้อื่น (Vicarious Experience) เป็นสิ่งแนะหรือตัวแบบที่บุคคลนำมาพิจารณาความสามารถของตนเมื่อบุคคลสังเกตเห็นผู้อื่นได้รับความสำเร็จในการทำงานยากโดยไม่มีผลเสียตามมาทำให้เกิดความคาดหวังว่าตนก็สามารถทำงานนั้นได้ถ้าตั้งใจและพยายาม

3. การพูดชักจูงจากผู้อื่น (Verbal Persuasion) เป็นการรับเอาคำแนะนำชักจูงของผู้อื่นมาเป็นข้อมูลเพื่อพิจารณาความสามารถของตนทำให้บุคคลเกิดความเชื่อมั่นว่าตนมีความสามารถที่จะทำงานได้สำเร็จถึงแม้ว่าจะเคยทำงานไม่สำเร็จมาแล้ว เป็นการเพิ่มกำลังใจและความมั่นใจ

4. ความตื่นตัวทางอารมณ์ (Emotional Arousal) บุคคลจะรับรู้ว่าตนตื่นเต้นมีความวิตกกังวล หรือความกลัวจากอาการกระตุ้นของร่างกาย ในสภาวะที่ร่างกายถูกกระตุ้นมากมักจะทำให้การทำงานได้ผลไม่ดี หากบุคคลรับรู้ว่ามีวิตกกังวลในระดับสูง บุคคลจะคาดหวังในอนาคตเกี่ยวกับความสามารถของตนในการทำงานนั้นในระดับต่ำ

ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา (2523 : 7 - 10) ได้แบ่งความคาดหวังในอนาคตของเยาวชนไทยไว้เป็นด้าน ต่าง ๆ ดังนี้ คือ

1. ด้านการศึกษา คือคาดหวังว่าตนจะสามารถสำเร็จการศึกษาในระดับสูงที่สุดตามที่ตนต้องการ
2. ด้านครอบครัวคือคาดหวังว่าตนจะได้แต่งงานและสร้างฐานะของครอบครัวให้มั่นคงในอนาคต
3. ด้านการประกอบอาชีพ คือ คาดหวังว่าตนจะประกอบอาชีพตามความถนัด ความสนใจ และความสามารถของตน
4. ด้านสังคม คือ คาดหวังว่าตนจะได้มีส่วนช่วยแก้ปัญหาสังคมและเสียสละบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมได้เป็นอย่างดี
5. ด้านส่วนตัว คือ คาดหวังว่าตนเองจะเป็นคนใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
6. ด้านศาสนา คือ คาดหวังว่าศาสนามีคุณค่า และมีความสำคัญต่อมนุษย์ และสังคมต่อไปในอนาคต และคาดหวังว่าจะได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางศาสนา

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมลักษณะมุ่งอนาคต เกิดจากการสะสมผลของการเรียนรู้ประสบการณ์ในอดีตและเลียนแบบจากผู้อื่น ความมั่นคงของสภาพแวดล้อมทาง

1.4 งานวิจัยเกี่ยวกับลักษณะมุงอนาคต

1.4.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

มิเชล และกิลลิแกน (Mischel and Gilligan. 1964 : 375 - 417)

ได้ศึกษาวิจัยพบว่า

1. ผู้ที่มีลักษณะมุงอนาคตจะไถ่งน้อยและถ้าเด็กประเภทนี้ไถ่งจะต้องใช้เวลาก่อนที่จะกระทำเช่นนั้น
2. การวิจัยอาชญากรวัยรุ่น พบว่า เด็กเหล่านี้มีลักษณะมุงปัจจุบัน และไม่ยอมรับคอบรางวัลใหญ่ แต่จะรอรับรางวัลเล็กที่จะไถ่ทันที นอกจากนั้น เด็กเหล่านี้ยังไม่สามารถชลอการบำบัดความต้องการของตนเองได้
3. ลักษณะมุงอนาคตเป็นลักษณะหนึ่งของความเป็นพลเมืองดี และส่งผลต่อความเจริญอกงามของตนเอง และประเทศชาติ ฉะนั้นลักษณะมุงอนาคตจึงเป็นลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศชาติ

แลมม ชมิต และทรอมส์ดอร์ฟ (Lamm, Schmit and Trommsdorff. 1976 : 317) ได้ศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรที่เกี่ยวกับเพศและชนชั้นที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุงอนาคตของเด็กวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กวัยรุ่นชนชั้นกลาง กับชนชั้นต่ำที่เป็นเด็กหญิงและเด็กชายกลุ่มละ 100 คน ที่มีอายุระหว่าง 14 - 16 ปี โดยวัดลักษณะมุงอนาคต ด้านความหวัง ความกลัว จากคำบอกเล่าของเด็ก การตัดสินใจเกี่ยวกับระยะเวลาในการมุงอนาคต และการมุงโลกในแง่ดีและร้าย ผลการศึกษาพบว่า เด็กหญิงที่มาจากชนชั้นต่ำมุงโลกในทางดีมากกว่าเด็กหญิงที่มาจากชนชั้นกลาง เด็กชายที่มาจากชนชั้นต่ำไถ่แสดงความหวัง และความกลัวในด้านอาชีพมากและจะเพิ่มขึ้นในอนาคตมากกว่าเด็กหญิงที่มาจากชนชั้นต่ำ

ไรท์ (Wright. 1975 : 298) ได้ศึกษา พบว่า ผู้ที่มีลักษณะมุงอนาคตสูง คือผู้ที่สามารถปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ และไม่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของศาสนาและกฎหมาย นอกจากนี้ ผู้ที่มีลักษณะมุงอนาคตยังเป็นผู้ที่มีจริยธรรมสูงด้วย ส่วนยุวอาชญากรนั้นมีลักษณะมุงอนาคตต่ำกว่าปกติ

โรบินสัน (Robinson. 1971 : 1225 - B) ศึกษาลักษณะมุงอนาคตของนักเรียนเกรที่ ไม่เคยถูกจำคุก กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กเกรที่ที่เคยกระทำผิด 2 ครั้ง หรือมากกว่า 2 ครั้ง ขึ้นไป แต่ไม่เคยถูกฟ้องทางกฎหมาย 48 คน ผลการศึกษา พบว่า เด็กเกรจะมุงอนาคตในระยะสั้นและมีลักษณะมุงอนาคตน้อย นอกจากนี้ยัง พบว่า ความวิตกกังวลไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะมุงอนาคต

* ซังค์ (Schunk. 1981 : 93 - 104) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ การเพิ่มความเพียรและทักษะในการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียน ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนคณิตศาสตร์ต่ำ โดยใช้ทฤษฎีและวิธีการศึกษาวิจัยของแบนดูราเป็นแบบในการดำเนินการวิจัย ซังค์ เชื่อว่า เด็กที่มีความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนสูง จะใช้ความสามารถของตนเต็มที่ในการทำงาน ส่วนเด็กที่รับรู้ว่าคุณสมบัติความสามารถต่ำ จะพยายามเลี่ยงงานที่ต้องใช้ความสามารถของตนหรือจะทำงานอย่างไม่เต็มใจ และเมื่อมีอุปสรรคใด ๆ ก็จะไม่เผชิญกับงานนั้น การเพิ่มประสบการณ์ เพื่อเพิ่มการรับรู้ความสามารถของตนเองจะเป็นการเพิ่มความเพียรและทักษะในการทำงานนั้น กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนอายุ 9 ถึง 11 ปี จำนวน 56 คน ก่อนและหลังการทดลอง ซังค์ จะวัดความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถในการหาคำตอบจากโจทย์คณิตศาสตร์ในการทดลอง ซังค์ ให้นักเรียนดูตัวแบบวิธีการคิดหาคำตอบจากโจทย์คณิตศาสตร์ ตามขั้นตอนอย่างละเอียด จากนั้นให้ทำแบบฝึกหัดโดยมีผู้ช่วยวิจัยให้คำแนะนำ เมื่อนักเรียนสงสัยเกี่ยวกับวิธีทำ และมีการแจ้งผลทำแบบฝึกหัดให้นักเรียนทราบ ผลปรากฏว่า (1) นักเรียนรับรู้ความสามารถของตนเพิ่มขึ้นและคาดหวังว่าตนจะสามารถทำงานได้ถูกต้องมากขึ้น และ (2) นักเรียนมีความพยายามในการทำงานมากขึ้น และทำงานได้ผลดีกว่าเดิม

ลอคโคสกี (Wlodkowski. 1973 : 23) ได้รวบรวมผลการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ พบว่าความคาดหวังความสำเร็จในวิชาคณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคะแนนผลการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นทั้งชายและหญิง

โจนส์ และ กรีนคส์ (Jones and Grieneeks. 1970 : 201 - 203) ได้ศึกษา พบว่าความนึกคิดเกี่ยวกับความสามารถของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.4.2 งานวิจัยในประเทศ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจณปัจจนิก (2520 : 102 - 109) ได้ศึกษาจริยธรรมของเยาวชนไทย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน ในโรงเรียนรัฐบาล และนิสิตชายหญิง ในเขตกรุงเทพมหานคร และเป็นผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 1, 3, 5 และมหาวิทยาลัยปีที่ 2 ซึ่งมีอายุระหว่าง 11 - 25 ปี และมาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมทั้งสามระดับ จำนวน 1,400 คน ผลการศึกษา พบว่า

1. ลักษณะมุงอนาคตแปรปรวนไปตามลักษณะทางสังคม 3 ประการ คือ เพศ ชั้นเรียน และสถานที่เกิด โดยผู้หญิงมีลักษณะมุงอนาคตสูงกว่าผู้ชาย ผู้ที่เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีลักษณะมุงอนาคตสูงที่สุด ส่วนผู้ที่เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีลักษณะมุงอนาคตต่ำที่สุด และผู้ตอบที่อยู่ในกรุงเทพมหานครมีลักษณะมุงอนาคตสูงกว่าผู้ตอบที่เกิดในต่างจังหวัด

2. ลักษณะมุงอนาคตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับจริยธรรม

พนิดา สินสุวรรณ (2527 :61) ได้ศึกษาเปรียบเทียบลักษณะมุงอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในวิชาสังคมศึกษา เรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อม ด้วยการสอนโดยใช้เทคนิคการพยากรณ์กับการสอนแบบบรรยาย ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้เทคนิคการพยากรณ์มีลักษณะมุงอนาคตสูงกว่า นักเรียนที่เรียนโดยครูเป็นผู้บรรยาย และนักเรียนชายและหญิงที่เรียนโดยใช้เทคนิคการพยากรณ์มีลักษณะมุงอนาคตไม่แตกต่างกัน

* สมจิตต์ เพิ่มพูล (2532 : 89 - 90) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และลักษณะมุงอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา โดยใช้เทคนิคการพยากรณ์กับการสอนตามคู่มือครู ผลการศึกษา พบว่า ลักษณะมุงอนาคตของนักเรียนที่เรียนโดยใช้เทคนิคการพยากรณ์กับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกัน และลักษณะมุงอนาคตของนักเรียนภายหลังการทดลองเพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนการทดลอง

กนกวรรณ อุ่นใจ (2535 : 57-60) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้เทคนิคการพยากรณ์ที่มีต่อลักษณะมุงอนาคตกับการให้ข้อเสนอแนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการพัฒนาโดยใช้เทคนิคการพยากรณ์ มีลักษณะมุงอนาคตเพิ่มขึ้นมากกว่านักเรียนที่ได้รับข้อเสนอแนะ

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุงอนาคตดังกล่าว สรุปได้ว่า ผู้ที่มีลักษณะมุงอนาคตเป็นผู้ที่มีจริยธรรมสูง มีความเพียรพยายาม มีความคาดหวัง รู้จักรอคอย นอกจากนี้ ยังพบว่าการพัฒนาลักษณะมุงอนาคตโดยใช้เทคนิคการพยากรณ์จะทำให้มีนักเรียนมีลักษณะมุงอนาคตเพิ่มขึ้น

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

2.1 ความหมายและความสำคัญของบุคลิกภาพ

“บุคลิกภาพ” นักจิตวิทยาและนักวิชาการให้ความหมายไว้หลายทัศนะด้วยกัน เช่น อนาสตาซี (จรรยา เกษศรีสังข์. 2537 : 11 - 15 ; อ้างอิงมาจาก Anastasi. 1968 : 111) กล่าวว่า บุคลิกภาพของบุคคลเกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างพันธุกรรมกับสิ่งแวดล้อม พันธุกรรมเดียวกันแต่อยู่ในสิ่งแวดล้อมต่างกันอาจก่อให้เกิดบุคลิกภาพต่างกันได้ หรือแม้แต่สภาพแวดล้อมและพันธุกรรมเดียวกัน นอกจากนี้ ฮิลการ์ด และแอทคินสัน (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 41 ; อ้างอิงมาจาก Hilgard and Atkinson. 1967 : 462) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะรวมของบุคคล และวิธีการแสดงออกของพฤติกรรมของเขา ส่วน ออลพอร์ต (จรรยา เกษศรีสังข์. 2537 : 11 - 15 ; อ้างอิงมาจาก Allport. 1967 : 28) ได้อธิบายว่า บุคลิกภาพ เป็นระบบการเคลื่อนไหวของอินทรีย์ที่อยู่ภายในจิตใจบุคคล และเป็นตัวกำหนดลักษณะนิสัย (Traits) ประจำตัวของบุคคลนั้นทั้งหมด

รูช (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 41 ; อ้างอิงมาจาก Ruch. 1953 : 29) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือตัวเราทั้งตัว หรืออัสตที่แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมาและพฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกมานั้น เป็นกระเจงกาที่สะท้อนความรู้สึกนึกคิด หรือทัศนคติของบุคคลนั้น ๆ นอกจากนี้ สายสุรี จุติกุล (2511 : 8) กล่าวเช่นเดียวกันว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ส่วนต่าง ๆ ของบุคคลที่รวมกันแล้วทำให้บุคคลนั้นแตกต่างบุคคลอื่น ส่วนต่าง ๆ นั้น ได้แก่ อุปนิสัย นิสัยใจคอ ความสนใจ ทัศนคติ วิธีการปรับตัว โครงสร้างของร่างกาย ซึ่งส่วนต่าง ๆ เหล่านี้จัดเป็นลักษณะที่สำคัญของแต่ละบุคคล และเชดคักดี โฆวสันธุ์ (2530 : 3) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัยที่รวมเป็นแบบฉบับเฉพาะตัวของแต่ละบุคคลและเป็นสิ่งที่ทำให้เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคลซึ่งพิจารณาได้จากรูปแบบพฤติกรรมของบุคคลนั้น

จากความหมายของบุคลิกภาพ ดังกล่าว สรุปได้ว่า บุคลิกภาพ คือลักษณะของบุคคลที่แสดงออกด้าน การกระทำเป็นลักษณะนิสัยของบุคคลเฉพาะตัว ซึ่งเกิดจากพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม

2.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530 : 44) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ ประกอบด้วย พันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และช่วงเวลาในชีวิตของบุคคล กล่าวคือ

1. พันธุกรรม สิ่งถ่ายทอดทางพันธุกรรม ส่วนมากเป็นลักษณะทางกาย เช่น ความสูงต่ำ ลักษณะเส้นผม สีของผิว ชนิดของโลหิต โรคภัยไข้เจ็บบางชนิด และข้อบกพร่องทางร่างกายบางชนิด เช่น ตาบอดสี ศีรษะล้าน นิ้วเกิน มือติดกัน ฯลฯ ซึ่งลักษณะทางกายเหล่านี้ เป็นอิทธิพลของพันธุกรรมที่มีต่อบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลทั้งสิ้น

2. สิ่งแวดล้อม มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการของมนุษย์ทั้งพัฒนาการทางกาย ทางจิต และบุคลิกภาพ คือ บุคคลอื่น ๆ รอบตัวเรา ครอบครัว กลุ่มคน และวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมที่เป็นมนุษย์คนอื่น ๆ นี้จะมีอิทธิพลอย่างมากต่อการพัฒนาทางบุคลิกภาพ ทัศนคติ และพฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์

3. ช่วงเวลาในชีวิตของบุคคล แสดงถึง ระดับพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจ อันเกิดจากอิทธิพลร่วมระหว่างพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และแม้ระยะสำคัญของพัฒนาการของมนุษย์ส่วนมากจะอยู่ในช่วงชีวิตเด็กเป็นส่วนมาก

อิริคสัน (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 42 ; อ้างอิงมาจาก Erikson. 1959 : 88 - 94) เชื่อว่า การพัฒนาบุคลิกภาพของมนุษย์นั้น มิได้หยุดยั้งแต่ในวัยเด็ก แต่จะมีการพัฒนาลักษณะต่าง ๆ ของบุคลิกภาพอย่างเป็นลำดับ ตลอดช่วงชีวิตของบุคคลแต่ละบุคคล

กาญจนา คำสุวรรณ (2524 : 194 -195) กล่าวว่า ประสบการณ์ที่เกิดจากการเรียนรู้ทางสังคมและส่งผลต่อบุคลิกภาพนั้น แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ประสบการณ์ร่วมทางวัฒนธรรม เป็นประสบการณ์ที่บุคคลได้รับเหมือนกัน หรือต่างกัน มีผลให้บุคคลมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกันตามความเชื่อ ทัศนคติ ค่านิยม ประเพณี และคำสอนของสังคมนั้น ๆ

2. ประสบการณ์เฉพาะตัวเป็นอิทธิพลที่ได้รับจากการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา ผู้ปกครอง ที่แตกต่างกัน มีผลให้แต่ละคนได้รับการหล่อหลอมบุคลิกภาพไม่เหมือนกันผู้ที่ได้รับการเลี้ยงดูที่เหมาะสม ได้รับความรัก เอาใจใส่ดูแล ให้กำลังใจ ก็จะพัฒนาบุคลิกภาพไปในทิศทางเหมาะสม มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีเหตุผลและมองโลกในแง่ดี ในขณะที่ผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยหรือเข้มงวด จะมีบุคลิกภาพไปในทิศทางตรงกันข้าม มีความก้าวร้าว ไม่ไว้วางใจคน หวาดระแวง และมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสังคม

ฉลอง ภิมย์รัตน์ (2531 : 29 - 30) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ มี 2 ปัจจัยใหญ่ ๆ คือ

1. องค์ประกอบด้านพันธุกรรม เป็นการถ่ายทอดยีนส์จาก พ่อ แม่ หรือบรรพบุรุษไปสู่ลูกหลาน ได้แก่ ลักษณะทางด้านรูปร่าง หน้าตา ท่าทาง ผิวพรรณ อารมณ์ ตลอดจนระบบประสาทและเลือด เป็นลักษณะที่ติดตัวมาแต่เกิด

2. องค์ประกอบทางด้านสิ่งแวดล้อม ทั้งที่เป็นธรรมชาติ และสภาพวัฒนธรรม ประเพณี กฎเกณฑ์ ระเบียบต่าง ๆ ในสังคมที่บุคคลเกี่ยวข้องอยู่ เป็นผลให้เกิดการเรียนรู้ และปรับตัวให้สมกับสภาพแวดล้อมนั้น ๆ ได้แก่ ลมฟ้าอากาศ ที่อยู่อาศัย อาหาร ตลอดจนคนที่อยู่ใกล้ชิด องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมนี้มีผลให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ส่งผลให้บุคลิกภาพของคนแตกต่างกัน

จากข้อความดังกล่าวสรุปได้ว่าอิทธิพลพันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และช่วงเวลาในชีวิตของบุคคล เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลในการพัฒนาบุคลิกภาพของบุคคลให้มีลักษณะที่แตกต่างกันไป

2.3 ประวัติความเป็นมาของการศึกษาบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี

บุคลิกภาพแบบ เอ เป็นบุคลิกภาพที่ค้นพบในราวปี ค.ศ. 1960 อันเนื่องมาจาก นายแพทย์ โรเซนแมน (Rosenman) ได้เริ่มสังเกตผู้ป่วย โรคหัวใจว่ามีบุคลิกภาพบางอย่างที่แปลกไปจากผู้ป่วยอื่น ๆ จากการสังเกตเหตุการณ์บางอย่างในคลินิกโรคหัวใจของเขา พบว่า แก้วอี้ที่ผู้ป่วยโรคหัวใจมานั่งตรวจนั้นจะมีรอยลึกเฉพาะตรงขอบแก้วอี้เท่านั้น แสดงว่า คนใช้ส่วนใหญ่ของเขานั่งแต่ตรงขอบแก้วอี้ซึ่งทำให้เขาคิดว่าคนเช่นนี้จะต้องเป็นคนรีบร้อน เพราะคนที่ทำอะไรรีบร้อนรีบเร่ง มักนั่งแก้วอี้แค่ตรงขอบแก้วอี้ จะได้ลุกขึ้นได้รวดเร็ว คล้ายกับเป็นลักษณะของความพร้อมที่จะเคลื่อนไหวได้ทันที จากความคิดนี้ทำให้เขาคิดว่า น่าจะมีบุคลิกภาพบางอย่างที่เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคหัวใจ ซึ่งสอดคล้องกับการสังเกตของเขาอีกว่า ผู้ป่วยโรคหัวใจบางคนนั้นไม่มีปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) ที่เคยเชื่อกันว่าเป็นสาเหตุสำคัญของโรคหัวใจเลย แต่เดิมนั้น พบว่า การมีโคเรสเตอรอลสูง ความดันโลหิตสูง การสูบบุหรี่ การเป็นเบาหวาน และความอ้วน เป็นปัจจัยที่เสี่ยงต่อการเกิดโรคหัวใจ ดังนั้น เขาจึงใช้เวลา 8 ปี ในการร่วมกันศึกษาและวิจัยบุคลิกภาพผู้ป่วยโรคหัวใจ และในที่สุดก็พบว่าบุคลิกภาพชนิดหนึ่งซึ่งต่อมาเราใช้ชื่อว่าบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคคลที่มีบุคลิกภาพตรงกันข้าม เรียกว่า มีบุคลิกภาพแบบ บี การค้นพบบุคลิกภาพแบบ เอ นั้น ถือว่าเป็นการค้นพบที่สำคัญเพราะบุคลิกภาพแบบ เอ เป็นปัจจัยที่เสี่ยงกว่าปัจจัยกายภาพทุกตัว

ถ้าเปรียบเทียบระหว่างผู้เป็นโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง หรือโรคไขมันในหลอดเลือดสูง กับคนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ แล้ว คนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จะถือว่าเป็นปัจจัยที่เสี่ยงที่เสี่ยงที่สุดของการเกิดโรคหัวใจ (จรรยา เกษศรีสังข์. 2337 : 14 ; อ้างอิงมาจาก รังสิต ห่มระฤก. 2532 : 10)

จากประวัติความเป็นมาของการศึกษาบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี นั้น ฟรีดแมน และ โรสเซนแมน (จรรยา เกษศรีสังข์. 2337 : 14 ; อ้างอิงมาจาก Friedman and Roseman. 1974 : 164) สรุปลักษณะของ บุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี ได้ดังนี้

บุคลิกภาพแบบ เอ (Type A Behavior Pattern Personality) หมายถึง บุคคลที่มีบุคลิกภาพรีบร้อน ชอบแข่งขัน และก้าวร้าว ชอบทำงานให้ได้มาก ๆ ในเวลาน้อย ๆ มีความรู้สึกที่เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว มีความมานะพยายามมากในการทำงาน ชอบฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อประสบความสำเร็จ ชอบทำงานด้วยความรวดเร็วทนไม่ได้กับงานที่ล่าช้า มีความต้องการพักผ่อนน้อยกว่าคนอื่น และถูกกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกโกรธและก้าวร้าวได้ง่าย

บุคลิกภาพแบบ บี (Type B Behavior Pattern Personality) หมายถึง บุคคลที่มีบุคลิกภาพที่มีความผ่อนคลาย ไม่รีบร้อน และไม่ก้าวร้าว มีลักษณะเรื่อย ๆ เฉื่อย ๆ ชอบการพักผ่อนดำเนินชีวิตแบบง่าย ๆ และไม่ชอบฝ่าฟันอุปสรรคในการทำงาน

2.4 การวัดลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี

บุคลิกภาพแบบ เอ และ บี แบบวัดที่ใช้ในปัจจุบัน มี 3 แบบ (จรรยา เกษศรีสังข์. 2337 : 15 ; อ้างอิงมาจาก Friedman and Roseman. 1974 : 164) คือ

2.4.1. แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง (Structured Interview : SI) ประกอบด้วยข้อคำถาม 25 ข้อ เป็นการถามโดยให้ผู้ตอบรายงานพฤติกรรมตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ทำให้คนที่บุคลิกภาพแบบ เอ ไม่สามารถทน เช่น สถานการณ์ที่ทำให้เกิดความโกรธ สถานการณ์ที่มีการแข่งขันอย่างมาก แบบสัมภาษณ์นี้เป็นการวัดการแสดงออกทางด้านกายภาพ

2.4.2. มาตรวัดลักษณะบุคลิกภาพแบบเอของเฟรมมิงแฮม (Framingham Type A Scale : FTAS) เป็นแบบวัดรายงานตนเองเช่นเดียวกับแบบที่หนึ่ง ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อ วัดทางด้านแรงขับมุ่งสัมฤทธิ์ การมีความรู้สึกที่เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว และการรับรู้ว่ามี ความกดดันในการทำงาน

2.4.3. แบบสำรวจการกระทำกิจกรรมของ เจนกินส์ (Jenkins Activity Survey : JAS) เป็นแบบสอบถามที่ประกอบด้วยข้อคำถาม 20 ข้อ บุคคลที่ได้คะแนนจากแบบวัดนี้สูงเป็นบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ โดยกลุ่มบุคคลนี้รายงานว่า มีความรู้สึกเวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว ทำงานด้วยความรีบเร่ง ไม่ลดละต่อความอ่อนล้าหรือการทำงานที่ประสบความล้มเหลว นอกจากนี้ ยังรายงานว่า ตนเองทำงานหนักและมีความต้องการผลสัมฤทธิ์มากกว่า โดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในวัยผู้ใหญ่ รายงานว่า มีความต้องการความก้าวหน้าในอาชีพ มีความตั้งใจเพิ่มสถานภาพอาชีพให้สูงขึ้น รับรู้ว่าได้รับแรงเสริมจากการทำงานมากกว่าอีกทั้งยังมีระดับการศึกษาสูงกว่า

นอกจากนี้ สตรูเบและคนอื่น ๆ (Strube and others. 1987) ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแบบสำรวจกิจกรรมของเจนกินส์ว่า เป็นแบบวัดบุคลิกภาพแบบ เอ โดยให้ผู้ตอบรายงานพฤติกรรมตนเองว่า มีการแสดงออกอย่างไรและได้ศึกษาพบว่า คนที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ มีความเชื่อถือในความสำเร็จของงานมากกว่าความล้มเหลว มีแรงขับในการแข่งขันสูง มุ่งสัมฤทธิ์ และมีความรู้สึกเวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว

2.5 งานวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพ

2.5.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เคลลีและฮุสตัน (Kelly and Houston. 1985 : 634) ได้ศึกษาบุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี จำแนกตามความแตกต่างทางด้านลักษณะชีวสังคมภูมิหลัง และการทำงาน กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิงที่ทำงานนอกบ้านจำนวน 220 คน โดยแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม ผลการศึกษาพบว่า หญิงที่ทำงานนอกบ้านมีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ มีระดับการศึกษาสูงกว่า ระดับสถานภาพทางอาชีพสูงกว่า มีชั่วโมงการทำงานมากกว่า มีปริมาณงานที่ทำมากกว่า มีความสับสนในบทบาทการทำงาน ความเครียดในการทำงาน และต้องการประสบการณ์การทำงานมากกว่า บุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ บี

ชวาทซ์และคนอื่น ๆ (Schwartz and others. 1986) ได้ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมของบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และบี ที่ประสบความล้มเหลวในสถานการณ์ที่ไม่มีผู้ใดเคยประสบความสำเร็จเลย และในสถานการณ์ที่มีบางคนประสบความสำเร็จ ผลการศึกษาพบว่า คนที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ มีความมุ่งหวังความสำเร็จในสถานการณ์ที่มีโอกาสประสบความสำเร็จได้ แต่จะไม่เอาตัวไปผูกมัดกับงานที่ไม่มีโอกาสประสบความสำเร็จ

สตรูป และโบลันด์ (อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล. 2533 : 19 - 20 ; อ้างอิงมาจาก Strube and Boland. 1986) ได้ศึกษาการรับรู้สาเหตุของการกระทำและความเพียรในการทำงานของบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และบี ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ มีความเชื่อถือในความสำเร็จมากกว่าความล้มเหลว ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างการวินิจฉัยความยากของงานกับความเพียรในการทำงานนั้น พบว่า มีความสัมพันธ์ทางลบ กล่าวคือ ถ้างานมีความยากมากขึ้นบุคคลจะมีความเพียรพยายามในการทำงานลดลง และจะมีความเพียรพยายามมากในงานที่มีความยากปานกลางในขณะที่บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบ บี นั้น มีความเชื่อถือในความสำเร็จและความล้มเหลวไม่แตกต่างกันและการวินิจฉัยความยากของงาน และความเพียรพยายามมีความสัมพันธ์กันทางบวก

สตรูปและคนอื่น ๆ (อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล. 2533 : 19 - 20 ; อ้างอิงมาจาก Strube and others. 1987) ได้ศึกษาสถานการณ์ที่ไม่สามารถควบคุมได้ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่มีความพยายาม และความสำเร็จไม่สอดคล้องกัน ผลการศึกษาพบว่า บุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ มีความพยายามมากขึ้น เพื่อให้ตนเองสามารถควบคุมสถานการณ์ได้

ไควร์เวอร์และไวน์ดเนอร์ (Kleiwer and Weidner. 1987 : 204) ได้ศึกษาเรื่อง “ลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และระดับความมุ่งหวัง โดยศึกษาจากการตั้งเป้าหมายของความสำเร็จของเด็กและผู้ปกครอง” กลุ่มตัวอย่าง เป็นเด็กชาย จำนวน 32 คน และเด็กหญิงจำนวน 41 คน มีอายุระหว่าง 9 - 12 ปี โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นเด็กที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และบี พบว่า เด็กทั้งสองกลุ่มได้ตั้งเป้าหมายความสำเร็จแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ในการกระทำพฤติกรรม เด็กที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จะทำงานสำเร็จมากกว่า และมีความเพียรพยายามเพื่อให้ประสบความสำเร็จมากกว่า

บลูเมนทอลส์ (ชมพูนุท พงษ์ศิริ. 2535 : 28 ; อ้างอิงมาจาก Blumenthal.1978 : 634) ได้ศึกษาบุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี ของเด็กนักเรียนชายและหญิง ผลการศึกษาพบว่าเด็กนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จะเป็นบุคคลที่มีความเครียดสูงกว่า เด็กนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ บี

2.5.2 งานวิจัยในประเทศ

อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล (2533 : 126 - 127) ได้ศึกษาตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา กลุ่มตัวอย่าง เป็นนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 240 คน เป็นผู้ที่มีการศึกษาต่อ จำนวน 120 คน และไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อจำนวน 120 คน ตัวแปรที่ศึกษา คือ จิตลักษณะพื้นฐานของบุคคล โดยศึกษาบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี และสภาพแวดล้อมที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการศึกษาต่อ ผลการศึกษา พบว่า “บุคคลที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ” มีบุคลิกภาพแบบ เอ อายุน้อย มีความเครียดในการทำงานสูง มีความกล้าความสำเร็จสูง เป็นโสด มีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาต่อ มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างสูงและมีการรับรู้ความมั่นคงในการทำงานสูง

ชมพู พงษ์ศิริ (2535 : 73 - 74) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย กรุงเทพมหานครกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย กรุงเทพมหานคร จำนวน 230 คน ผลการศึกษา พบว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 มีความวิตกกังวลสูงกว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 และ 4 และนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มีความวิตกกังวลต่ำที่สุด และนักศึกษาพยาบาลที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จะมีความวิตกกังวลสูงกว่านักศึกษาพยาบาลที่บุคลิกภาพแบบ บี

จรรยา เกษศรีสังข์ (2337 : 105) ได้ศึกษาวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ พบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ มีวิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา ยกเว้น วิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ส่วน นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบุคลิกภาพแบบ บี มีวิธีการเผชิญปัญหาด้านต่าง ๆ แบบยอมขอม

จากงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า บุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ จะมีความเพียรพยายาม ในการทำงาน เพื่อประสบความสำเร็จมากกว่า รักความก้าวหน้ามากกว่า มีความเครียดและวิตกกังวลในการทำงานสูงกว่าบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ บี การวัดลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ

3.1 ความหมายของทัศนคติ

“ทัศนคติ” หรือ ‘เจตคติ’ มีผู้ให้ความหมายไว้หลายทัศนะ ดังนี้

กู๊ด (Good. 1959 : 48) กล่าวว่า ทัศนคติ คือความรู้สึกที่จะแสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่งอาจเป็นการเข้าหาหรือต่อต้านสถานการณ์บางอย่าง บุคคล หรือ สิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น รักเกลียด กลัว หรือไม่พอใจมากน้อยเพียงใดต่อสิ่งนั้น ๆ

เคนด์เลอร์ (Kendler. 1963 : 572) กล่าวว่า ทัศนคติ คือ ภาวะความพร้อมของแต่ละบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรม ในทางสนับสนุนหรือต่อต้านสถานการณ์บางอย่างต่อบุคคล ต่อสถาบัน หรือต่อแนวคิดบางอย่าง อีกทั้งเป็นการผสมผสานหรือการจัดระเบียบของความเชื่อที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ผลรวมของความเชื่อนี้เป็นตัวกำหนดแนวโน้มของบุคคล ในการที่จะมีปฏิกิริยาตอบสนองในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ

โบการ์ดัส (Bogardus. 1931 : 62) กล่าวว่า ทัศนคติ คือ แนวโน้มของกิริยาอาการที่เห็นด้วย หรือต่อต้านบางสิ่งบางอย่างของสิ่งแวดล้อม

อัลพอร์ต (เชดคักดี โฆวาสินธุ์. 2520 : 38 ; อ้างอิงมาจาก Allport. 1967 : unpagged) กล่าวว่า ทัศนคติ เป็นลักษณะทางจิตใจ ความพร้อม ตลอดจนประสบการณ์ที่จะกระตุ้นให้บุคคลมีพฤติกรรมในการสนองตอบสิ่งเร้าหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่บุคคลเข้าไปเกี่ยวข้อง

เชดคักดี โฆวาสินธุ์ (2520 : 38) กล่าวว่า ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ อันเนื่องมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ และเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมหรือแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้า นั้น ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง อาจเป็นไปในทางสนับสนุนหรือคัดค้านก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกระบวนการอบรมให้เรียนรู้ระเบียบวิธีของสังคม

ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา และ คนอื่น ๆ (2527 : 6 - 7) ให้ความหมายของทัศนคติ สรุปได้ว่า หมายถึงสภาวะความพร้อมทางจิตใจ และระบบประสาทของบุคคล ซึ่งกำหนดทิศทางของท่าทีการแสดงออกในทางบวก(พึงพอใจ ชอบ เห็นด้วย อยากรกระทำ) หรือในทางลบ (ไม่พึงพอใจ ไม่ชอบ ไม่เห็นด้วย ไม่อยากทำ) ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือสถานการณ์ กล่าวได้ว่า ทัศนคติ คือความรู้สึก ความคิดเห็น ของบุคคลอันเนื่องมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง และแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมในทางบวกหรือลบ ซึ่งพฤติกรรมของคนเรานี้จะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 4 อย่าง คือ

1. ลักษณะนิสัยซึ่งแบ่งเป็นความเชื่อ ค่านิยม และบุคลิกภาพ
2. สิ่งกระตุ้นพฤติกรรมและพลังของมัน
3. ทักษะ
4. สถานการณ์

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 231) กล่าวว่า ทักษะ หมายถึง ความพร้อมของร่างกาย และจิตใจที่มีแนวโน้มจะได้ตอบสนองต่อสิ่งเร้าหรือสถานการณ์ใด ๆ ด้วยการเข้าหาหรือถอยออกไป จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ทักษะ หมายถึง ความพร้อม ความรู้สึกร่างกายของบุคคล ที่แสดงออกทางอารมณ์ ทางพฤติกรรมในลักษณะที่ชอบ ไม่ชอบ ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือสถานการณ์

3.2 ลักษณะสำคัญของทักษะ

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 231) อธิบายลักษณะสำคัญของทักษะดังนี้

1. ทักษะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ หรือการได้รับประสบการณ์มิใช่สิ่งที่ มีติดตัวมาแต่กำเนิด
2. ทักษะเป็นดัชนีที่จะชี้แนวทางในการแสดงพฤติกรรม กล่าวคือ ถ้ามีทักษะที่ดีก็มีแนวโน้มที่จะเข้าหา หรือแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ตรงกันข้ามถ้ามีทักษะที่ไม่ดีก็มีแนวโน้มที่จะ ไม่เข้ามา โดยถอยหนีหรือต่อต้านการแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ
3. ทักษะสามารถถ่ายทอดจากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลอื่นได้
4. ทักษะสามารถเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากทักษะเป็นสิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้ หรือประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ถ้าการเรียนรู้หรือประสบการณ์เปลี่ยนแปลงไป ทักษะก็ย่อม เปลี่ยนแปลงไปด้วย

3.3 องค์ประกอบของทักษะ

เชดคักด์ โฆวาสินธุ์ (2520 : 40) จำแนกองค์ประกอบทักษะออกเป็น

3 ลักษณะ คือ

1. องค์ประกอบทางด้านความรู้ หรือความเข้าใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าเพื่อเป็น เหตุผลในการที่จะสรุปรวมเป็นความเชื่อหรือช่วยในการประเมินสิ่งเร้านั้น ๆ

2. องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก หรืออารมณ์ของบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งเร้าซึ่งเป็นผลต่อเนื่องมาจากที่บุคคลประเมินสิ่งเร้ากันว่าพอใจหรือไม่พอใจต้องการหรือไม่ต้องการดีหรือเลวอย่างไร

3. องค์ประกอบ ทางด้านความพร้อมหรือความโน้มเอียงที่บุคคลจะประพฤติปฏิบัติ หรือตอบสนองต่อสิ่งเร้าซึ่งจะเป็นในทิศทางที่จะสนับสนุนหรือคัดค้านทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเชื่อหรือความรู้สึกของบุคคลที่ได้มาจากการประเมินผล

ประกาศیهญ สุวรรณ (2526 : 3 - 4) จำแนกองค์ประกอบของทัศนคติออกเป็น

3 องค์ประกอบคือ

1. องค์ประกอบทางด้านพุทธิปัญญาซึ่งได้แก่ความคิดที่อาจจะอยู่ในรูปใดรูปหนึ่งแตกต่างกัน
2. องค์ประกอบทางด้านท่าทีความรู้สึก เป็นส่วนประกอบ ด้านอารมณ์ ความรู้สึก ซึ่งจะเป็นตัวเร้าความคิดอีกต่อหนึ่ง

3. องค์ประกอบทางด้านการปฏิบัติหรือพฤติกรรม องค์ประกอบนี้เป็น องค์ประกอบที่มีแนวโน้มในทางปฏิบัติ หรือมีปฏิกิริยาอย่างใดอย่างหนึ่ง

จากเอกสารต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ทัศนคติแบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านความรู้ องค์ประกอบด้านความรู้สึก และแนวโน้มที่จะกระทำหรือปฏิบัติ ซึ่งแต่ละองค์ประกอบต่างมีความสัมพันธ์กัน

3.4 ประโยชน์ของทัศนคติ

ประกาศیهญ สุวรรณ (2526 : 4) กล่าวถึง ประโยชน์ของทัศนคติ ดังนี้

1. ช่วยให้เข้าใจสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว โดยการจัดรูปหรือระบบสิ่งของต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเรา
2. ช่วยให้มีภาคภูมิใจในตนเอง (Self - Esteem) โดยบุคคลหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ดีหรือปกปิดความจริงบางอย่างซึ่งนำความไม่พอใจมาสู่ตัวเรา
3. ช่วยในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่สลับซับซ้อน ซึ่งการมีปฏิกิริยาตอบโต้หรือกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้นส่วนมากจะทำในสิ่งที่พอใจมาให้ หรือเป็นบำเหน็จรางวัลจากสิ่งแวดล้อม ดังจะเห็นได้จากบุคคลที่มีทัศนคติที่เหมือนกันนั้นมักจะเข้ากันได้ง่าย และบุคคลส่วนมากมักจะมีทัศนคติเหมือนกับบุคคลอื่นที่เขาใกล้ชิดสนิทสนมด้วย บุคคลที่มีความสำคัญสำหรับเขา

4. ช่วยให้คุณสามารถแสดงถึงค่านิยมของตนเอง ซึ่งแสดงว่าทัศนคตินั้นนำความพอใจมาให้บุคคลนั้น

3.5 อิทธิพลของทัศนคติต่อการเรียนการสอน

ทัศนคติเป็นความรู้สึกนึกคิดของบุคคล ซึ่งมีอิทธิพลต่อการกระทำ ในการแสดงพฤติกรรม ดังที่ คณาจารย์คณะวิชาการศึกษา วิทยาลัยครูสวนดุสิต (2519 : 102 - 104) กล่าวถึงอิทธิพลของทัศนคติ (Influence of Attitudes) ดังนี้

1. อิทธิพลต่อการเรียนการสอน ความรู้สึกและความคิดเห็นของนักเรียนต่อวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรและต่อตัวครูนั้น มีความสำคัญต่อการเรียนการสอนดังนี้

1.1 ทัศนคติต่อวิชาต่าง ๆ ถ้านักเรียนมีทัศนคติที่ดี คือ ชอบ พอใจวิชาใด เขาย่อมตั้งใจเรียน ชยันเรียน และจะทำงานเกี่ยวกับวิชานั้นเป็นพิเศษ หมั่นฝึกฝนทบทวนบทเรียนสม่ำเสมอ มีความสนุกสนานในบทเรียน เข้าใจบทเรียน และมีความรู้สึกเกี่ยวกับคุณค่าของวิชานั้นต่อชีวิตประจำวัน

1.2 ทัศนคติต่อครู ถ้านักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อครู เช่นรัก และชอบครู นักเรียนจะสนใจต่อการสอนของครู ตั้งใจเรียน เชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสอนของครูและการอบรมของครูเป็นอย่างดีในทางตรงกันข้ามหากนักเรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อนักเรียนจะขาดความสนใจในการเรียนไม่อยู่ในโอวาทของครูการเรียนการสอนจะประสบความล้มเหลว

2. อิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็น ถ้านักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อบุคคลใด สิ่งใดหรือข้อเสนอแนะใดจะแสดงความคิดเห็นออกมาในทางสนับสนุนเห็นคุณค่า เพื่อให้บุคคลอื่นเข้าใจและเห็นด้วย ถ้านักเรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีจะแสดงความคิดเห็นในทางคัดค้านต่อต้าน (Against) ไม่เห็นด้วยทั้งสิ้น

3. อิทธิพลต่อการเข้าสมาคม บุคคลจะเลือกเข้าสมาคมกับบุคคลหรือกลุ่มคนที่มีทัศนคติคล้ายคลึงกับตน หลีกเลี่ยงจากบุคคลหรือกลุ่มคนที่มีทัศนคติขัดแย้งกัน ทั้งนี้เพื่อการทำกิจกรรมต่าง ๆ จะได้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยประสบผลสำเร็จ เพราะสมาชิกทุกคนมีความรู้สึกหรือความคิดเห็นสอดคล้องกัน

4. อิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล ผู้ที่มีทัศนคติดี หรือ มีทัศนคติไม่ดี ยอมรับหรือไม่ยอมรับในสิ่งใด บุคคลใด สถานการณ์ใด อาจรู้ได้จากการสังเกตพฤติกรรมที่บุคคล

แสดงออกมา อาจเป็นคำพูด ท่าทาง อากัปกริยา สีหน้า น้ำเสียง ซึ่งจะบอกให้ทราบว่า พอใจ หรือไม่ พอใจในสิ่งนั้น หรือสถานการณ์นั้น

5. อิทธิพลต่อชีวิตประจำวัน ในวันหนึ่ง ๆ เราต้องสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่าง ๆ เราได้รับข่าวสารจากวิทยุ - โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ การอภิปรายของบุคคลต่าง ๆ ข้อเท็จจริง หรือข้อคิดเห็นใด ๆ ที่ขัดแย้งกับความรู้สึกและความคิดเห็น เราไม่ยอมรับทำให้รู้สึกขัดแย้งภายใน

ปราณี รามสูตร (2528 : 193 - 194) กล่าวถึง เกี่ยวกับอิทธิพลของทัศนคติที่มีต่อการเรียนการสอนดังนี้

1. ทัศนคติมีผลต่อวิชาที่เรียนที่ชอบหรือไม่ชอบ เช่น นักเรียนชอบครูคนหนึ่งมาก เมื่อรู้ว่าครูนั้นสอนวิชาใด นักเรียนก็อยากเรียนด้วย ทำให้เกิดความชอบในวิชานั้น มีทัศนคติที่ดีต่อวิชานั้น ถ้าเขาเรียนวิชาดังกล่าว ย่อมมีแนวโน้มว่าเขาจะต้องพยายามเรียนให้ได้ผลดี เป็นต้น

2. ทัศนคติมีผลต่อการใส่ใจในการเรียน เช่น ถ้านักเรียนไม่ชอบวิชาใด ไม่ชอบครูผู้สอนวิชาใด นักเรียนก็มักไม่สนใจเรียนวิชานั้น ไม่เข้าชั้นเรียนเมื่อถึงชั่วโมงเรียนวิชานั้น ไม่ทำการบ้าน หากนักเรียนมีทัศนคติไม่ดีต่อโรงเรียน หรือคณะครูเป็นส่วนตัว จะไม่เอาใจใส่ในการเรียน ไม่ว่าวิชาใด เป็นต้น

3. ทัศนคติมีผลต่อการรับรู้ บุคคลรับรู้หรือแปลความหมายสิ่งเร้าตามทัศนคติของคนที่มีต่อสิ่งเร้านั้น และมีผลสะท้อนไปสู่การเรียนรู้ในที่สุด เช่น แสงดาว ถูกครุฑถามด้วยความเป็นห่วงว่า ทำการบ้านวิชาคณิตศาสตร์เสร็จหรือไม่ แสงดาวแปลความหมายว่า ครูจับผิดเพราะแสงดาวไม่ชอบครูอยู่เดิมแล้ว ทำให้ไม่อยากเรียนวิชาคณิตศาสตร์

4. ทัศนคติมีอิทธิพลทำให้บุคคลมุ่งมั่นที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ได้ผลดี เช่น นักเรียนรักครูชอบวิชาที่ครูสอนเมื่อเริ่มต้นเรียนก็อาจตั้งจุดมุ่งหมายไว้ในใจว่า วิชานี้เขาจะต้องทำคะแนนให้สูง การตั้งจุดมุ่งหมายเช่นนี้เป็นแรงจูงใจที่สำคัญมากที่จะผลักดันให้นักเรียนตั้งใจเรียน ตั้งใจศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ส่งผลสะท้อนถึงประสิทธิภาพในการเรียนรู้ท้ายที่สุด

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่า ทัศนคติมีอิทธิพลต่อการเรียนการสอน หากผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน ผู้เรียนจะสนใจ ตั้งใจเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ แต่ถ้าผู้เรียนมีทัศนคติไม่ดีต่อวิชาใด เขาจะรู้สึกเบื่อหน่าย ไม่สนใจ ไม่เข้าร่วมกิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชานั้น ส่วนครูผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการสร้างและพัฒนาทัศนคติของผู้เรียน

3.6 การวัดทัศนคติ

ทัศนคติเป็นเรื่องเกี่ยวกับจิตใจ ความรู้สึก ตลอดจนอารมณ์ ดังนั้นการวัดทัศนคติโดยตรงจะประสบปัญหามาก เพราะผู้ตอบจะต้องประเมินความรู้สึกของตนเองว่า รู้สึกพอใจ หรือมองเห็นคุณค่าต่อสิ่งนั้นมากน้อยเพียงใดปัจจุบัน แบบวัดทัศนคติที่นิยมใช้ คือ มาตรวัดทัศนคติเทอร์สโตน (Thurstone's Type Scale) และมาตรวัดทัศนคติแบบลิเคอร์ท (Likert Scale)

3.6.1 มาตรวัดทัศนคติเทอร์สโตน (Thurstone's Type Scale)

เชดคักดี โฆวาลินธุ์ (2522 : 98 -103) กล่าวว่า การสร้างมาตรวัดทัศนคติเทอร์สโตน มีลำดับขั้นดังนี้

1. รวบรวมข้อความที่ต้องการวัดทัศนคติให้มาก ให้ครอบคลุมเรื่องที่ต้องการวัด
2. นำข้อความในข้อ 1 ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ กำหนดว่าข้อความใดอยู่ในมาตราใดระหว่างค่า 1- 11 โดยเริ่มจาก “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ไปจนถึง “เห็นด้วยอย่างยิ่ง”
3. นำผลจากการตัดสินของผู้ทรงคุณวุฒิมาแจกแจงความถี่และความถี่สะสมของแต่ละข้อความ แล้วนำไปคำนวณหาค่ามาตรวัด ($S = \text{Scale Value}$) และหาค่าความแปรปรวน ($Q - \text{Value}$)
4. นำข้อความที่ได้มาจากข้อ 3 มาเรียงตามลำดับค่า S จากน้อยไปหามาก และเลือกข้อความที่มีค่า S ตั้งแต่ 1 - 11 อย่างน้อยช่วงละ 2 ข้อความ ถ้าช่วงใดมีมากกว่า 2 ข้อ ให้เลือกข้อที่มี Q น้อยที่สุด เรียงตามลำดับไว้ ประมาณ 20 - 22 ข้อ นำข้อความเรียงคละกันให้ผู้ตอบเลือกว่าเห็นด้วยกับข้อความใดมากที่สุด ถ้ามีประมาณ 20 ข้อความ ให้เลือกตอบ 2 ข้อ ถ้ามีประมาณ 30 ข้อความ ให้เลือกตอบ 3 ข้อ แล้วให้คะแนนตามค่ามาตรวัด S ประจำข้อความนั้น

3.6.2 มาตรวัดทัศนคติแบบลิเคอร์ท (Likert Scale)

เยาวดี วิบูลย์ศรี (2531 : 19) กล่าวถึง การสร้างมาตรวัดทัศนคติแบบลิเคอร์ท ดังนี้

มาตรวัดทัศนคติแบบลิเคอร์ท เป็นวิธีวัดพฤติกรรมด้านจิตพิสัยที่ใช้กันมากที่สุดใน การวิจัย เนื่องจากกระบวนการสร้างไม่ซับซ้อน ถ้าดำเนินการสร้างอย่างดีมาตรวัดทัศนคติแบบลิเคอร์ท (Likert Scale) จะมีประสิทธิภาพเช่นเดียวกับมาตรวัดทัศนคติแบบเทอร์สโตนซึ่งมีกระบวนการสร้างที่ซับซ้อนกว่า ลักษณะของมาตรวัดทัศนคติแบบลิเคอร์ท เป็นมาตรประเภท

อันตรภาคชั้นที่มีช่วงเท่ากัน (Equal Interval Scale) ประกอบด้วยระดับต่าง ๆ 5 ระดับ หรือ 4 ระดับ ในแต่ละระดับมีการให้น้ำหนักของคำตอบ คะแนนรวมทั้งฉบับ (Summated score) จะเป็นพฤติกรรมด้านนั้น ๆ ของผู้ที่ถูกวัดต่อสิ่งนั้น

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2527 : 233) กล่าวถึง การสร้างมาตรวัดทัศนคติ แบบลิเคอร์ตดังนี้

1. กำหนดโครงสร้างของทัศนคติที่ต้องการวัด ตามหลักการทั่วไปในการสร้างข้อความวัดทัศนคติให้ชัดเจน และครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการวัด
 2. สร้างข้อความวัดทัศนคติซึ่งอาจรวบรวมจากเอกสาร ตำราหรือส่งแบบสอบถามปลายเปิด ให้กลุ่มตัวอย่างตอบมา นำคำตอบมาสร้างเป็นข้อความวัดทัศนคติให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการวัด และควรมีข้อความที่เป็นบวกและลบในจำนวนใกล้เคียงกัน
 3. กำหนดมาตรวัดเป็น 5 ระดับหรือ 4 ระดับ เริ่มจากเห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หรือเริ่มจากเห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้คะแนน 5, 4, 3, 2, 1 หรือ 4, 3, 2, 1 สำหรับข้อความวัดทัศนคติลักษณะเป็นบวก (Positive) ส่วนข้อความวัดทัศนคติลักษณะเป็นลบ (Negative) ให้คะแนน ดังนี้ 1, 2, 3, 4, 5 หรือ 1, 2, 3, 4,
 4. นำข้อความวัดทัศนคติไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง นำผลมาวิเคราะห์ความเที่ยงของแบบวัดโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา
- วิวัฒน์ชัย อยู่ยืนยง (2521 : 21) ได้กล่าวถึง การวัดทัศนคติว่าทำได้หลายวิธี เช่น
1. การออกแบบสัมภาษณ์ (Survey Interview) อาจจะเป็นคำถามประเภทให้เลือกตอบ โดยกำหนดคำตอบไว้ให้แล้ว เช่น ใช่ ไม่ใช่ ไม่แน่ใจ หรืออาจใช้คำถามประเภทเปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้อย่างอิสระ (Open - ended Question)
 2. การแบ่งช่วงสากล (Scaling Technique) หรือการใช้ช่วงการแบ่งการวัดออกตามความคิดเห็นเป็น 5 ช่วง เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ไม่แน่ใจ เป็นต้น
 3. วิธีพิเศษ (Special Technique) ในการวัดทัศนคติผู้ตอบอาจจะตอบไม่ตรงกับความจริง ทั้งนี้เพราะค่านิยมและประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น ดังนั้นเราควรจะใช้วิธีทางอ้อม เพื่อใช้วัดโดยไม่ให้ผู้ตอบทราบว่า กำลังทำอะไรอยู่ โดยอาจใช้วิธีการให้บรรยายความรู้และประสบการณ์ จากรูปภาพที่นำมาให้ดู

3.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียน

3.7.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

แจ๊คสันและลาฮาเดอรัน (Jackson and Lahademe. 1967 : 15 - 18) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 192 คน เป็นชาย 148 คน หญิง 144 คน มีเขาวนปัญญาโดยเฉลี่ย 103.9 ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนมีความพอใจครูน้อยที่สุดและความพอใจของนักเรียนที่มีต่อประสบการณ์ในโรงเรียนหรือทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียน และครูผู้สอนไม่มีความสัมพันธ์กันกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

คาน (สมชัย วงษ์นายะ. 2524 : 29 ; อ้างอิงมาจาก Khan. 1967 : 2395 - A) ได้ศึกษาองค์ประกอบด้านทัศนคติที่มีส่วนสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน เกรด 9 และเกรด 12 โดยนำองค์ประกอบต่าง ๆ ของทัศนคติมาใช้พยากรณ์ ร่วมกับองค์ประกอบด้านสติปัญญา ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบของทัศนคติที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน คือ ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อครู

คาน (Khan. 1969 : 216 - 221) ได้ศึกษาทัศนคติทางการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ทัศนคติของนักเรียนชายที่มีต่อครูจะมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนนักเรียนหญิงแทนที่จะเป็นทัศนคติที่มีต่อครู กลับเป็นนิสัยในการเรียนที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ดีไซเดอร์อาโต และ โคสกินเนน (Desiderato and Koskinnen. 1969 : 162 - 165) ได้ศึกษาว่า นักเรียนที่มีความถนัดทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ถ้ามีความวิตกกังวลจะทำให้คะแนนเฉลี่ยสะสมลดลงหรือไม่ และผู้ที่มีความวิตกกังวลต่างกันจะมีนัยในการเรียนและผลการเรียนต่างกัน หรือไม่ ผลปรากฏว่า ผู้ที่มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเรียนแตกต่างกันจะได้คะแนนเฉลี่ยของผลการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนหญิงที่มีความวิตกกังวลต่ำจะได้คะแนนเฉลี่ยของผลการเรียนและคะแนนนัยในการเรียนดีกว่าพวกที่มีความวิตกกังวล ส่วนกลุ่มที่ได้คะแนนนัยในการเรียนสูงจะได้คะแนนของผลการเรียนสูงกว่า

เอ็นทวิสเทล และโดโรธี (นภาพร เมฆรักษานิช. 2515 : 20 ; อ้างอิงมาจาก Entwistle and Dorothy. 1970 : 132 - 143) ได้ศึกษาว่า บุคลิกภาพ วิธีเรียน จะมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือไม่ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวจะมีวิธีการเรียนหรือนิสัยในการเรียน และผลการเรียนดีกว่าผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว

โคเวล และเอ็นทวิสเทิล (Cowell and Entwistle. 1971 : 85 - 89) ได้ศึกษาว่าผู้ที่มีบุคลิกภาพ และทัศนคติทางการเรียนต่างกัน จะมีผลที่สัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันหรือไม่ กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาชายวิทยาลัยเทคนิคปีที่ 1 และ 2 จำนวน 117 คน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว มีทัศนคติทางการเรียนดีกว่าผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบอื่น ๆ แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวกับผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน แต่นิสัยในการเรียนและทัศนคติทางการเรียนมีความสัมพันธ์ในทางลบกับบุคลิกภาพ

3.7.2 งานวิจัยในประเทศ

ละเอียด บุญเกิด (2513 : 78) ได้ศึกษา คุณลักษณะของครูกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการศึกษา พบว่า คุณลักษณะของครูที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทางบวก ได้แก่ คุณลักษณะของครูในด้านการสอน การให้คำแนะนำ การมีเหตุผล และมีความยุติธรรม ส่วนคุณลักษณะที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทางลบ ได้แก่ คุณลักษณะของครูในด้านส่งเสริม เมตตา บุคลิกภาพ อุปการะ และความสัมพันธ์

บุษกร เพชรวิวรรณ์ (2519 : 75) ได้ศึกษาทัศนคติของนักเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อครูในโรงเรียนภาคกลาง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1,176 คน ผลการศึกษา พบว่า เมื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อครูของกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลางและต่ำ พบว่า ทัศนคติต่อครูของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่างกัน มีความแตกต่างกันเฉพาะในด้านการสอน และการปกครองเท่านั้น

ชวนชัย เชื้อสาธุน (2522 : 61) ได้ศึกษาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดชลบุรี โดยใช้ตัวแปรด้านทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อครูที่สอนวิชาภาษาไทย ผลการศึกษาพบว่า ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อครูที่สอนวิชาภาษาไทยมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนอกจากจะขึ้นกับเชาวน์ปัญญาแล้ว อารมณ์ ความรู้สึก ทัศนคติต่อการเรียน ตลอดจนนิสัยในการเรียนก็มีบทบาทสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเช่นกัน

บทที่ 3
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักศึกษาชายและหญิงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร และวิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา ซึ่งศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538 จำนวน 6,600 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักศึกษาชายและหญิง ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2538 จำนวน 6,600 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรโดยมีวิธีการดังนี้

2.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่มีความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ของยามานะ (Yamane, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 960 คน

2.2 สุ่มกลุ่มตัวอย่างแต่ละวิทยาลัย จำแนกตามประเภทวิชาที่ศึกษาได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 960 คน ดังรายละเอียดที่แสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทวิชา

ประเภทวิชา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. ช่างอุตสาหกรรม	1,070	300
2. คหกรรม	5,070	371
3. พาณิชยกรรม	250	153
4. ศิลปกรรม	210	136
รวม	6,600	960

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุงอนาคตของนักศึกษา แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามด้านส่วนตัวของนักศึกษา
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามลักษณะมุงอนาคต
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน
- ตอนที่ 4 แบบสำรวจบุคลิกภาพ

การสร้างเครื่องมือ มีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถามด้านส่วนตัวของนักศึกษา เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยศึกษาประวัติส่วนตัวของนักศึกษา ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจ วุฒิการศึกษา อาชีพ อายุ เพศ และวิชาที่เรียน แล้วสร้างข้อคำถามให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ลักษณะแบบสอบถามด้านส่วนตัวของนักศึกษา

แบบสอบถามด้านส่วนตัวของนักศึกษา ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับประวัติของนักศึกษา ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจ วุฒิการศึกษา อาชีพ อายุ เพศ และวิชาที่เรียน

การตอบแบบสอบถามด้านส่วนตัวของนักศึกษา

ขอให้นักศึกษาอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วพิจารณาตอบตามสภาพที่เป็นจริงของนักศึกษาให้มากที่สุด โดยใช้เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหน้าตัวเลือกที่กำหนดไว้ให้

ตอนที่ 1

รายละเอียดส่วนตัว

วิชาที่เรียน

เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

อายุ ☐ อายุตั้งแต่ 15 - 25 ปี

☐ อายุตั้งแต่ 26 - 40 ปี

☐ อายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป

วุฒิการศึกษา หมายถึง พื้นฐานการศึกษาสูงสุดของนักศึกษา

- ☐ ระดับต้น หมายถึง ผู้ที่จบประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น
- ☐ ระดับกลาง หมายถึง ผู้ที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า
- ☐ ระดับสูง หมายถึง ผู้ที่จบการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาขึ้นไปหรือเทียบเท่า

อาชีพของนักศึกษา หมายถึง ประเภทหรือลักษณะของงานที่นักศึกษายึดเป็นอาชีพหลักทำให้มีรายได้

☐ อาชีพที่เป็นวิชาชีพ ได้แก่ ครู อาจารย์ วิศวกร สถาปนิก แพทย์ เภสัชกร ทนายความ นักบัญชี นักประพันธ์ นักหนังสือพิมพ์ นักบิน

☐ อาชีพค้าขาย ได้แก่ เจ้าของร้านค้า ผู้ควบคุมการขายและผู้จัดซื้อ นายหน้า หรือตัวแทนจำหน่ายสินค้า หรือหาประกันชีวิต ประกันภัย นายหน้าขายที่ดิน พนักงานขายของหน้าร้าน ผู้เร่ขายสินค้า เช่น หนังสือพิมพ์

☐ อาชีพบริการ ได้แก่ บริการขายอาหารและที่พักอาศัย ผู้ปรุงอาหาร ตำรวจ พนักงานเสิร์ฟอาหาร หญิงทำงานบ้าน พนักงานทำความสะอาด ช่างตัดผม ช่างเสริมสวย ภารโรง ผู้ให้บริการความปลอดภัย นักสืบ ยาม ผู้จัดนำเที่ยว มัคคุเทศก์ สัปเหร่อ เจ้าของบ้านเช่า

☐ อาชีพผู้ใช้แรงงาน ได้แก่ ช่างปั้น ช่างศิลป์ ผู้ฆ่าสัตว์ นักดนตรี ช่างไม้ ช่างทำรองเท้า ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า ช่างทาสี ช่างปูน ช่างซ่อมรถยนต์ ช่างเรียง ช่างพิมพ์ ช่างทำเฟอร์นิเจอร์ คนขับรถยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างซ่อมเครื่องวิทยุ - โทรทัศน์ ช่างปรับอากาศ

☐ อาชีพกสิกรรมและเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ ชาวนา ชาวสวน ชาวไร่ ชาวประมง ฯลฯ

☐ เสมียนพนักงาน ได้แก่ พนักงานเก็บเงิน พนักงานบัญชี พนักงานต้อนรับ พนักงานพิมพ์ดีด พนักงานโทรศัพท์ - โทรเลข พนักงานฝ่ายสินค้าและพัสดุ

☐ แม่บ้าน ☐ พ่อบ้าน ☐ นักศึกษา ☐ รองาน ☐ ว่างาน

☐ อื่น ๆ โปรดระบุ

ฐานะเศรษฐกิจ หมายถึง รายได้ประจำจากการประกอบอาชีพ

- ☐ นักศึกษามีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 5,000 บาท
- ☐ นักศึกษามีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 5,001 - 7,000 บาท
- ☐ นักศึกษามีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 7,001 บาท ขึ้นไป

2. **แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต** เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีลำดับขั้นตอนในการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคต

2.2 ศึกษาแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตของ กนกวรรณ อุ่นใจ (2535 : 159 - 163) แล้วสร้างข้อคำถามให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า และนิยามศัพท์เฉพาะตลอดทั้งให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้

2.3 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ของแบบสอบถาม โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือ รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรทอง อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ พิจารณาว่าข้อคำถามของแบบสอบถามสามารถวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้หรือไม่ แล้วผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.4 นำแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต จำนวน 26 ข้อ ที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรปราการที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก โดยใช้เทคนิค 25 % สูง - 25 % ต่ำ นำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ t - test เลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติตั้งแต่ .05 ขึ้นไปมาใช้เป็นแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต จำนวน 21 ข้อ ที่มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.51 ถึง 9.80

2.5 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้ในข้อ 2.4 มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต เท่ากับ .7271

ลักษณะแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต

แบบสอบถามวัดลักษณะมุ่งอนาคตนี้ประกอบด้วยข้อความที่มีความหมายทางบวกและทางลบ โดยแต่ละข้อความจะมีรายละเอียดเกี่ยวกับ การคาดการณ์ไกล การตัดสินใจ การแก้ปัญหา การวางแผน การรู้จักเลือกที่จะกระทำและรอคอย และความเพียรพยายามในปัจจุบัน เพื่อประสบความสำเร็จในชีวิต ซึ่งเน้นเกี่ยวกับการศึกษาและการประกอบอาชีพ

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ จริงมากที่สุด จริงมาก จริงน้อย จริงน้อยที่สุด ไม่จริงเลย

การออกแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต

ขอให้นักศึกษาอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วพิจารณาตอบตามสภาพที่เป็นจริงของนักศึกษาให้มากที่สุด โดยใช้เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเลือกที่กำหนดไว้ให้ 5 ระดับ คือ จริงมากที่สุด จริงมาก จริงน้อย จริงน้อยที่สุด ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน

ถ้าข้อความนั้นมีความหมายทางบวก การให้คะแนนจะเป็นดังนี้

จริงมากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
จริงมาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
จริงน้อย	ให้คะแนน	3	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้คะแนน	2	คะแนน
ไม่จริงเลย	ให้คะแนน	1	คะแนน

ถ้าข้อความนั้นมีความหมายทางลบ การให้คะแนนจะเป็นดังนี้

จริงมากที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน
จริงมาก	ให้คะแนน	2	คะแนน
จริงน้อย	ให้คะแนน	3	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้คะแนน	4	คะแนน
ไม่จริงเลย	ให้คะแนน	5	คะแนน

ตัวอย่างแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต

ข้อ	ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด	ไม่จริงเลย
1	ด้านการวางแผน ในการทำงานข้าพเจ้าพยายามปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนที่ได้วางแผนไว้					
2	ข้าพเจ้าติดตามข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ เพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อ					
3	ด้านความเพียรพยายาม ข้าพเจ้าไม่ชอบบรคอยงานโดยไม่ทำอะไรเลย					
4	ข้าพเจ้าไม่ทนทำงานกับนายจ้างที่ชอบเอาเปรียบแรงงาน ถึงแม้ว่าจะได้ประโยชน์					

3. **แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน** เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีลำดับขั้นตอนในการสร้างดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียน

3.2 ศึกษาแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนของ เชิดศักดิ์ โฆวาสันธุ์ (2520 : 38 - 71) และการสร้างมาตรวัดทัศนคติแบบลิเคอร์ทของ ยาวดี วิบูลย์ศรี (2531 : 53) แล้วสร้างข้อคำถามให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า และนิยามศัพท์เฉพาะตลอดทั้งให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้

3.3 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ของแบบสอบถาม โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือ รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กริทอง อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ พิจารณาว่าแบบสอบถามสามารถวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้หรือไม่ แล้วผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

3.4 นำแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน จำนวน 35 ข้อ ที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรปราการที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก โดยใช้เทคนิค 25 % สูง - 25 % ต่ำ นำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ $t - test$ เลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติตั้งแต่ .05 ขึ้นไปมาใช้เป็นแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน จำนวน 31 ข้อ ที่มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.73 ถึง 8.04

3.5 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้ในข้อ 3.4 มาคำนวณหาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน เท่ากับ .8633

ลักษณะแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน

แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน ประกอบด้วยข้อความที่มีความหมายทางบวกและทางลบ โดยแบ่งเป็น 3 องค์ประกอบ คือ

1. องค์ประกอบด้านความคิด
2. องค์ประกอบ ด้านความรู้สึก
3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3.1 องค์ประกอบด้านความคิด

การออกแบบสอบถามที่สนคติดต่อการเรียน

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของท่านที่มีการเรียนการสอน เมื่อ นักศึกษาอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อแล้ว ขอให้นักศึกษาพิจารณาตอบตามสภาพที่เป็นจริงให้มากที่สุดโดยใช้เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเลือกที่กำหนดไว้ให้ 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

เกณฑ์การให้คะแนน

ถ้าข้อความนั้นมีความหมายทางบวก การให้คะแนนจะเป็นดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	5	คะแนน
เห็นด้วย	ให้คะแนน	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	1	คะแนน

ถ้าข้อความนั้นมีความหมายทางลบ การให้คะแนนจะเป็นดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	1	คะแนน
เห็นด้วย	ให้คะแนน	2	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน	4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	5	คะแนน

ตัวอย่างแบบสอบถามที่สนคติดต่อการเรียน

องค์ประกอบด้านความคิด

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1	ลักษณะของหลักสูตรวิชาชีพพระยະສັນ หลักสูตรวิชาชีพพระยະສັນเปิดโอกาสให้ผู้ ที่หมดโอกาสเรียนได้เรียนต่อ					
2	ค่าเล่าเรียนของหลักสูตรวิชาชีพพระยະສັນ ไม่แพงทำให้นักศึกษาที่ยากจน สามารถเข้าเรียนได้					

3.2 องค์ประกอบด้านความรู้สึก

การตอบแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความรู้สึกของนักศึกษาที่มีการเรียนการสอน เมื่อ นักศึกษาอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อแล้ว ขอให้นักศึกษาพิจารณาตอบตามสภาพที่เป็นจริงให้มากที่สุด โดยใช้เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเลือกที่กำหนดไว้ให้ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนน

ถ้าข้อความนั้นมีความหมายทางบวก การให้คะแนนจะเป็นดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
มาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
น้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

ถ้าข้อความนั้นมีความหมายทางลบ การให้คะแนนจะเป็นดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน
มาก	ให้คะแนน	2	คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
น้อย	ให้คะแนน	4	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน

ตัวอย่างแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน

องค์ประกอบด้านความรู้สึก

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	บรรยากาศการเรียน ข้าพเจ้ารู้สึกท้อแท้ใจเมื่อพบปัญหาเกี่ยวกับการเรียนวิชาชีพพระยะสัน					
2	ครูช่วยเหลือและให้คำปรึกษาในเรื่องการเรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน					
3	ครูสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันให้กำลังใจนักศึกษาที่เรียนอ่อน					

3.3 องค์ประกอบด้านแนวโน้มในการเรียน

การตอบแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมของนักศึกษาที่มีการเรียนการสอน เมื่อ นักศึกษาอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อแล้ว ขอให้พิจารณาตอบตามสภาพที่เป็นจริงให้มากที่สุด โดยใช้เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเลือกที่กำหนดไว้ให้ 5 ระดับ คือ บ่อยที่สุด บ่อย บางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

เกณฑ์การให้คะแนน

ถ้าข้อความนั้นมีความหมายทางบวก การให้คะแนนจะเป็นดังนี้

บ่อยที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
บ่อย	ให้คะแนน	4	คะแนน
บางครั้ง	ให้คะแนน	3	คะแนน
นาน ๆ ครั้ง	ให้คะแนน	2	คะแนน
ไม่เคยเลย	ให้คะแนน	1	คะแนน

ถ้าข้อความนั้นมีความหมายทางลบ การให้คะแนนจะเป็นดังนี้

บ่อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน
บ่อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
บางครั้ง	ให้คะแนน	3	คะแนน
นาน ๆ ครั้ง	ให้คะแนน	4	คะแนน
ไม่เคยเลย	ให้คะแนน	5	คะแนน

ตัวอย่างแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน

องค์ประกอบด้านแนวโน้มในการเรียน

ข้อ	ข้อความ	บ่อยที่สุด	บ่อย	บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคยเลย
1	ลักษณะของหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน เนื้อหาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันมีประโยชน์มากทำให้ข้าพเจ้าอยากเรียน					
2	เมื่อเรียนจบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันทำให้ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติได้					
3	ความสำคัญของการเรียน ข้าพเจ้านำความรู้ที่เรียนวิชาชีพไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้					
4	ข้าพเจ้านำความรู้ที่เรียนไปพัฒนา อาชีพของตนเองได้					
5	ข้าพเจ้านำความรู้ที่เรียนไปประกอบ อาชีพได้					
6	บรรยากาศในการเรียน ข้าพเจ้าไม่สามารถปฏิบัติงานได้เพราะ ฟังครูอธิบายแล้วไม่เข้าใจ					
7	ครูเปิดโอกาสให้นักศึกษาถามได้ตลอด เวลาที่เรียนไม่เข้าใจ					

4. **แบบสอบถามบุคลิกภาพ** เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยนำแบบสอบถามบุคลิกภาพที่ จรรยา เกษศรีสังข์ (2537 : 130- 131) สร้างขึ้น จำนวน 15 ข้อ ซึ่งมีค่า t อยู่ระหว่าง 2.53 - 7.00 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.90 มาใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะแบบสอบถามบุคลิกภาพแบบเอ และบี

แบบสอบถามลักษณะบุคลิกภาพ ประกอบด้วยข้อความที่มีความหมายทางบวกและทางลบ โดยแต่ละข้อความจะมีรายละเอียดเกี่ยวกับ การทำงานที่แข่งกับเวลา ความก้าวหน้า ความเพียรพยายามที่จะฟันฝ่าอุปสรรค เพื่อความสำเร็จในการทำงาน

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 6 ระดับ คือ จริงมากที่สุด จริงมาก ปานกลาง จริงน้อย จริงน้อยที่สุด ไม่จริงเลย

การตอบแบบสอบถามบุคลิกภาพแบบเอ และบี

ขอให้นักศึกษาอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วพิจารณาตอบตามสภาพที่เป็นจริงของนักศึกษาให้มากที่สุด โดยใช้เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเลือกที่กำหนดไว้ให้ 6 ระดับ คือ จริงมากที่สุด จริงมาก ปานกลาง จริงน้อย จริงน้อยที่สุด ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน

ถ้าข้อความนั้นมีความหมายทางบวก การให้คะแนนจะเป็นดังนี้

จริงมากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
จริงมาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน
ไม่จริงเลย	ให้คะแนน	0	คะแนน

ถ้าข้อความนั้นมีความหมายทางลบ การให้คะแนนจะเป็นดังนี้

จริงมากที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน
จริงมาก	ให้คะแนน	2	คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้คะแนน	4	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
ไม่จริงเลย	ให้คะแนน	0	คะแนน

ตัวอย่างแบบสอบถามคุณลักษณะแบบเอและบี

ข้อ	ข้อความ	จริง มากที่สุด	จริง มาก	จริง ปานกลาง	จริง น้อย	จริง น้อยที่สุด	ไม่จริงเลย
1	เมื่อข้าพเจ้ามีนัดข้าพเจ้ามักไป ถึงที่นัดหมายก่อนเวลา						
2	ข้าพเจ้ารู้สึกโมโหเวลาที่ ข้าพเจ้าถูกขัดจังหวะเวลา ทำงาน						
3	ข้าพเจ้ารู้สึกว่า เป็นการเสียเวลา มากถ้าต้องไปรอซื้อของในร้าน ที่มีลูกค้ามาก						
4	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าต้องทำสิ่งต่าง ๆ อย่างรวดเร็วเพื่อแข่งกับเวลา						
5	ข้าพเจ้าคิดว่าคนรอบข้าง ทำงานไม่ถูกใจข้าพเจ้า						
6	ข้าพเจ้ารู้สึกอยากทำกิจวัตรให้ เสร็จโดยเร็วที่สุด						

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขออนุญาตทำการวิจัยต่ออธิบดีกรมอาชีวศึกษาและขออนุมัติให้นักศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

2. ผู้วิจัยนำหนังสืออนุมัติของอธิบดีกรมอาชีวศึกษา และแบบสอบถามเพื่อขออนุญาตผู้อำนวยการ วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี และขอความอนุเคราะห์อาจารย์ประจำวิชาแจกแบบสอบถามให้นักศึกษาในชั้นเรียน

2. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

2.1 การคำนวณค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

2.2 วิเคราะห์ข้อความเป็นรายข้อ (Item Analysis) เพื่อหาอำนาจจำแนกใช้ t - test แบบเทคนิค 25 % ของกลุ่มสูง และกลุ่มต่ำ (Edwards. 1957 : 170 - 171)

2.3 หาค่าความเชื่อมั่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient)

2.4 วิเคราะห์ค่าตัวแปรที่ส่งผลต่อลักษณะม่งอนาคตของนักศึกษาโดยใช้สถิติต่อไปนี้

2.4.1 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์ กับตัวเกณฑ์ โดยใช้สถิติ Pearson Correlation Coefficient และทดสอบนัยสำคัญ โดยใช้ t - test

2.4.2 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation)

2.4.3 วิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบเพิ่มตัวแปรทีละตัว (Stepwise) และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ F - test.

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาค้นคว้า

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมาย ผลการวิเคราะห์ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย และ เพื่อความสะดวกในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
S.E. _{est}	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย
F	แทน	ค่าสถิติในการแจกแจงแบบ เอฟ (F - distribution)
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
B	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน (ค่าน้ำหนักเบต้า)
a	แทน	ค่าคงที่ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
S.E. _b	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ตัวพยากรณ์
T	แทน	ลักษณะมุ่งอนาคตที่ได้จากการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมาย และ สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ และร้อยละ ของตัวแปรพยากรณ์
3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับตัวเกณฑ์
4. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวพยากรณ์หลาย ๆ ตัวพร้อมกัน
5. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ หรือน้ำหนักเบต้า (Beta Weight) ของตัวพยากรณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. จำนวน และร้อยละ ของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวน ร้อยละ ของจำนวนนักศึกษาจำแนกตามสถาบันการศึกษา

สถาบันการศึกษา	จำนวนนักศึกษา	ร้อยละ
วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร	250	26.04
วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา	240	25.00
วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง	205	21.35
วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี	265	27.60

จากตาราง 2 พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวน 960 คน เป็นนักศึกษาของวิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี จำนวน 265 คน คิดเป็นร้อยละ 27.60 วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร จำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 26.04 วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา จำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 และ วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 21.35

ตาราง 3 แสดงจำนวน และร้อยละ ของนักศึกษาจำแนกตามประเภทหลักสูตรวิชาชีพ

ประเภทหลักสูตรวิชาชีพ	จำนวนนักศึกษา	ร้อยละ
ประเภทวิชาอุตสาหกรรม	300	31.25
ประเภทวิชาคหกรรม	371	38.64
ประเภทวิชาพาณิชยกรรม	153	15.94
ประเภทวิชาศิลปกรรม	136	14.17

จากตาราง 3 พบว่า นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น จำนวน 960 คน แยกตามประเภทหลักสูตรวิชาชีพ ได้ดังนี้ ประเภทวิชาคหกรรม จำนวน 371 คน คิดเป็นร้อยละ 38.64 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม จำนวน 300 คน คิดเป็นร้อยละ 31.25 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 15.94 และ ประเภทวิชาศิลปกรรม จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 14.17

ตาราง 4 แสดง จำนวน และร้อยละ ของนักศึกษา จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวนนักศึกษา	ร้อยละ
ชาย	457	47.60
หญิง	503	52.40.
รวม	960	100.00

จากตาราง 4 พบว่า นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 960 คน เป็นนักศึกษาชาย และหญิง จำนวน 457 คน และ 503 คน คิดเป็นร้อยละ 47.60 และ คิดเป็นร้อยละ 52.40 ตามลำดับ

ตาราง 5 แสดงจำนวน และร้อยละ ของอายุนักศึกษา จำนวน 960 คน

อายุ (ปี)	จำนวนนักศึกษา	ร้อยละ
อายุตั้งแต่ 15 - 25 ปี	442	46.04
อายุตั้งแต่ 26 - 40 ปี	451	46.98
อายุตั้งแต่ 40 ปี ขึ้นไป	67	6.98
รวม	960	100.00

จากตาราง 5 พบว่า นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 960 คน มีอายุตั้งแต่ 26 - 40 ปี มีจำนวน 451 คน คิดเป็นร้อยละ 46.98 รองลงมา คือ อายุตั้งแต่ 15 - 25 ปี มีจำนวน 442 คน คิดเป็นร้อยละ 46.04 ส่วนนักศึกษายาวตั้งแต่ 40 ปี ขึ้นไป มีจำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 6.98

ตาราง 6 แสดงจำนวน และร้อยละ ของรายได้ต่อเดือนของนักศึกษา

รายได้ต่อเดือนของนักศึกษา	จำนวนนักศึกษา	ร้อยละ
ไม่เกิน 5,000 บาท	419	43.70
5,001 - 7,000 บาท	315	32.80
7,001 บาทขึ้นไป	226	23.50
รวม	960	100.00

จากตาราง 6 พบว่า รายได้ต่อเดือนของนักศึกษหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน จำนวน 960 คน มีดังนี้ รายได้ต่อเดือนไม่เกิน 5,000 บาท มีจำนวน 419 คน คิดเป็นร้อยละ 43.70 รายได้ต่อเดือนระหว่าง 5,001 - 7,000 บาท มีจำนวน 315 คน คิดเป็นร้อยละ 32.80 และรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 7,001 บาทขึ้นไป มีจำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 23.50

ตาราง 7 แสดงจำนวน และร้อยละ ของวุฒิการศึกษาของนักศึกษา

วุฒิการศึกษา	จำนวนนักศึกษา	ร้อยละ
ระดับต้น	503	52.40
ระดับกลาง	299	31.14
ระดับสูง	158	16.46
รวม	960	100.00

จากตาราง 7 พบว่า วุฒิการศึกษาของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยาสัน
จำนวน 960 คน มีการศึกษาดังนี้ ระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวน
503 คน คิดเป็นร้อยละ 52.40 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายถึงระดับอนุปริญญาหรือ
เทียบเท่า มีจำนวน 299 คน คิดเป็นร้อยละ 31.14 และระดับปริญญาตรีขึ้นไป
หรือเทียบเท่า มีจำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 16.46

ตาราง 8 แสดง จำนวน และร้อยละ ของอาชีพของนักศึกษา

อาชีพของนักศึกษา	จำนวนนักศึกษา	ร้อยละ
อาชีพที่เป็นวิชาชีพ	136	14.17
อาชีพค้าขาย	163	16.98
อาชีพบริการ	164	17.08
อาชีพผู้ใช้แรงงาน	178	18.54
อาชีพกสิกรรมและเลี้ยงสัตว์	16	1.67
เสมียนพนักงาน	100	10.42
แม่บ้าน	52	5.42
พ่อบ้าน	2	0.21
นักศึกษา	94	9.79
รองาน	8	0.83
ว่างงาน	28	2.92
อาชีพอื่น ๆ	19	1.98
รวม	960	100.00

จากตาราง 8 พบว่า อาชีพของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน จำนวน 960 คน มีดังนี้ อาชีพผู้ใช้แรงงาน มีจำนวนมากที่สุดคือ 178 คน คิดเป็นร้อยละ 18.54 รองลงมา คือ อาชีพบริการ มีจำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 17.08 ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกับอาชีพค้าขาย คือมีจำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 16.98 อาชีพที่เป็นวิชาชีพ มีจำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 14.17 และอาชีพเสมียนพนักงาน มีจำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 10.42 ส่วนอาชีพอื่น ๆ ได้แก่ นักศึกษา แม่บ้าน ว่างาน อาชีพอื่น ๆ เช่น ทหาร รอนาน และพ่อบ้าน คิดเป็นร้อยละ 9.79, 5.42, 2.92, 1.98, 0.83, 0.21, ตามลำดับ

ตาราง 9 แสดงคะแนนเต็ม คะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตของนักศึกษา จำนวน 960 คน

ตัวแปรด้านส่วนตัว	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	ร้อยละ	S.D.
บุคลิกภาพ	75	48.848	65.13	9.773
ทัศนคติ	150	119.953	79.97	113.812
ลักษณะมุ่งอนาคต	105	75.851	72.24	7.934

จากตาราง 9 พบว่า นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน จำนวน 960 คน ได้คะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อการเรียนมากที่สุด เท่ากับ 119.95 คิดเป็นร้อยละ 79.97 รองลงมาได้แก่ คะแนนเฉลี่ยลักษณะมุ่งอนาคต เท่ากับ 75.85 คิดเป็นร้อยละ 72.24 และคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพ เท่ากับ 48.85 คิดเป็นร้อยละ 65.13 ตามลำดับ

ตาราง 10 คำสัมพันธ์สัมพันธภายในของตัวพยากรณ์

ตัวพยากรณ์	บุคลิกภาพ	ทัศนคติต่อการเรียน	อาชีพ	ประเภทวิชาชีพ	รายได้	วุฒิการศึกษา	อายุ	เพศ	สถาบันการศึกษา
บุคลิกภาพ	1.0000	.1954**	-.0096	-.0454	.0718*	.0614	.0346	-.0501	.0056
ทัศนคติต่อการเรียน		1.0000	.0112	-.0952**	-.0243	-.1224**	-.0157	-.0684*	-.0118
อาชีพ			1.0000	.0721*	.2467**	-.1981**	-.2058**	-.0211	.0176
ประเภทวิชาชีพ				1.0000	.0542	.2072**	.0133	.3312**	-.0109
รายได้					1.0000	.2793**	.1038**	-.1092**	-.0207
วุฒิการศึกษา						1.0000	.3016**	.1264**	-.0981**
อายุ							1.000	.2267**	-.0353
เพศ								1.0000	.0631*
สถาบันการศึกษา									1.0000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

จากตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์แต่ละคู่ มีค่าตั้งแต่ $-.2058$ ถึง $.3312$ มีจำนวน 19 คู่ และมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ $P < .01 - .05$ เรียงลำดับจากมากไปน้อย มีดังนี้

1	ประเภทวิชาชีพ กับ เพศ	มีความสัมพันธ์กัน	เท่ากับ	.3312	$P < .01$
2	อายุ กับ วุฒิการศึกษา	มีความสัมพันธ์กัน	เท่ากับ	.3016	$P < .01$
3	รายได้ กับ วุฒิการศึกษา	มีความสัมพันธ์กัน	เท่ากับ	.2793	$P < .01$
4	อาชีพ กับ รายได้	มีความสัมพันธ์กัน	เท่ากับ	.2467	$P < .01$
5	อายุ กับ เพศ	มีความสัมพันธ์กัน	เท่ากับ	.2267	$P < .01$
6	ประเภทวิชาชีพ กับ วุฒิการศึกษา	มีความสัมพันธ์กัน	เท่ากับ	.2072	$P < .01$
7	บุคลิกภาพ กับ ทักษะต่อการเรียน	มีความสัมพันธ์กัน	เท่ากับ	.1954	$P < .01$
8	เพศ กับ วุฒิการศึกษา	มีความสัมพันธ์กัน	เท่ากับ	.1264	$P < .01$
9	อายุ กับ รายได้	มีความสัมพันธ์กัน	เท่ากับ	.1038	$P < .01$
10	อาชีพ กับ ประเภทวิชาชีพ	มีความสัมพันธ์กัน	เท่ากับ	.0721	$P < .05$
11	บุคลิกภาพ กับ รายได้	มีความสัมพันธ์กัน	เท่ากับ	.0718	$P < .05$
12	สถาบันการศึกษา กับ เพศ	มีความสัมพันธ์กัน	เท่ากับ	.0651	$P < .05$
13	ทักษะกับ กับ เพศ	มีความสัมพันธ์กัน	เท่ากับ	-.0684	$P < .05$
14	ทักษะกับ กับ ประเภทวิชาชีพ	มีความสัมพันธ์กัน	เท่ากับ	-.0952	$P < .01$
15	สถาบันการศึกษา กับ วุฒิการศึกษา	มีความสัมพันธ์กัน	เท่ากับ	-.0981	$P < .01$
16	เพศ กับ รายได้	มีความสัมพันธ์กัน	เท่ากับ	-.1092	$P < .01$
17	ทักษะกับ กับ วุฒิการศึกษา	มีความสัมพันธ์กัน	เท่ากับ	-.1224	$P < .01$
18	อาชีพ กับ วุฒิการศึกษา	มีความสัมพันธ์กัน	เท่ากับ	-.1981	$P < .01$
19	อายุ กับ อาชีพ	มีความสัมพันธ์กัน	เท่ากับ	-.2058	$P < .01$

ตาราง 11 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับตัวเกณฑ์

ตัวแปรเกณฑ์	บุคลิกภาพ	ทัศนคติต่อการเรียน	อาชีพ	ประเภทวิชาชีพ	รายได้	วุฒิการศึกษา	อายุ	เพศ	สถานที่การศึกษา
ตัวเกณฑ์ ลักษณะบุคลิกภาพ	.3025**	.4422**	-.1285**	-.0361	-.0832**	.0268	.0872**	.0092	.0328

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

จากตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวพยากรณ์กับตัวเกณฑ์ แต่ละคู่ มีค่าตั้งแต่ $-.1285$ ถึง $.4422$ มีจำนวน 5 คู่ และมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ $P < .01$ เรียงลำดับจากมากไปน้อย มีดังนี้

1	ลักษณะมุ่งอนาคตกับทัศนคติต่อการเรียน	เท่ากับ	.4422	.01
2	ลักษณะมุ่งอนาคตกับบุคลิกภาพ	เท่ากับ	.3025	.01
3	ลักษณะมุ่งอนาคตกับอายุ	เท่ากับ	.0872	.01
4	ลักษณะมุ่งอนาคตกับรายได้	เท่ากับ	-.0832	.01
5	ลักษณะมุ่งอนาคตกับอาชีพ	เท่ากับ	-.1285	.01

ตาราง 12 แสดงการใช้ตัวพยากรณ์หลาย ๆ ตัวพร้อมกันจะมีอิทธิพลส่งผลต่อตัวเกณฑ์ดีกว่าการใช้ตัวพยากรณ์เพียงตัวเดียว

ตัวพยากรณ์	R	F
อายุ	.0886	7.572**
อายุ รายได้ อาชีพ วุฒิการศึกษา	.1563	5.970**
อายุ รายได้ อาชีพ วุฒิการศึกษา บุคลิกภาพ ทัศนคติต่อการเรียน	.5216	59.295**
อายุ รายได้ อาชีพ วุฒิการศึกษา บุคลิกภาพ ทัศนคติ สถาบันการศึกษา ประเภทวิชาชีพ	.5236	44.863**

* * $P < .01$

จากตาราง 12 พบว่า เมื่อนำอายุมาเป็นตัวพยากรณ์ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ $.0886$ และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ $.01$ แต่เมื่อนำตัวพยากรณ์หลาย ๆ ตัวพร้อมกันมาพยากรณ์ พบว่า ตัวพยากรณ์หลาย ๆ ตัว พร้อมกันจะส่งผลต่อตัวเกณฑ์ดีกว่าการใช้ตัวพยากรณ์เพียงตัวเดียว เพราะค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) จะเพิ่มขึ้น และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ $.01$

ตาราง 13 การค้นหาตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์ลักษณะมุ่งอนาคต

ตัวพยากรณ์	R	F	อันดับที่
ทัศนคติต่อการเรียน	.4426	233.160**	1
บุคลิกภาพ	.4944	154.640**	2
อาชีพ	.5111	112.553**	3
อายุ	.5148	86.00**	4
รายได้	.51960	70.490**	5

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ $P < .01$

จากตาราง 13 พบว่า ตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดและถูกเลือกก่อนคือ ทัศนคติต่อการเรียน และเมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ที่ตรงลงมา คือบุคลิกภาพ อาชีพ อายุ และรายได้ ทำให้ค่าสหสัมพันธ์หาคูณเพิ่มขึ้น และเมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติ พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

ตาราง 14 แสดง ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ (B ,b) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ (S.E._b) ค่านัยสำคัญทางสถิติ (F) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด (S.E._{est}) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์หาคูณ และค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (a) เมื่อใช้คะแนนลักษณะมุ่งอนาคตเป็นเกณฑ์

ตัวพยากรณ์	b	B	S.E. _b	S.E. _{est}	R	F
บุคลิกภาพ	.1837	.2262	.0230	6.798	.5193	70.440**
อายุ	.9405	.0731	.3688			
ทัศนคติ	.2289	.3985	.0162			
อาชีพ	-.2675	-.0977	.0805			
รายได้	-.5370	-.0732	.2129			
a = 40.171						

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ $P < .01$

จากตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ มีผลต่อลักษณะมุ่งอนาคต มีค่าตั้งแต่ $-.0977$ ถึง $.3985$ ซึ่ง และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01$ ตัวพยากรณ์ที่ส่งผลต่อลักษณะมุ่งอนาคตมากที่สุดเรียงลำดับจากมากไปน้อย มีดังนี้

ทัศนคติต่อการเรียน	มีค่าน้ำหนักตัวพยากรณ์	=	.3985
บุคลิกภาพ	มีค่าน้ำหนักตัวพยากรณ์	=	.2262
อาชีพ	มีค่าน้ำหนักตัวพยากรณ์	=	-.0977
รายได้	มีค่าน้ำหนักตัวพยากรณ์	=	-.0732
อายุ	มีค่าน้ำหนักตัวพยากรณ์	=	.0731
ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด		=	6.798
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ		=	.5193
ค่าสัมประสิทธิ์ในการทำนาย		=	.2696
ค่านัยสำคัญทางสถิติ		=	70.440
ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ		=	40.171

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

$$T = .1837\text{PERSONALITY} + .9405\text{AGE} + .2289\text{ATTITUDE} - .2675\text{CAREER} - .5370\text{ECON}$$

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ส่งผลต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักศึกษา
2. เพื่อศึกษาความสามารถของตัวแปรในการร่วมทำนายลักษณะมุ่งอนาคตของนักศึกษา

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. เพศของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับลักษณะมุ่งอนาคต
2. อายุของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับลักษณะมุ่งอนาคต
3. วุฒิการศึกษาของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับลักษณะมุ่งอนาคต
4. อาชีพของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับลักษณะมุ่งอนาคต
6. หลักสูตรวิชาชีวะระยะสั้นมีความสัมพันธ์กับลักษณะมุ่งอนาคต
7. ทักษะคิดต่อการเรียนของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับลักษณะมุ่งอนาคต
8. ฐานะเศรษฐกิจของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับลักษณะมุ่งอนาคต
9. บุคลิกภาพของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับลักษณะมุ่งอนาคต
10. สถาบันการศึกษามีความสัมพันธ์กับลักษณะมุ่งอนาคต
11. ตัวแปรด้านส่วนตัวและแปรด้านสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาสามารถร่วมพยากรณ์

ลักษณะมุ่งอนาคตได้

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาชายและหญิงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 6,600 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2538 จำนวน 960 คน ซึ่งเลือกมาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีสถาบันการศึกษาเป็นชั้น (Strata) และ มีประเภทวิชาชีพ เป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคต ของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน
- ตอนที่ 3 แบบสำรวจบุคลิกภาพแบบ เอและบี

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยดำเนินงานเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขออนุญาต ทำการวิจัยต่ออธิบดีกรมอาชีวศึกษาในการให้นักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่าง ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างร่วมมือในการตอบแบบสอบถามทั้ง 4 แห่ง ได้แก่

- 1. วิทยาลัยสารพัดช่างธนบุรี
- 2. วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง
- 3. วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา
- 4. วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร

2. ผู้วิจัยนำหนังสืออนุมัติของอธิบดีกรมอาชีวศึกษา และแบบสอบถามเพื่อขออนุญาต ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างที่เป็นแหล่งศึกษาทั้ง 4 แห่งเพื่อขอความอนุเคราะห์อาจารย์ประจำวิชาทำการแจกแบบสอบถามให้นักศึกษาในชั้นเรียนรวม 4 ประเภทหลักสูตรวิชาชีพ

3. ผู้วิจัยตรวจแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ และนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ และทดสอบสมมุติฐานที่ตั้งไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมาย และสมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้าดังนี้

- 1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละของตัวแปรตัวพยากรณ์ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบสอบถาม
- 2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของตัวพยากรณ์
- 3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์ กับตัวเกณฑ์
- 4. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวพยากรณ์หลาย ๆ ตัวพร้อมกัน
- 5. ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ หรือ ค่าน้ำหนักเบต้า(Beta Weight)ของตัวพยากรณ์

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนของแบบสอบถาม พบว่า จำนวนนักศึกษา 960 คน ได้คะแนนเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยของบุคลิกภาพ เท่ากับ 48.848 จากคะแนนเต็ม 75 คะแนน
คะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อการเรียน เท่ากับ 119.953 จากคะแนนเต็ม 150 คะแนน
คะแนนเฉลี่ยของลักษณะมุ่งอนาคต เท่ากับ 75.851 จากคะแนนเต็ม 105 คะแนน

2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของตัวพยากรณ์ ปรากฏว่า มีค่าตั้งแต่ $-.2058$ ถึง $+.3302$ และมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ ระดับ $.01$ มีจำนวน 14 คู่ และคู่ที่สัมพันธ์กันสูงสุด ได้แก่ หลักสูตรวิชาชีพกับเพศ รองลงมาได้แก่ อายุกับวุฒิการศึกษา รายได้กับวุฒิการศึกษา อาชีพกับรายได้ และอายุกับเพศ ตามลำดับ

ตัวพยากรณ์ที่สัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ ระดับ $.05$ มีจำนวน 4 คู่ และคู่ที่ สัมพันธ์กันสูงสุด ได้แก่ อาชีพกับประเภทวิชาชีพ รองลงมา ได้แก่ บุคลิกภาพกับรายได้ สถาบันการศึกษากับเพศ และทัศนคติกับเพศ ตามลำดับ

3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับตัวเกณฑ์ ปรากฏว่า มีค่าตั้งแต่ $-.1285$ ถึง $.4422$ และมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ ระดับ $.01$ มีจำนวน 5 คู่ และคู่ที่สัมพันธ์กันสูงสุด ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตกับทัศนคติต่อการเรียน รองลงมา ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตกับบุคลิกภาพ ลักษณะมุ่งอนาคตกับอายุ ลักษณะมุ่งอนาคตกับรายได้ และลักษณะมุ่งอนาคตกับอาชีพ ตามลำดับ

4. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวพยากรณ์หลาย ๆ ตัวพร้อมกัน พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวพยากรณ์จะเพิ่มขึ้นและมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ ระดับ $.01$

ดังนี้เมื่อนำอายุมาเป็นตัวพยากรณ์ ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ $= .0886$
เมื่อนำอายุ รายได้ อาชีพ วุฒิกิจการศึกษามาเป็นตัวพยากรณ์ร่วมกัน ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ $= .1563$

เมื่อนำอายุ รายได้ อาชีพ วุฒิกิจการศึกษ บุคลิกภาพ ทัศนคติต่อการเรียนมาเป็นตัวพยากรณ์ร่วมกัน ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ $= .5216$

เมื่อนำอายุ รายได้ อาชีพ วุฒิกิจการศึกษ บุคลิกภาพ ทัศนคติต่อการเรียน สถาบันการศึกษา ประเภทวิชาชีพมาเป็นตัวพยากรณ์ร่วมกัน ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ $= .5236$

5. ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ หรือ ค่าน้ำหนักเบต้า (Beta Weight) ของตัวพยากรณ์มีผลต่อลักษณะมุ่งอนาคต เป็นทั้งค่าบวก และ ลบ มีค่าตั้งแต่ .0731 ถึง .3985 และมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ ระดับ .01 ตัวพยากรณ์ ที่ส่งผลต่อลักษณะมุ่งอนาคต เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้

ทัศนคติต่อการเรียน	มีค่าน้ำหนักของตัวพยากรณ์	= .3985
บุคลิกภาพ	มีค่าน้ำหนักของตัวพยากรณ์	= .2262
อายุ	มีค่าน้ำหนักของตัวพยากรณ์	= .0731
รายได้	มีค่าน้ำหนักของตัวพยากรณ์	= -.0732
อาชีพ	มีค่าน้ำหนักของตัวพยากรณ์	= -.0977

การอภิปรายผลการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ ปรากฏผลดังนี้

1. ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนของแบบสอบถาม พบว่า คะแนนเฉลี่ยของบุคลิกภาพ เท่ากับ 48.848 แสดงว่า นักศึกษามีบุคลิกภาพแบบ เอ นั่นคือ นักศึกษาต้องทำงานแข่งกับเวลา รักความก้าวหน้า มีความเพียรพยายามที่จะฟันฝ่าอุปสรรค เพื่อประสบความสำเร็จในการทำงาน

คะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อการเรียน เท่ากับ 119.953 แสดงว่า นักศึกษาเห็นความสำคัญของการเรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นในการนำไปประกอบอาชีพศึกษาต่อ พัฒนาอาชีพของตนเอง ตลอดจนนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ เนื้อหาวิชาของหลักสูตรของประเภทวิชาชีพที่นักศึกษาเลือกเรียนสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา เพราะสามารถเรียนจบได้เร็วในระยะเวลาสั้น ค่าเล่าเรียนไม่แพง เปิดโอกาสให้ทุกคนได้เรียน และบรรยากาศในการเรียนการสอนโดยเฉพาะครูมีความชำนาญในการสอน และให้ความช่วยเหลือจริง

นักศึกษาได้คะแนนเฉลี่ยลักษณะมุ่งอนาคต เท่ากับ 75.851 แสดงว่า นักศึกษามีลักษณะมุ่งอนาคต ในความเพียรพยายามต่อสู้กับอุปสรรค และสามารถวางแผน และปฏิบัติเกี่ยวกับการศึกษา และ การประกอบอาชีพ และศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ ๆ เพื่อความก้าวหน้าในการทำงาน แม้ปัญหาการเรียนไม่เข้าใจเช่นการถามครู ฯลฯ

2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของตัวพยากรณ์ มีค่าตั้งแต่ -.2058 ถึง .3312 เป็นทั้งค่าบวก และ ลบ และ มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ ระดับ .01 - .05 คู่ที่สัมพันธ์กันสูงที่สุด ได้แก่ ประเภทวิชาชีพ กับ เพศ มีค่า เท่ากับ .3312 และ มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ ระดับ .01 ซึ่ง นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีการเลือกเรียนวิชาชีพต่างกัน ดังนี้ (ตาราง 15 ภาคผนวก ก)

ประเภทวิชาคหกรรม นักศึกษาหญิง มีจำนวน 326 คน คิดเป็นร้อยละ 33.96 นักศึกษาชาย มีจำนวน 45 คน ร้อยละ 4.69

ประเภทวิชาอุตสาหกรรม นักศึกษาหญิง มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 0.83 นักศึกษาชาย มีจำนวน 292 คน คิดเป็นร้อยละ 30.42

ประเภทวิชาพาณิชยกรรม นักศึกษาหญิงมีจำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 10.83 นักศึกษาชายมีจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 5.10

ประเภทวิชาศิลปกรรม นักศึกษาหญิงมีจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 6.77 นักศึกษาชายมีจำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 7.40

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของตัวพยากรณ์ คู่ที่สัมพันธ์รองลงมา คือ อายุกับวุฒิการศึกษา มีค่าเท่ากับ .3016 และ มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ ระดับ .01 ซึ่งอายุกับวุฒิการศึกษาของนักศึกษา มีดังนี้ (ตาราง 16 ภาคผนวก ก)

นักศึกษามีอายุ ตั้งแต่ 15 - 25 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับต้น จำนวน 295 คน คิดเป็นร้อยละ 30.73 ระดับกลาง จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 13.02 และระดับสูง จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 2.29

นักศึกษามีอายุ ตั้งแต่ 26 - 40 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับต้น จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 19.06 ระดับกลาง จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 16.04 และระดับสูง จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 11.88

นักศึกษามีอายุ ตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป มีวุฒิการศึกษาระดับต้น จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 2.60 ระดับกลาง จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 2.19 และระดับสูง จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 2.19

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของตัวพยากรณ์คู่ที่สัมพันธ์รองลงมา คือ รายได้ กับวุฒิการศึกษา มีค่า เท่ากับ .2793 และ มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ ระดับ .01 นักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับสูง จะมีรายได้สูง และ นักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับต้น จะมีรายได้ต่ำ ดังนี้ (ตาราง 17 ภาคผนวก ก)

ระดับประถมศึกษา ถึงมัธยมศึกษาตอนต้น มีรายได้ ดังนี้

รายได้ไม่เกิน 5,000 บาท มีจำนวน 297 คน คิดเป็นร้อยละ 30.94

รายได้ตั้งแต่ 5,001 - 7,000 บาท มีจำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 16.04

รายได้ตั้งแต่ 7,001 บาทขึ้นไป มีจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 5.42

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายถึงระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า มีรายได้ ดังนี้

รายได้ไม่เกิน 5,000 บาท มีจำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5

รายได้ตั้งแต่ 5,001 - 7,000 บาท มีจำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 12.92

รายได้ตั้งแต่ 7,001 บาทขึ้นไป มีจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 7.19

ระดับมัธยมปริญญารัชั้นไปหรือเทียบเท่า มีรายได้ ดังนี้

รายได้ไม่เกิน 5,000 บาท มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 1.56

รายได้ตั้งแต่ 5,001 - 7,000 บาท มีจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 3.85

รายได้ตั้งแต่ 7,001 บาทขึ้นไป มีจำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 10.94

นอกจากนี้ ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า บุคลิกภาพมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเรียน แสดงว่า นักศึกษามีทัศนคติต่อการเรียนดีย่อมส่งผลให้นักศึกษามีบุคลิกภาพในการกระตือรือร้นที่จะเรียน เพื่อประสบความสำเร็จทางการเรียน

บุคลิกภาพ มีความสัมพันธ์ กับ รายได้ แสดงว่า นักศึกษาที่มีรายได้จากการประกอบอาชีพย่อมหมายถึงนักศึกษาประสบความสำเร็จระดับหนึ่งจำเป็นต้องมีบุคลิกภาพกระตือรือร้น และพยายามฟันฝ่าอุปสรรค เพื่อความสำเร็จ

ทัศนคติต่อการเรียน มีความสัมพันธ์ กับ ประเภทของวิชาชีพ แสดงว่า นักศึกษามีความชอบวิชานั้น และมองเห็นผลประโยชน์จากการเรียนของวิชาที่เรียนวิชาที่ตนถนัด ซึ่งสอดคล้องกับ เออร์วิง (Irving, 1966 : 706 - 715) ที่กล่าวว่า บุคคลที่จะเรียนวิชาใด ๆ ได้ผลดี เขาต้องมีความชอบ หรือทัศนคติที่ดีต่อวิชานั้น ๆ เพราะทัศนคติ กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานั้น ๆ มีความสัมพันธ์กัน

ทัศนคติต่อการเรียน มีความสัมพันธ์ กับ วุฒิการศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นลบ นักศึกษาที่เข้าเรียนวิทยาลัยสารพัดช่าง มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน และพบว่านักศึกษาล้วนมากมีวุฒิการศึกษา ระดับประถมศึกษา ถึง มัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวน 503 คน คิดเป็นร้อยละ 52.40 (ตาราง 16 ภาคผนวก ก)

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายถึงระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า มีจำนวน 300 คน คิดเป็นร้อยละ 31.25

ระดับปริญญาตรีขึ้นไปหรือเทียบเท่า มีจำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 16.35 (ตาราง 7) ซึ่งแต่ละบุคคลก็มีทัศนคติต่อการเรียนที่แตกต่างกันไป เช่น การมองเห็นความสำคัญของการเรียน บางคนต้องการนำความรู้ไปประกอบอาชีพ บางคนต้องการนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพ บางคนต้องการนำไปเทียบโอนหน่วยกิต หรือศึกษาต่อ และบางคนต้องการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันเท่านั้น ดังนั้น จึงมีการเลือกเรียนวิชาชีพที่แตกต่างกันออกไป เช่น นักศึกษาหญิงจะเลือกเรียนวิชาคหกรรมเป็นส่วนมาก ส่วนนักศึกษาชายจะเลือกเรียนวิชาอุตสาหกรรม เป็นส่วนมาก ดังที่กล่าวมาแล้ว ในตัวแปรพยากรณ์ ประเภทวิชาชีพ กับ เพศ

นอกจากนี้ ยังพบว่า อาชีพ มีความสัมพันธ์ กับประเภทวิชาชีพ ซึ่งหมายถึง นักศึกษาจะเลือกประเภทวิชาชีพให้สัมพันธ์กัน โดยนักศึกษามีอาชีพแตกต่างกันดังนี้ เช่น อาชีพผู้ใช้แรงงาน มี จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 18.54 อาชีพบริการ มีจำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 16.87 อาชีพค้าขาย มีจำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 16.97 อาชีพที่เป็นวิชาชีพ มีจำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 14.17 และอาชีพเสมียนพนักงาน มีจำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 10.42 และพบว่า นักศึกษาแต่ละอาชีพจะเลือกเรียนประเภทวิชาชีพดังนี้

อาชีพผู้ใช้แรงงาน จะเลือกเรียนวิชาอุตสาหกรรม เป็นจำนวนมาก คือ 108 คน คิดเป็นร้อยละ 11.25 เรียนวิชาคหกรรม มีจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 3.75 วิชาพาณิชยกรรม มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 1.15 และวิชาศิลปกรรม มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 2.40

อาชีพบริการ จะเลือกเรียนวิชาคหกรรม เป็นจำนวนมาก คือ 109 คน คิดเป็นร้อยละ 11.35 เรียนวิชาอุตสาหกรรม มีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 3.23 วิชาพาณิชยกรรม มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 1.56 และเรียนวิชาศิลปกรรม มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 0.94

อาชีพค้าขายจะเลือกเรียนวิชาคหกรรม เป็นจำนวนมาก คือ 67 คน คิดเป็นร้อยละ 6.98 เรียนวิชาอุตสาหกรรม มีจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 5.10 เรียนวิชาพาณิชยกรรม มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 2.60 และเรียนวิชาศิลปกรรม มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 2.29

อาชีพที่เป็นวิชาชีพจะเลือกเรียนวิชาคหกรรม มีจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 เรียนวิชาอุตสาหกรรม มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 3.33 และวิชาพาณิชยกรรม มีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 3.23 และวิชาศิลปกรรม มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 2.60

อาชีพเสมียนพนักงาน จะเลือกเรียนวิชาพาณิชยกรรม มีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 3.96 เรียนวิชาคหกรรม มีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 2.71 เรียนวิชาอุตสาหกรรม มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 2.29 และวิชาศิลปกรรม มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 1.46

ส่วนนักศึกษาที่ไม่มีอาชีพ ได้แก่ แม่บ้าน นักศึกษา ฯลฯ แม่บ้านจะเลือกเรียนวิชาคหกรรม เป็นจำนวนมาก คิดเป็นร้อยละ 4.79 และนักศึกษาจะเลือกเรียนวิชาอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 4.38 และวิชาพาณิชยกรรม คิดเป็นร้อยละ 2.81 (ตาราง 18 ภาคผนวก ก)

อาชีพมีความสัมพันธ์กับรายได้และวุฒิการศึกษา นักศึกษาที่มีรายได้ตั้งแต่ 7,001 บาท ขึ้นไป ส่วนมากจะประกอบอาชีพที่เป็นวิชาชีพและอาชีพค้าขาย นอกจากนี้ ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับสูงส่วนมากจะประกอบอาชีพที่เป็นวิชาชีพอีกด้วย ดังนั้นนักศึกษาที่มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 5,000 บาท จะประกอบอาชีพบริการเป็นส่วนมาก มีจำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 11.96 และประกอบอาชีพผู้ใช้แรงงาน มีจำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 10.31 และพบว่า มีวุฒิการศึกษาอยู่ระดับต้น ดังนี้

นักศึกษาประกอบอาชีพผู้ใช้แรงงาน มีจำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 18.54 มีรายได้ต่ำ จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 10.31 รายได้ปานกลาง จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 4.58 รายได้สูง จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 3.65

นักศึกษาประกอบอาชีพบริการ มีจำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 16.87 มีรายได้ต่ำ จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 11.98 รายได้ปานกลาง จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 4.06 รายได้สูง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 1.04

นักศึกษาประกอบอาชีพค้าขาย มีจำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 16.97 มีรายได้ต่ำ จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 6.56 รายได้ปานกลาง จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 5.31 รายได้สูง จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 5.10

นักศึกษาประกอบอาชีพที่เป็นวิชาชีพ มีจำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 14.17 มีรายได้ต่ำ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 1.77 รายได้ปานกลาง จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 3.54 รายได้สูง จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 8.85

นักศึกษาประกอบอาชีพเสมียนพนักงาน มีจำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 10.42 มีรายได้ต่ำ จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 4.38 รายได้ปานกลาง จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 2.71 รายได้สูง จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 3.33 (ตาราง 19 ภาคผนวก ก)

นักศึกษาประกอบอาชีพผู้ใช้แรงงาน มีจำนวน 178 คน มีวุฒิการศึกษาระดับต้น จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 12.91 มีวุฒิการศึกษาระดับปานกลาง จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 5.42 มีวุฒิการศึกษาระดับสูง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.21

นักศึกษาประกอบอาชีพบริการ มีจำนวน 164 คน มีวุฒิการศึกษาระดับต้น จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33 มีวุฒิการศึกษาระดับปานกลาง จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 3.23 มีวุฒิการศึกษาระดับสูง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 0.52

นักศึกษาประกอบอาชีพค้าขาย มีจำนวน 163 คน มีวุฒิการศึกษาระดับต้น จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 7.71 มีวุฒิการศึกษาระดับปานกลาง จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 7.40 มีวุฒิการศึกษาระดับสูง จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 1.88

นักศึกษาประกอบอาชีพที่เป็นวิชาชีพ มีจำนวน 136 คน มีวุฒิการศึกษาระดับต้น จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 0.94 มีวุฒิการศึกษาระดับปานกลาง จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 4.27 มีวุฒิการศึกษาระดับสูง จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 9.06

นักศึกษาประกอบอาชีพเสมียนพนักงาน มีจำนวน 100 คน มีวุฒิการศึกษาระดับต้น จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 4.06 มีวุฒิการศึกษาระดับปานกลาง จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 4.36 มีวุฒิการศึกษาระดับสูง จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 1.98

(ตาราง 20 ภาคผนวก ก)

ส่วนอายุยังมีความสัมพันธ์กับอาชีพและรายได้ นักศึกษาที่มีรายได้สูงนอกจากจะประกอบอาชีพค้าขายและอาชีพที่เป็นวิชาชีพแล้ว อายุจะอยู่ในช่วง 26 - 40 ปี นักศึกษาที่มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 5,000 บาท จะประกอบอาชีพบริการและอาชีพผู้ใช้แรงงานเป็นส่วนใหญ่ อายุจะอยู่ในช่วง 15 - 25 ปี ดังต่อไปนี้

นักศึกษาอายุตั้งแต่ 15 - 25 ปี มีจำนวน 442 คน คิดเป็นร้อยละ 46.04 ประกอบอาชีพผู้ใช้แรงงาน มีจำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 10.10 ไม่มีอาชีพ คือ เป็นนักศึกษา มีจำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 9.38 อาชีพบริการ มีจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 8.85 อาชีพค้าขาย มีจำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 6.46 และอาชีพที่เป็นวิชาชีพ มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 26.04

นักศึกษาอายุตั้งแต่ 26 - 40 ปี มีจำนวน 451 คน คิดเป็นร้อยละ 46.98 ประกอบอาชีพค้าขาย มีจำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 9.56 อาชีพที่เป็นวิชาชีพ มีจำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 9.17 อาชีพบริการ และอาชีพผู้ใช้แรงงาน มีจำนวน เท่ากันคือ 73 คน คิดเป็นร้อยละ 7.60 และอาชีพเสมียนพนักงาน มีจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 5.42

นักศึกษาอายุตั้งแต่ 40 ปี ขึ้นไป มีจำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 6.98 ประกอบอาชีพที่เป็นวิชาชีพ มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 2.40 ไม่ประกอบอาชีพ คือ เป็นแม่บ้าน มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 1.35 ไม่ประกอบอาชีพ คือว่างงาน มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 1.25 อาชีพค้าขาย มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 0.94 อาชีพผู้ให้บริการ มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 0.83 อาชีพบริการ และอาชีพเสมียนพนักงาน มีจำนวน เท่ากันคือ 6 คน คิดเป็นร้อยละ 0.63 (ตาราง 21 ภาคผนวก ก)

นักศึกษาอายุตั้งแต่ 15 - 25 ปี มีจำนวน 442 คน คิดเป็นร้อยละ 46.04 มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 5,000 บาท มีจำนวน 246 คน คิดเป็นร้อยละ 25.65 มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 5,001 - 7,000 บาท มีจำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 รายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 7,001 บาท ขึ้นไป มีจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 3.75

นักศึกษาอายุตั้งแต่ 26 - 40 ปี มีจำนวน 451 คน คิดเป็นร้อยละ 46.98 มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 5,000 บาท มีจำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 16.15 มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 5,001 - 7,000 บาท มีจำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 15.21 รายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 7,001 บาท ขึ้นไป มีจำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 15.63

นักศึกษาอายุตั้งแต่ 40 ปี ขึ้นไป มีจำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 6.98 มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 5,000 บาท มีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 1.88 มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 5,001 - 7,000 บาท มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 0.94 รายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 7,001 บาท ขึ้นไป มีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 4.17 (ตาราง 22 ภาคผนวก ก)

นอกจากนี้ เพศ มีความสัมพันธ์กับรายได้และวุฒิการศึกษา จากการศึกษานักศึกษาจำนวน 960 คน พบว่า นักศึกษาส่วนมากมีวุฒิการศึกษาระดับต้น เป็นนักศึกษาชายมีจำนวน 253 คน คิดเป็นร้อยละ 26.35 เป็นนักศึกษาหญิง มีจำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 26.04 นักศึกษามีวุฒิการศึกษาระดับกลาง เป็นนักศึกษาชาย มีจำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 16.88 เป็นนักศึกษาหญิง มีจำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 14.27 และนักศึกษามีวุฒิการศึกษาระดับสูง เป็นนักศึกษาชาย มีจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 4.38 เป็นนักศึกษาหญิง มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 12.08

(ตาราง 24 ภาคผนวก ก)

นักศึกษาที่มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 5,000 บาท เป็นนักศึกษาชาย มีจำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 18.33 เป็นนักศึกษาหญิง มีจำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ 25.31 นักศึกษามีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 5,001 - 7,000 บาท เป็นนักศึกษาชาย มีจำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 19.17 เป็นนักศึกษาหญิง มีจำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 13.65 และ นักศึกษามีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 7,001 บาท ขึ้นไป เป็นนักศึกษาชาย มีจำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 10.10 เป็นนักศึกษาหญิง มีจำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 13.43 (ตาราง 23 ภาคผนวก ก)

ส่วนประเภทวิชาชีพยังมีความสัมพันธ์ กับ วุฒิการศึกษา จากการศึกษานักศึกษา จำนวน 960 คน พบว่า นักศึกษามีวุฒิการศึกษาอยู่ระดับต้น มีจำนวน 503 คน คิดเป็นร้อยละ 52.40 นักศึกษาเลือกเรียนวิชาวิศวกรรม มีจำนวน 223 คิดเป็นร้อยละ 23.23 นักศึกษาเลือกเรียนวิชาอุตสาหกรรม มีจำนวน 175 คิดเป็นร้อยละ 18.23 วิชาพาณิชยกรรมมีจำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 6.46 และวิชาศิลปกรรม มีจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 4.48 นักศึกษามีวุฒิการศึกษาระดับกลาง มีจำนวน 299 คน คิดเป็นร้อยละ 31.14 นักศึกษาเลือกเรียนวิชาอุตสาหกรรม มีจำนวน 104 คิดเป็นร้อยละ 10.83 นักศึกษาเลือกเรียนวิชาวิศวกรรม มีจำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33 วิชาพาณิชยกรรม มีจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 5.83 และวิชาศิลปกรรม มีจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 6.15 และนักศึกษามีวุฒิการศึกษาระดับสูง มีจำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 16.46 นักศึกษาเลือกเรียนประเภทวิชาวิศวกรรม มีจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 7.08 และ นักศึกษาจะเลือกเรียนวิชาอุตสาหกรรม มีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 2.19 วิชาพาณิชยกรรม มีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 3.65 และวิชาศิลปกรรม มีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5 (ตาราง 25 ภาคผนวก ก)

3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่าง ตัวพยากรณ์ กับตัวเกณฑ์ ปรากฏว่า มีค่าตั้งแต่ -.1285 ถึง .4422 เป็นทั้งค่าบวกและลบ และมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ ระดับ .01 จำนวน 5 คู่ คู่ที่สัมพันธ์กันสูงที่สุดได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต กับ ทศนคติต่อการเรียน ลักษณะมุ่งอนาคตกับบุคลิกภาพ ลักษณะมุ่งอนาคตกับอายุ ลักษณะมุ่งอนาคตกับรายได้ และลักษณะมุ่งอนาคตกับอาชีพ

ลักษณะมุ่งอนาคตของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเรียน บุคลิกภาพ อายุ อาชีพ และ รายได้ ทั้งนี้เพราะว่า ทัศนคติต่อการเรียน มีความสำคัญต่อการเรียนรู้และ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ หรือจากประสบการณ์ของบุคคลนั้น ๆ (กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. 2528 : 231) นอกจากนี้ลักษณะมุ่งอนาคตจัดเป็นด้านหนึ่งของบุคลิกภาพ ที่พัฒนามาจาก การเรียนรู้ การศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ทางสังคมซึ่งจะพัฒนาอย่าง ๆ ช้า ๆ ในวัยเด็ก (รัตนา ประเสริฐสม. 2526 : 37 - 38)

ส่วน รายได้ หรือฐานะเศรษฐกิจ ก็มีส่วนทำให้เกิดลักษณะมุ่งอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับ เคย์ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจนิก. 2520 : 36 ; อ้างอิงมาจาก Kay. 1950) ที่ศึกษา พบว่า การเกิดลักษณะมุ่งอนาคต ส่วนมากจะเกิดในครอบครัวฐานะปานกลาง และสูง มิเชล และคนอื่น ๆ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจนิก. 2520 : 36 ; อ้างอิงมาจาก Mischel and Others. 1966, 1974) ได้ศึกษา พบว่า ลักษณะ มุ่งอนาคตจะเพิ่มมากขึ้นตามอายุ ซึ่งนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างมีความคาดหวังว่า ตนจะ สามารถวางแผนงาน และปฏิบัติเกี่ยวกับอนาคตได้จากการสำเร็จการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้นและจะประกอบอาชีพตามถนัด ความสนใจ และความสามารถของตน ซึ่งสอดคล้องกับ การศึกษาของ ลอดโคสกี (Wlodkoski. 1973 : 23) ที่ศึกษา พบว่า ระดับความคาดหวัง เกี่ยวกับอนาคตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการเรียน

4. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของการใช้ตัวพยากรณ์หลาย ๆ ตัวพร้อมกัน พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวพยากรณ์จะเพิ่มขึ้น และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

อายุ	มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ = .0886
รายได้ อาชีพ วุฒิการศึกษา	มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ = .1563
บุคลิกภาพ ทัศนคติ	มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ = .5216
สถาบันการศึกษา หลักสูตรวิชาชีพ	มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ = .5236

แสดงว่า ลักษณะมุ่งอนาคตของนักศึกษาขึ้นอยู่กับตัวแปรหลาย ๆ ตัวแปรประกอบกัน และพบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลในการส่งผลต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักศึกษา ได้แก่ อายุ รายได้ อาชีพ วุฒิการศึกษา บุคลิกภาพ ทัศนคติต่อการเรียน สถาบันการศึกษา ประเภทวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน ข้อที่ 11 ที่ตั้งไว้และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ลิน และแมคคิช (Lin and Mckenchie. 1970 : 306 - 310) ที่ศึกษา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความสัมพันธ์ กับ ทัศนคติต่อการเรียน นิสัยทางการเรียน และบุคลิกภาพของผู้เรียน

5. ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ หรือ ค่าน้ำหนักเบต้า (Beta Weight) ของตัวพยากรณ์ ที่ร่วมกันทำนายลักษณะมุ่งอนาคต มีค่าเป็นทั้งค่าบวก และ ลบ และมีความสัมพันธ์กัน อย่างเชื่อมั่นได้โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ ระดับ $P < .01$ ซึ่งตัวทำนายที่ส่งผลต่อลักษณะมุ่งอนาคต มากที่สุดและมีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวกเรียงตามลำดับจากมากไปน้อยได้แก่ ทักษะคิดต่อการเรียน บุคลิกภาพ และอายุ แสดงว่า ทักษะคิดต่อการเรียนมีอิทธิพลต่อลักษณะมุ่งอนาคต ถ้านักศึกษามีทักษะคิดที่ดีต่อการเรียน เช่น นักศึกษามีความสนใจ และพอใจวิชาใด เขาย่อมตั้งใจเรียน ขยันเรียน จะทำงานเกี่ยวกับวิชานั้นเป็นพิเศษ เห็นความสำคัญของอนาคตในความสามารถวางแผนและปฏิบัติเกี่ยวกับอนาคต เพื่อไปสู่เป้าหมายที่ต้องการซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ คาน(สมชัย วงษ์นายะ. 2524 : 29 ; อ้างอิงมาจาก Khan. 1967 : 2395 - A) ที่ศึกษาพบว่า องค์ประกอบด้านทัศนคติที่มีส่วนสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สำคัญ คือทัศนคติที่มีต่อครู ส่วนบุคลิกภาพของนักศึกษาซึ่งมีบุคลิกภาพแบบ เอ นั้น มีอิทธิพลต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักศึกษาเช่นกัน ซึ่งบุคลิกภาพเป็นคุณลักษณะส่วนรวมของพฤติกรรมของบุคคล มีความสำคัญต่อบุคคลทั้งในกิจการงาน ชีวิตส่วนตัวและสังคม องค์ประกอบที่สำคัญของบุคลิกภาพแบบ เอ ได้แก่ ความกระตือรือร้นที่จะทำงานให้ได้ผลดี พยายามแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง รักความก้าวหน้า ชอบทำงานแข่งกับเวลา และมีความเพียรพยายามที่จะฟันฝ่าอุปสรรค เพื่อประสบความสำเร็จในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ไคว์เวอร์ และไวน์เนอร์ (Klewer and Weidner. 1987 : 204) ที่ศึกษา พบว่า บุคลิกภาพแบบ เอ จะทำงานสำเร็จในการทำงานสำเร็จมากกว่า และมีความเพียรพยายามเพื่อให้ประสบความสำเร็จมากกว่า

นอกจากนี้ อายุ เป็นส่วนหนึ่งในการส่งผลต่อลักษณะมุ่งอนาคต นักศึกษาที่มาเรียนได้แก่ ผู้ที่ประกอบอาชีพ ผู้ที่เป็นแม่บ้าน นักศึกษา ฯลฯ นักศึกษาต่างก็มีเป้าหมายการจัดการเกี่ยวกับอนาคต เช่น การนำความรู้ที่เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวัน นำไปประกอบอาชีพ พัฒนาอาชีพที่ทำอยู่ให้ดีขึ้น นำไปศึกษาต่อ เสริมอาชีพหลัก เป็นต้น

ตัวทำนายที่ส่งผลต่อลักษณะมุ่งอนาคตที่มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นลบ ได้แก่ รายได้ และอาชีพซึ่งหมายถึง ลักษณะมุ่งอนาคตของนักศึกษาไม่ได้ขึ้นอยู่กับ รายได้ และอาชีพเสมอไป เพราะนักศึกษา ที่มาเรียนนั้นผู้ที่ไม่มียาชีพ และ รายได้ ได้แก่ แม่บ้าน พ่อบ้าน นักเรียน นักศึกษา ผู้ที่ร่อกงาน และ ว่างงาน แต่บุคคลเหล่านั้นก็มีลักษณะมุ่งอนาคต

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลการวิจัยครั้งนี้ จะช่วยให้ผู้บริหาร และอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่างได้ทราบว่า มีตัวแปรใดบ้างที่มีความสัมพันธ์ และสามารถพยากรณ์ลักษณะมุ่งอนาคตของนักศึกษา ดังนั้น สถาบันการศึกษา ควรจัดกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนา ลักษณะมุ่งอนาคตของนักศึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตของนักศึกษา ของประเภทวิชาชีพอื่น ๆ เพื่อจะได้ทราบว่า มีตัวแปรใดบ้างที่ส่งผลต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักศึกษา
2. ควรพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตโดยใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น เทคนิคการพยากรณ์

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ อุ่นใจ. ผลของการใช้เทคนิคการพยากรณ์ที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศรีเดชา, 2528.
- กาญจนา คำสุวรรณ. จิตวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ทวีการพิมพ์, 2524.
- การจัดหางาน. กรม. การจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ร.ส.พ. กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม, 2538.
- คณาจารย์คณะวิชาการศึกษา วิทยาลัยครูสวนดุสิต. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ก้าวหน้าการพิมพ์, 2519.
- จรรยา สุวรรณทัต. ประมวลบทความวิชาการระหว่างปีพุทธศักราช 2526 - 2531 ฉบับอภิธานนาการครบรอบ 33 ปี สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ : เยาวชนไทยกับการมุ่งอนาคต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.
- จรรยา เกษศรีสังข์. วิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.
- ฉลอง ภิมย์รัตน์. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : ประจักษ์การพิมพ์, 2521.
- ชวนชัย เชื้อสาธุชน. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ในจังหวัดชลบุรี. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.
- เชิดศักดิ์ ไชวสันต์. การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2522.
- _____ การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษา และจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. อัดสำเนา.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. เทคนิคการใช้สถิติเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน และคนอื่นๆ. ชุดการฝึกอบรมการเสริมสร้างคุณลักษณะข้าราชการพลเรือน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2529.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจนิก. จริยธรรมของเยาวชนไทยรายงานวิจัย ฉบับที่ 21. กรุงเทพฯ : กรมการศาสนา, 2520.
- ณัฐฉิ ธรรมกุลมณฑล. องค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนประเภทการศึกษานอกระบบในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.

- ก
 ฅ นภาพร เมมรักขานิช. ความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยในการเรียน ทักษะคิดในการเรียนกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515. อัดสำเนา.
- ฅ นาทยา ปลัณธนานนท์. อนาคตศาสตร์. กรุงเทพฯ : พีระพัฒน์, 2526.
- ฅ บุญชม ศรีสะอาด. วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย (เล่ม 2). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2532. อัดสำเนา.
- ฅ บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : การพิมพ์พระนคร, 2527.
- ฅ บุญรับ ศักดิ์มณี. การเสริมสร้างจิตลักษณะเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำงานราชการ. ปรินุญยานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- ฅ บุษกร เพชรวิวรรณ. ทัศนคติของนักเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อครูในโรงเรียนภาคกลาง. ปรินุญยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519. อัดสำเนา.
- ฅ ปฐม นิคมานนท์. การศึกษานอกโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ทิพย์อักษร, 2528.
- ฅ ประภาเพ็ญ สุวรรณ. ทัศนคติ : การวัด การเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พีระพัฒน์, 2526.
- ฅ ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา และคนอื่น ๆ. รูปแบบการพัฒนาทัศนคติต่อการประหยัดพลังงาน. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- ฅ ปราณี รามสูตร. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญกิจ, 2526.
- ฅ ปรากรมภ์ เพชรรัตน์. การศึกษาลักษณะสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนวิชาประชากรศึกษากับคุณภาพชีวิตจากการสอนโดยใช้เทคนิคพยากรณ์กับการสอนตามคู่มือการสอนประชากรศึกษาของศูนย์พัฒนาหลักสูตรกรมวิชาการ. ปรินุญยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- ฅ พนิดา สีนสุวรรณ. การเปรียบเทียบลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในวิชาสังคมศึกษา เรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อมด้วยการสอนโดยใช้เทคนิคการพยากรณ์กับการสอนแบบบรรยาย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527. อัดสำเนา.
- ฅ ไพโรจน์ โตเทศ. "อนาคตกลุ่มประสบการณ์ที่ควรมีในหลักสูตรประถมศึกษา," วารสารการศึกษา กรุงเทพฯ . 11(6) : 18 - 21 ; มีนาคม 2531.
- ฅ เพ็ญแข ประจันปัจจนิก. "ลักษณะมุ่งอนาคต," เอกสารการสอนชุดวิชาพัฒนาการวัยรุ่นและการอบรมหน่วยที่ 9-15. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2526.

- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. สุขภาพจิตเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : บัณฑิตการพิมพ์, 2530.
- ✓ ชมพูนุท พงษ์ศิริ. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวล ในการปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยสวภาชาตไทย. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. การวัดพฤติกรรมการศาสตร์ด้านจิตพิสัย : มาตรฐานวัดแบบลิเคอร์ท์. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- ✓ รัตนา ประเสริฐสม. การสร้างจิตลักษณะส่งเสริมอนามัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษา. ปรินญานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- ✓ ละเอียด บุญเกิด. คุณลักษณะของครูกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร, 2528. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ จ.7. 2533 - 2539.
- วิวัฒน์ อยู่ยืนยง. ทัศนคติที่มีต่อการศึกษาระดับปริญญาโทสาขาสังเสริมการเกษตรของนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปีการศึกษา 2518 - 2519 ถึง 2520 - 2521. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2521. อัดสำเนา.
- สุพล วังสินธ์. “องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางจริยธรรม,” วารสารแนะแนว. 25(132) : 31 - 35 ; ธันวาคม 2530 - มกราคม, 2534.
- ✓ สุรพงษ์ ชูเดช. ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยกับจิตลักษณะที่สำคัญของนิสิต. ปรินญานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- สมคิด พรหมจ้อย. ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของบุคลิกภาพด้านการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสุพรรณบุรี. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- ✓ สมจิตต์ เพิ่มพูล. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนวิชาสังคมโดยใช้เทคนิคการพยากรณ์กับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

- สมดุลย์ ชาญนวงศ์. คุณลักษณะทางจิตใจของประชากรไทยที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาต่างกัน. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- อาชีวศึกษาม, กรม. โลกกว้างทางอาชีวะ เอกสารแนะแนว 2536. กรุงเทพฯ : กองการศึกษาอาชีวกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2536.
- อัจฉรา วงศ์วิมานมงคล. ตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- ✓ เลกวิทย์ ณ ถลาง. "การมองภาพการศึกษาไทยในอนาคต," สารพัฒนาหลักสูตร. 21 : 20 - 25 : มิถุนายน 2526.
- ศิริรัตน์ ภูสกุลเจริญศักดิ์. ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์ที่มีต่อทัศนคติในการเรียน ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ กรุงเทพฯ. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- Bandura, Albert. Social Learning Theory. Englewood Chiffs, N.J. : Prentice - Hall, 1977.
- Bandura, Albert, Nancy E. Adams and Beyer Janice. "Cognitive Processes Mediating Behavioral Change," Journal of Personality and Social Psychology. 35 : 125 - 139 ; Mach, 1977.
- Cowell, M.D. and N.J. Entwistle. "The Relationships Between Personality Study Attitudes and Academic Achievement in a Technical College, " The British Journal of Counseling Psychology. 41 : 85 - 89 ; 1971.
- Desiderato, Otello and Koskiner Patricia. "Anxiety Study Habits and Academic Achievement," The Journal of Counseling Psychology. 16 : 162 - 165 ; 1969.
- Evans, Gary W. and others. "Type A Behavior and Occupational Stress : A Cross - Cultural Study of Blue - Collar Worker," Journal of Personality and Social Psychology. 52(5) : 1002 - 1007 ; 1987.
- Heilburn, Alfred B. and Eric B. Friedberg. "Type A Personality, Self - control, and Vulnerability to Stress," Journal of Personality Assessment. 52(3) : 420 - 433 ; 1988. *
- Good, Carter V. Dictionary of Education. New York : MoGraw - Hill, 1959.
- Irving, Alder. "Mental Growth and the Art of Teaching," The Mathematics Teacher. 8 : 706 - 715 ; December, 1966.

- Jackson, Phillip W. and Henriette M. Lahaderne. "Scholastic Success and Attitude Toward School in a Population of Six Graders," Journal of Educational Psychology, 58 : 15 - 18 ; 1967.
- Jone, John G. and Lanrabeth Grieneeks. "Measure of Self - Perception as Predictors of Scholastic Achievement," The Journal of Educational Research. 63 : 203 - 210 ; January, 1973.
- Kenlly, Karen E. and Kent B. Houston. "Type A Behavior in Employed Women : Relation to Work, Marital, and Leisure Variable, Social Support, Stress, Tention, and Health," Journal of Personality and Social Psychology. 48(4) : 1067 - 1079 ; 1985.
- *Khan, S.B. "Affective Correlates of Academic Achievement," Journal of Education Psychology. 60 : 216 - 221 ; 1969.
- Kliewer, Wendy and Gerdi Weidner. "Type A Behavior and Aspiration : A Study of Parents and Children's Goal Setting," Devellopmental Psychology. 23 (2) : 204 - 209 ; 1987.
- Kendler, Howard. Basic Psychology. New York : Appleton Centary, Crofts Company, 1963.
- Knowles, Malcolm S. Informal Adult Education. New York : Association Press, 1950.
- Lamm, Halmet, Rolf W. Schmidt and Gisela Trommsdoff. "Sex and Social Class as Determinant of Future Orientation (Time Perspective) in adolescents," Journal of Personality and Social. 54 (3) : 317 - 326 ; 1976.
- Lawler, Edward E. Ill and Grant Rhode. John. Information And Control In Organizations. California : Goodyear Publishing Co., 1976.
- Lenney, Ellen. "Woman's Self - Confidence in Achievement Setting," Psychological Bulletin. 84 : 1 - 13 : January, 1977.
- Lin, Yi - Guang and William J. McKenchie. "Attitude, Anxiety, Study Habits and Academic Achievement," Journal of Counseling Psychology. 17 : 306 - 310 ; 1970.
- Matthew, Karen A. and Karen A. Volkin. "Efforts to Excel and Type A Behavior Pattern Children," Child Development. 52 : 1283 - 1289 ; 1981.
- Matthew, Karen A. "Psychological Perspectives on the Type A Behavior Pattern," Sychological Bulletin. 91 (2) : 293 - 323 ; 1982.

- Mead, Robert D. "Future Time Perspective of College Students in America and India," Journal of Personality and Social. 83 : 175 - 182 ; 1971.
- Mischel, W. "Processes in Delay of Gratification," in L. Berkowitz (ed.) Advances in Experimental Social Psychology. Vol. 7. New York : Academic Press, : 249 - 293 ; 1974.
- Morgan, Clifford T. and Richard A. King. Introduction to Psychology. New York : McGraw - Hill Book Co, 1975.
- Musante, Linda and others. "Component Analysis of the Type A Coronary Prone Behavior Pattern in Male and Female College Students," Journal of Personality and Social Psychology. 45(5) : 1104 - 1117 ; 1987.
- Pedhazur, E.J. Multiple Regression in Behavioral Research. New York : Holt Rinehart and Winston, 1982.
- ✶ Robinson, Charles Loe. "Future Time Perspective in Non - Incarcerated Juvenile Delinquents," Dissertation Abstracts International. 32(2) : 1225 - B ; August 1971.
- Villela Segura, Leopoldo Felix. "The Relationship of Future Time Perspective to Ego Function," Dissertation Abstracts International. 36(11) : 5823 - B ; May, 1976.
- William F. Brown and Wyne H. Holtzman. "A Study of Attitudes Questionnaire for Predicting Academic Success," The Journal of Educational Psychology. 46 : 75 - 84 ; 1955.
- Wlodkowski, Raymond John. "The Effect of Dissonance as They Relate to Student Expectancy and Teacher Support Characteristics," The Journal of Educational Research. 67 : 23 - 28 ; September, 1973.
- Wolk, Rochelle Breindel. "The Dimensions of Future Time Perspective in Black and White Children," Dissertation Abstracts International. 31(10) : 6272 - B ; April, 1971.
- Wright, D. The Psychology of Moral Behaviour. Middlessex, England : Penquin Books Ltd., 1975.
- Schunk, Dale H. "Modeling and Attributional Effects on Children's Achievement : A Self - Efficacy Analysis," Journal of Educational Psychology. 73 : 93 - 105 ; February, 1981.

- Schwartz, David D. and others. "Influence of Personal and Universal on the Subsequent Performance of Persons with Type A Type B Behavior Patterns," Journal of Personality and Social Psychology. 51(20) : 459 - 462 ; 1986.
- Strube, Michael J. and Susan M. Boland. "Postperformance Attributions and Task Persistence Among Type A and B Individual ; Clarification," Journal of Personality and Social Psychology. 50(2) : 413 - 420 ; 1986.
- Strube and others. "Type A Behavior Pattern and Self Evaluation of Abilities : Empirical Tests of the Self Appraisal Model," Journal of Personality and Social Psychology. 52(5) : 956 - 974 ; 1987.
- Yamane, Taro. Statistics : An Introductory Analysis. 2nd ed. New york : Harper and Row, 1970.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ตาราง แสดง ความสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ ดังต่อไปนี้

- ตาราง 15 แสดง ความสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ ประเภทวิชาชีพ กับ เพศ
- ตาราง 16 แสดง ความสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ อายุ กับ วุฒิการศึกษา
- ตาราง 17 แสดง ความสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ รายได้ กับ วุฒิการศึกษา
- ตาราง 18 แสดง ความสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ อาชีพ กับ ประเภทวิชาชีพ
- ตาราง 19 แสดง ความสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ อาชีพ กับ รายได้
- ตาราง 20 แสดง ความสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ อาชีพ กับ วุฒิการศึกษา
- ตาราง 21 แสดง ความสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ อายุ กับ อาชีพ
- ตาราง 22 แสดง ความสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ อายุ กับ รายได้
- ตาราง 23 แสดง ความสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ เพศ กับ รายได้
- ตาราง 24 แสดง ความสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ เพศ กับ วุฒิการศึกษา
- ตาราง 25 แสดง ความสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ วุฒิการศึกษา กับ ประเภทวิชาชีพ
- ตาราง 26 แสดง ค่า t - test และ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตาราง 15 แสดงความสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ ประเภทวิชาชีพ กับ เพศ ของนักศึกษา
จำนวน 960 คน

เพศ ประเภทวิชาชีพ	จำนวนนักศึกษา (ชาย)	ร้อยละ	จำนวนนักศึกษา (หญิง)	ร้อยละ	รวม
วิชาอุตสาหกรรม	292	30.42	8	0.83	300 31.25%
วิชาคหกรรม	45	4.69	326	33.96	371 38.64%
วิชาพาณิชยกรรม	49	5.10	104	10.83	153 15.94%
วิชาศิลปกรรม	71	7.40	65	6.77	136 14.17%
รวม	457	47.61	503	52.39	960 100%

ตาราง 16 แสดงความสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ อายุ กับ วุฒิการศึกษา ของนักศึกษา
จำนวน 960 คน

วุฒิการศึกษา อายุ	จำนวน นักศึกษา ระดับต้น	ร้อยละ	จำนวน นักศึกษา ระดับกลาง	ร้อยละ	จำนวน นักศึกษา ระดับสูง	ร้อยละ	รวม
15 - 25 ปี	295	30.73	125	13.02	22	2.29	442 46.04%
26 - 40 ปี	183	19.06	154	16.04	114	11.88	451 46.98%
40 ปี ขึ้นไป	25	2.60	21	2.19	21	2.19	67 6.98%
รวม	503	52.40	300	31.25	157	16.35	960 100%

ตาราง 17 แสดงความสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ รายได้ กับ วุฒิการศึกษา
ของนักศึกษา จำนวน 960 คน

วุฒิการศึกษา รายได้	จำนวน นักศึกษา ระดับต้น	ร้อยละ	จำนวน นักศึกษา ระดับกลาง	ร้อยละ	จำนวน นักศึกษา ระดับสูง	ร้อยละ	รวม
ไม่เกิน 5,000 บาท	297	30.94	107	11.15	15	1.56	419 43.65%
5,001- 7,000 บาท	154	16.04	124	12.92	37	3.85	315 32.81%
7,001 บาท ขึ้นไป	52	5.42	69	7.19	105	10.94	226 23.54%
รวม	503	52.40	300	31.25	157	16.35	960 100%

ตาราง 18 แสดงความสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ อาชีพ กับ ประเภทวิชาชีพ ของนักศึกษา
จำนวน 960 คน

ประเภทวิชาชีพ อาชีพ	อุตสาหกรรม	คหกรรม	พาณิชยกรรม	ศิลปกรรม	รวม
ที่เป็นวิชาชีพ	32 3.33 %	48 5.00 %	31 3.23 %	25 2.60 %	136 14.17 %
ค้าขาย	49 5.10 %	67 6.98 %	25 2.60 %	22 2.29 %	163 16.97 %
บริการ	31 3.23 %	109 11.35 %	15 1.56 %	9 0.94 %	164 16.87 %
ผู้ใช้งาน	108 11.25 %	36 3.75 %	11 1.15 %	23 2.40 %	178 18.54 %
กลีกรรมและเลี้ยงสัตว์	5 .52 %	10 1.04 %	- -	1 .10 %	16 1.67%
เสมียนพนักงาน	22 2.29 %	26 2.71 %	38 3.96 %	14 1.46 %	100 10.42 %
แม่บ้าน	- -	46 4.79 %	- -	6 .63 %	52 5.42 %
พ่อบ้าน	- -	1 .10 %	- -	1 .10 %	2 0.21
นักศึกษา	42 4.38 %	4 .42 %	27 2.81 %	21 2.19 %	94 9.79%
รองาน	2 .21 %	.5 .42 %	1 .10 %	- -	8 .83%
ว่างงาน	7 .73 %	10 .52 %	2 .21 %	9 .94 %	28 2.92 %
อื่น ๆ	2 .22 %	9 .94 %	3 .31 %	5 .52 %	19 1.98%
รวม	300 31.25 %	371 38.64 %	153 15.94 %	136 14.17 %	960 100 %

ตาราง 19 แสดงความสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ อาชีพ กับ รายได้ ของนักศึกษา
จำนวน 960 คน

รายได้ อาชีพ	จำนวน นักศึกษา รายได้ต่ำ	ร้อยละ	จำนวนนัก ศึกษารายได้ ปานกลาง	ร้อยละ	จำนวน นักศึกษา รายได้สูง	ร้อยละ	รวม
ที่เป็นวิชาชีพ	17	1.77	34	3.54	85	8.85	136
							14.17%
ค้าขาย	63	6.56	51	5.31	49	5.10	163
							16.97%
บริการ	115	11.98	39	4.06	10	1.04	164
							16.87%
ผู้ใช้แรงงาน	99	10.31	44	4.58	35	3.65	178
							18.54%
กลีกรรรมและเลี้ยงสัตว์	11	1.15	2	0.21	3	0.31	16
							1.67%
เสมียนพนักงาน	42	4.38	26	2.71	32	3.33	100
							10.42%
แม่บ้าน	32	3.33	13	1.35	7	0.73	52
							5.42%
พ่อบ้าน	-	-	2	0.21	-	-	2
							0.21%
นักศึกษา	17	1.77	77	8.02	-	-	94
							9.79%
รองาน	5	0.52	3	0.31	-	-	8
							0.83%
ว่างงาน	10	1.04	18	1.88	-	-	28
							2.92%
อื่น ๆ	8	0.83	6	0.63	5	0.52	19
							1.98%
รวม	419	43.65	315	32.81	226	23.54	960
							100 %

ตาราง 20 แสดงความสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ อาชีพ กับ วุฒิการศึกษา ของนักศึกษา
จำนวน 960 คน

วุฒิการศึกษา อาชีพ	จำนวน นักศึกษา ระดับต้น	ร้อยละ	จำนวน นักศึกษา ระดับกลาง	ร้อยละ	จำนวน นักศึกษา ระดับสูง	ร้อยละ	รวม
ที่เป็นวิชาชีพ	8	0.83	41	4.27	87	9.06	136 14.17%
ค้าขาย	74	7.71	71	7.40	18	1.88	163 16.97%
บริการ	128	13.33	31	3.23	5	0.52	164 16.87%
ผู้ใช้แรงงาน	124	12.91	52	5.42	2	0.21	178 18.54%
กลีกรรมและเลี้ยงสัตว์	12	1.25	2	0.21	2	0.21	16 1.67%
เสมียนพนักงาน	39	4.06	42	4.38	19	1.98	100 10.42%
แม่บ้าน	25	2.60	19	1.98	8	0.83	52 5.42%
พ่อบ้าน	1	0.10	1	0.10	-	-	2 0.21%
นักศึกษา	58	6.04	31	3.23	5	0.52	94 9.79%
รองาน	7	0.73	-	-	1	0.10	8 0.83%
ว่างงาน	17	1.77	7	0.73	4	0.42	28 2.92%
อื่น ๆ	10	1.04	3	0.31	6	0.63	19 1.98%
รวม	503	52.40	300	31.25	157	16.35	960 100 %

ตาราง 21 แสดงความสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ อายุ กับ อาชีพ ของนักศึกษา
จำนวน 960 คน

อาชีพ อายุ	ที่เป็น วิชาชีพ	จำนวน นักศึกษา ค้าขาย	จำนวน นักศึกษา บริการ	ผู้ใช้แรง งาน	กลีกรรม และเลี้ยง สัตว์	เสมียน พนักงาน	รวม
15 - 25 ปี	25	62	85	97	9	42	442 46.04%
26 - 40 ปี	88	92	73	73	7	52	451 46.98%
40 ปี ขึ้นไป	23	9	6	8	-	6	67 6.98%
รวม	136 14.12%	163 17.00%	164 17.08%	178 18.54%	16 1.70%	100 10.42%	960 100%

ตาราง 21 แสดงความสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ อายุ กับ อาชีพ (ต่อ)

อาชีพ อายุ	จำนวน นักศึกษา แม่บ้าน	จำนวน นักศึกษา พ่อบ้าน	นักศึกษา	จำนวน นักศึกษา รองงาน	จำนวน นักศึกษา ว่างงาน	อื่น ๆ	รวม
15 - 25 ปี	6	1	90	2	15	8	442 46.04%
26 - 40 ปี	33	1	4	6	12	10	451 46.98%
40 ปี ขึ้นไป	13	-	-	-	1	1	67 6.98%
รวม	52 5.42%	2 0.20%	94 9.79%	8 0.83%	28 2.92%	19 2.00%	960 100%

ตาราง 22 แสดงความสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ อายุ กับ รายได้ ของนักศึกษา
จำนวน 960 คน

รายได้ อายุ	จำนวนนักศึกษา รายได้ไม่เกิน 5,000 บาท	จำนวนนักศึกษา รายได้ 5,001 - 7,000 บาท	จำนวนนักศึกษา รายได้ 7,001 บาท ขึ้นไป	รวม
15 - 25 ปี	246 25.63%	160 16.67%	36 3.75%	442 46.04%
26 - 40 ปี	155 16.15%	146 15.21%	150 15.63%	451 46.98%
40 ปี ขึ้นไป	18 1.88%	9 0.94%	40 4.17%	67 6.98%
รวม	419 43.65%	315 32.81%	226 23.54%	960 100%

ตาราง 23 แสดงความสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ เพศ กับ รายได้ ของนักศึกษา
จำนวน 960 คน

เพศ รายได้	จำนวน นักศึกษา ชาย	ร้อยละ	จำนวน นักศึกษา หญิง	ร้อยละ	รวม
ไม่เกิน 5,000 บาท	176	18.33	243	25.31	419 43.65%
5,001 - 7,000 บาท	184	19.17	131	13.65	315 32.81%
7,001 บาท ขึ้นไป	97	10.10	129	13.43	226 23.54%
รวม	457	47.60	503	52.40	960 100%

ตาราง 24 แสดงความสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ เพศ กับ วุฒิการศึกษา ของนักศึกษา
จำนวน 960 คน

เพศ \ วุฒิการศึกษา	จำนวน นักศึกษา ชาย	ร้อยละ	จำนวน นักศึกษา หญิง	ร้อยละ	รวม
ระดับต้น	253	26.35	250	26.04	503 52.40%
ระดับกลาง	163	16.98	137	14.27	300 31.25%
ระดับสูง	41	4.27	116	12.08	157 16.35%
รวม	457	47.60	503	52.40	960 100%

ตาราง 25 แสดงความสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ วุฒิการศึกษา กับ ประเภทวิชาชีพ
ของนักศึกษา จำนวน 960 คน

วุฒิการศึกษา \ ประเภทวิชาชีพ	จำนวน นักศึกษา ระดับต้น	ร้อยละ	จำนวน นักศึกษา ระดับกลาง	ร้อยละ	จำนวน นักศึกษา ระดับสูง	ร้อยละ	รวม
วิชาอุตสาหกรรม	175	18.23	105	10.94	20	2.08	300 31.25%
วิชาคหกรรม	223	23.23	80	8.33	68	7.08	371 38.64%
วิชาพาณิชยกรรม	62	6.46	56	5.83	35	3.65	153 15.94%
วิชาศิลปกรรม	43	4.48	59	6.15	34	3.54	136 14.17%
รวม	530	52.40	299	31.14	157	16.35	960 100%

ตาราง 26 แสดงค่า t - test ของแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต

ข้อ	t- test
1	5.1975
2	3.9887
3	6.7744
4	4.8364
5	3.6617
6	3.9052
7	6.1923
8	6.1868
9	2.5158
10	6.3611

ข้อ	t- test
11	9.8038
12	5.6292
13	6.5320
14	4.7133
15	4.0078
16	2.5148
17	3.3286
18	4.0104
19	4.2143
20	2.8723
21	2.5714

ค่าความเชื่อมั่น = .7272

ตาราง 27 แสดง ค่า t - test ของแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน

องค์ประกอบด้านความคิด

ข้อ	t- test
1	5.6373
2	6.0980
3	4.0967
4	3.9049

ข้อ	t- test
5	2.7233
6	6.1376
7	7.5843
8	6.6408

ตาราง 28 แสดง ค่า t - test ของแบบสอบถาม ที่สนใจต่อการเรียน

องค์ประกอบด้านความรู้ลึก

ข้อ	t- test
1	6.5032
2	4.8001
3	3.7310
4	8.0483
5	6.3719
6	2.9820

ข้อ	t- test
7	4.9050
8	5.0003
9	6.2847
10	6.6564
11	5.3394

ตาราง 29 แสดง ค่า t - test ของแบบสอบถาม ที่สนใจต่อการเรียน

องค์ประกอบด้านแนวโน้มในการเรียน

ข้อ	t- test
1	7.1554
2	7.0574
3	7.2770
4	3.1848
5	7.1687
6	6.6557

ข้อ	t- test
7	7.3391
8	3.8798
9	4.9487
10	5.9259
11	4.8131

ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามที่สนใจทั้งหมด = .8634

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต

แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน

แบบสอบถามบุคลิกภาพแบบ เอ แบบ บี

แบบสอบถาม

การวิจัยเรื่อง “ ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะรุ่งอนาคตของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน
วิทยาลัยสารพัดช่าง กรุงเทพมหานคร ”

คำแนะนำในการตอบ

แบบสอบถามนี้มี 4 ตอน ตอนที่ 1 เป็นรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบ และ
ตอนที่ 2-4 เป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้ตอบ โปรดกรุณาตอบให้ครบทุกตอน

ตอนที่ 1 เป็นรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบ นักศึกษาอ่านข้อความในแบบสอบถาม
แล้วพิจารณาตอบตามสภาพที่เป็นจริงของนักศึกษาให้มากที่สุด โดยใช้เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
หน้าตัวเลือกที่กำหนดไว้ให้

ตอนที่ 1

รายละเอียดส่วนตัว

แผนกวิชาที่ท่านเรียน

เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

อายุ - ☐ อายุตั้งแต่ 15 - 25 ปี

☐ อายุตั้งแต่ 26 - 40 ปี

☐ อายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป

วุฒิการศึกษา หมายถึง พื้นฐานการศึกษาสูงสุดของนักศึกษา

☐ ระดับต้น หมายถึง ผู้ที่จบประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น

☐ ระดับกลาง หมายถึง ผู้ที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า

☐ ระดับสูง หมายถึง ผู้ที่จบการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไปหรือเทียบเท่า

อาชีพของนักศึกษา หมายถึง ประเภทหรือลักษณะของงานที่นักศึกษายึดเป็นอาชีพหลักทำให้มีรายได้

☐ อาชีพที่เป็นวิชาชีพ ได้แก่ ครู อาจารย์ วิศวกร สถาปนิก แพทย์ เภสัชกร

ทนายความ นักบัญชี นักประพันธ์ นักหนังสือพิมพ์ นักบิน เป็นต้น

☐ อาชีพค้าขาย ได้แก่ เจ้าของร้านค้า ผู้ควบคุมการขายและผู้จัดซื้อ

นายหน้าหรือตัวแทนจำหน่ายสินค้า หรือหาประกันชีวิต ประกันภัย นายหน้าขายที่ดิน

พนักงานขายของหน้าร้าน ผู้เร่ขายสินค้า เช่นหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

☐ อาชีพบริการ ได้แก่ บริการขายอาหารและที่พักอาศัย ผู้ปรุงอาหาร

พนักงานเสิร์ฟอาหาร หญิงทำงานบ้าน พนักงานทำความสะอาด ช่างตัดผม ช่างเสริมสวย

ภารโรง ผู้ให้บริการความปลอดภัย ตำรวจ นักสืบ ยาม ผู้จัดการน้ำเตี้ย มัคคุเทศก์ สัปเหร่อ

เจ้าของบ้านเช่า เป็นต้น

☐ อาชีพผู้ใช้แรงงาน ได้แก่ ช่างปั้น ช่างศิลป์ ผู้ฆ่าสัตว์ นักดนตรี ช่างทำรองเท้า
ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า ช่างทาสี ช่างไม้ ช่างปูน ช่างซ่อมรถยนต์ ช่างทำเฟอร์นิเจอร์ คนขับรถยนต์
ช่างเรียง ช่างพิมพ์ ช่างไฟฟ้า ช่างซ่อมเครื่องวิทยุ - โทรทัศน์ ช่างปรับอากาศ เป็นต้น

☐ อาชีพกสิกรรมและเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ ชาวนา ชาวสวน ชาวไร่ ชาวประมง ฯลฯ เป็นต้น

☐ เสมียนพนักงาน ได้แก่ พนักงานเก็บเงิน พนักงานบัญชี พนักงานต้อนรับ

พนักงานพิมพ์ดีด พนักงานโทรศัพท์ - โทรเลข พนักงานฝ่ายสินค้าและพัสดุ เป็นต้น

☐ แม่บ้าน ☐ พ่อบ้าน ☐ นักศึกษา ☐ รองาน ☐ ว่างงาน

☐ อาชีพอื่น ๆ โปรดระบุ

ฐานะเศรษฐกิจ หมายถึง รายได้ประจำจากการประกอบอาชีพ

☐ นักศึกษามีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 5,000 บาท

☐ นักศึกษามีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 5,001 - 7,000 บาท

☐ นักศึกษามีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 7,001 บาท ขึ้นไป

ตอนที่ 2

ชุดที่ 1 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต

ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถของนักศึกษาในการวางแผนงาน และปฏิบัติเกี่ยวกับอนาคตได้ เช่น ความสามารถในการคาดการณ์ถึงผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้น และตัดสินใจเลือกกระทำ การหาแนวทางแก้ปัญหาในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพในอนาคต และมีความเพียรพยายามที่จะอดทน รอคอย ผลที่จะเกิดขึ้น เพื่อประสบความสำเร็จ

คำแนะนำ

ให้นักศึกษาอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อแล้วตอบตามความเป็นจริงให้มากที่สุด
โดยให้นักศึกษาขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเลือก ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ลำดับที่	ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด	ไม่จริงเลย
(0)	ข้าพเจ้าจะไม่คิดถึงอนาคตเพราะยังมาไม่ถึง		✓			

ถ้านักศึกษาขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง จริงมาก แสดงว่า เป็นจริงมาก
สำหรับนักศึกษาที่ยังไม่คิดถึงเกี่ยวกับอนาคตในตอนนี้ จนกว่าจะถึงเวลา

ลำดับที่	ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด	ไม่จริงเลย
1	ความสามารถในการคาดการณ์ไกล ข้าพเจ้าเลือกเรียนวิชาที่เกี่ยวกับการ ศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพ					
2	ข้าพเจ้าหาความรู้อยู่เสมอๆ เพื่อความก้าวหน้าในการทำงาน					
3	ข้าพเจ้าศึกษาเล่าเรียนเพื่อจะได้นำ ความรู้เป็นพื้นฐานในการประกอบ อาชีพ					
4	เมื่อมีการผิดพลาดในการทำงาน ข้าพเจ้ามักจดจำเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อไม่ให้เกิดขึ้นอีก					
5	ข้าพเจ้าพยายามทำงานให้เสร็จก่อนถึง เวลากำหนด					
6	ด้านการวางแผน ในการทำงานข้าพเจ้าพยายามปฏิบัติ ตามลำดับขั้นที่ได้วางแผนไว้					
7	ข้าพเจ้าติดตามข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับ อาชีพเพื่อเตรียมตัวศึกษาต่อ					
8	ข้าพเจ้าติดตามข่าวสารเกี่ยวกับอาชีพ ที่ข้าพเจ้าสนใจ					
9	ข้าพเจ้าติดตามข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับ อาชีพ เพื่อเตรียมตัวประกอบอาชีพ					

ลำดับที่	ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด	ไม่จริงเลย
10	<u>การหาแนวทางในการแก้ปัญหา</u> ถ้าพบอุปสรรค ข้าพเจ้าพยายามฟันฝ่า ในสิ่งที่ยากลำบาก					
11	ถ้าข้าพเจ้าเรียนไม่เข้าใจ ข้าพเจ้ามัก ถามครู					
12	ข้าพเจ้าทบทวนบทเรียนบ่อย ๆ เพื่อ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ					
13	ข้าพเจ้าเรียนด้วยทำงานด้วยเพื่อจะได้ มีรายได้					
14	ข้าพเจ้าไม่ปล่อยให้อุปสรรคหลีกเลียง ไปเองโดยไม่หาทางแก้ไข					
15	<u>ด้านความเพียรพยายาม</u> ข้าพเจ้าไม่ชอบบรอคอยงานโดยไม่ทำ อะไรเลย					
16	ข้าพเจ้าไม่ทนทำงานกับนายจ้างที่ชอบ เอาเปรียบแรงงานถึงแม้ว่าจะได้ ประสบการณ์					
17	ถ้าข้าพเจ้าประสบปัญหาในการทำงาน ข้าพเจ้ามักพยายามแก้ปัญหา ด้วยตนเอง					
18	ถ้าข้าพเจ้าเรียนไม่เข้าใจวิชาหนึ่งวิชา ใดข้าพเจ้าจะเลิกเรียนทันที					
19	ข้าพเจ้าอดทนทำงานถึงแม้จะได้เงิน เบียดเบียน					
20	ข้าพเจ้าทำงาน เพื่อให้ผ่านไปวัน ๆ เท่านั้น					
21	ข้าพเจ้าเรียนเพื่อให้ผ่านไปวัน ๆ เท่านั้น					

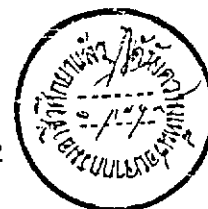
ตอนที่ 3 แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียน
องค์ประกอบด้านความคิด

คำแนะนำ

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของท่านที่มีต่อการเรียน การสอน
หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน เมื่อท่านอ่านข้อความแล้ว โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใด
ช่องหนึ่งที่กำหนดให้เพียงข้อละเครื่องหมายเดียว แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้คือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ตรงกับความคิดของท่านมากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง	ตรงกับความคิดของท่านมาก
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ค่อนข้างจะตรงกับความคิดเห็นของท่านบ้าง
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ไม่ตรงกับความคิดของท่านมาก
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ไม่ตรงกับความคิดของท่านมากที่สุด

ลำดับ ที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1	ทัศนคติต่อความสำคัญของการ เรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ถ้าข้าพเจ้าเรียนวิชาชีพพระยะสันจบ แล้วข้าพเจ้าจะนำความรู้ที่ได้ไป ประกอบอาชีพได้					
2	การเรียนวิชาชีพพระยะสันช่วยให้ ข้าพเจ้าสามารถดำรงชีวิตดีขึ้น					
3	ข้าพเจ้ากำลังจะเลิกเรียนวิชาชีพ ระยะสั้นเพราะไม่มีประโยชน์					
4	ทัศนคติต่อลักษณะของวิชาชีพหลัก สูตรระยะสั้น หลักสูตรวิชาชีพพระยะสันเปิดโอกาส ให้ผู้ที่มีหมดโอกาสเรียนได้เรียนต่อ					
5	ค่าเล่าเรียนของหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้นไม่แพงทำให้นักศึกษาที่ยาก จนสามารถเข้าเรียนได้					
6	หลักสูตรวิชาชีพพระยะสันสอดคล้อง เนื้อหาที่เป็นประโยชน์กับข้าพเจ้า					
7	หลักสูตรระยะสั้นเน้นการปฏิบัติทำ ให้ข้าพเจ้ามีความรู้ความชำนาญมาก ขึ้น					

ลำดับ ที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
8	บรรยากาศในการเรียนวิชาชีพหลัก สูตรระยะสั้น ครูสอนวิชาชีพระยะสั้นมีความ ชำนาญในการสอนทำให้ข้าพเจ้าอยาก เรียนวิชาชีพอื่น ๆ ต่อไปอีก					
9	อุปกรณ์การเรียนมีน้อยทำให้ข้าพเจ้า มีโอกาสได้ฝึกปฏิบัติ้น้อยมาก					
10	อุปกรณ์การเรียนเก่าไม่มี ประสิทธิภาพทำให้ข้าพเจ้าไม่มี โอกาสฝึกปฏิบัติ					

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก

คำแนะนำ

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความรู้สึกของท่านที่มีต่อการเรียน การสอน เมื่อท่าน
อ่านข้อความแล้ว โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งที่กำหนดให้เพียงข้อละ
เครื่องหมายเดียว แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้คือ

มากที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของท่านมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของท่านมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของท่านมากบ้างพอสมควร
น้อย	หมายถึง	ตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของท่านน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของท่านน้อยที่สุด

ลำดับที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ความสำคัญของการเรียน ข้าพเจ้าสามารถนำความรู้ที่เรียนวิชาชีพ ไปประกอบอาชีพเสริมได้					
2	ข้าพเจ้าสามารถนำความรู้ที่เรียนวิชาชีพ ไปพัฒนางานเพื่อเลื่อนตำแหน่งได้					
3	ข้าพเจ้าสามารถนำความรู้ที่เรียนวิชาชีพ ไปเทียบโอนหน่วยกิตได้					

ลำดับที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4	ข้าพเจ้าสามารถนำความรู้ที่เรียนวิชาชีพ ระยะสั้นไปประกอบอาชีพได้					
5	<u>ลักษณะของหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น</u> เนื้อหาวิชาชีพระยะสั้นที่เรียนสอดคล้อง กับความต้องการของกับความต้องการ ของข้าพเจ้า					
6	ข้าพเจ้าชอบเรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะ สั้นเพราะเรียนจบเร็ว					
7	หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นเรียนจบได้เร็ว สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					
8	<u>บรรยากาศในการเรียนวิชาชีพระยะ</u> <u>สั้น</u> ข้าพเจ้ารู้สึกท้อแท้ใจเมื่อพบปัญหา เกี่ยวกับการเรียนวิชาชีพระยะสั้น					
9	ครูช่วยเหลือและให้คำปรึกษาในเรื่อง การเรียนวิชาชีพระยะสั้น					
10	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าครูสอนวิชาชีพระยะสั้น เข้าใจความต้องการของนักศึกษา					
11	ครูสอนวิชาชีพระยะสั้นให้กำลังใจ นักศึกษาที่เรียนอ่อน					

2. องค์ประกอบด้านแนวโน้มในการเรียน

คำแนะนำ

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมของท่านที่มีต่อการเรียน การสอน เมื่อท่าน
อ่านข้อความแล้ว โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งที่กำหนดให้เพียงข้อละ
เครื่องหมายเดียว แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้คือ

บ่อยที่สุด	หมายถึง	ตรงกับพฤติกรรมที่ท่านทำอยู่ประจำบ่อยที่สุด
บ่อย	หมายถึง	ตรงกับพฤติกรรมที่ท่านทำบ่อย
บางครั้ง	หมายถึง	ตรงกับพฤติกรรมของท่านทำเป็นบางครั้ง
นาน ๆ ครั้ง	หมายถึง	ตรงกับพฤติกรรมของท่านนาน ๆ ครั้ง
ไม่เคยเลย	หมายถึง	ไม่ตรงกับพฤติกรรมของท่านเลย

ลำดับที่	ข้อความ	บ่อยที่สุด	บ่อย	บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคยเลย
1	ความสำคัญของการเรียน ข้าพเจ้านำความรู้ที่เรียนวิชาชีพพระยะสัน ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					
2	ข้าพเจ้านำความรู้ที่เรียนวิชาชีพพระยะสัน ไปประกอบอาชีพได้					
3	ข้าพเจ้านำความรู้ที่เรียนวิชาชีพพระยะสัน ไปพัฒนาอาชีพที่ทำอยู่ให้ดีขึ้น					
4	ข้าพเจ้านำความรู้ที่เรียนวิชาชีพพระยะสัน เป็นแนวทางไปศึกษาต่อได้					
5	ข้าพเจ้านำความรู้ที่เรียนวิชาชีพพระยะสัน ไปประกอบอาชีพเสริมได้					
6	ลักษณะของหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน เนื้อหาวิชาชีพพระยะสันเป็นเรื่องเฉพาะ วิชา ข้าพเจ้าไม่รู้เรื่องมาก่อนจึงทำให้ เบื่อไม่อยากเรียน					
7	เนื้อหาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันน่าสนใจ ทำให้ข้าพเจ้าอยากเรียน					
8	เมื่อเรียนหลักสูตรพระยะสันทำให้ข้าพเจ้า สามารถปฏิบัติได้					
9	บรรยากาศในการเรียน ข้าพเจ้าปฏิบัติงานไม่ได้เพราะครู อธิบายไม่ชัดเจน					
10	ข้าพเจ้าได้รับความช่วยเหลือจากครูถ้า เรียนไม่เข้าใจ					
11	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความ คิดเห็นในขณะที่เรียน					
12	ข้าพเจ้าปฏิบัติงานไม่ได้เพราะครูไม่ให้ ความช่วยเหลือ					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบุคลิกภาพแบบเอ และแบบบี

คำแนะนำ

แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับกิจกรรมในชีวิตประจำวันของท่าน ขอให้ท่านอ่านข้อความแล้วพิจารณาว่าเป็นจริง หรือตรงกับพฤติกรรมที่ปฏิบัติอยู่มากน้อยเพียงใด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ต้องการเพียงข้อละเครื่องหมายเดียว ดังนี้

- จริงมากที่สุด หมายถึง ตรงกับพฤติกรรมของท่านมากที่สุด
 จริงมาก หมายถึง ตรงกับพฤติกรรมของท่านมาก
 จริงปานกลาง หมายถึง ตรงกับพฤติกรรมของท่านบ้างพอสมควร
 จริงน้อย หมายถึง ตรงกับพฤติกรรมของท่านบ้างเล็กน้อย
 จริงน้อยที่สุด หมายถึง ตรงกับพฤติกรรมของท่านน้อยที่สุด
 ไม่จริงเลย หมายถึง ไม่ตรงกับพฤติกรรมของท่านเลย

ลำดับ ที่	ข้อความ	จริง มากที่สุด	จริง มาก	จริง ปานกลาง	จริง น้อย	จริง น้อยที่ สุด	ไม่จริง เลย
1	เมื่อข้าพเจ้ามีนัดข้าพเจ้ามักไปถึงที่นัด หมายก่อนเวลา						
2	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่ไหวเวลาที่ข้าพเจ้าถูกขัด จังหวะเวลาทำงาน						
3	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเป็นการเสียเวลามากถ้า ต้องไปรอซื้อของในร้านที่มีลูกค้ามาก						
4	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าต้องทำสิ่งต่าง ๆ อย่าง รวดเร็วเพื่อแข่งกับเวลา						
5	ข้าพเจ้าคิดว่า คนรอบข้างทำงานไม่ถูก ใจข้าพเจ้า						
6	ข้าพเจ้ารู้สึกอยากทำกิจธุระให้เสร็จโดย เร็วที่สุด						

ลำดับ ที่	ข้อความ	จริง มากที่สุด	จริง มาก	จริง ปานกลาง	จริง น้อย	จริง น้อยที่ สุด	ไม่จริง เลย
7	ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดที่ต้องเข้าคิวยาว เมื่อรอรับบริการต่าง ๆ เช่น ที่ธนาคาร หรือที่ไปรษณีย์						
8	ข้าพเจ้าไม่ชอบให้มีใคร หรืออะไรมาขัด จังหวะการทำงานของข้าพเจ้า						
9	เพื่อน ๆ ส่วนใหญ่เห็นว่าข้าพเจ้าเป็น คนจริงจังกับการเรียน						
10	ข้าพเจ้ารู้สึกท้อไม่ได้ ถ้าต้องทำงานร่วม กับคนที่ทำงานอย่างขี้ไปที						
11	ข้าพเจ้ารู้สึกท้อไม่ได้ ถ้าต้องฟังคนที่ พูดเพ้อเจ้อ						
12	ข้าพเจ้าต้องทำงานที่รับผิดชอบให้เสร็จ ก่อนกำหนดเวลาเสมอ						
13	ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อและหาทางเสียงออกมา เมื่อต้องฟังเรื่องไร้สาระ						
14	ข้าพเจ้าเป็นคนที่ทำสิ่งต่าง ๆ ด้วย ความรวดเร็วว่องไว						
15	ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิด เมื่อต้องทำ สิ่งต่าง ๆ ซ้ำซาก						

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางปิยกาญจน์ กิจอุดมทรัพย์

เกิด 10 สิงหาคม 2497

สถานที่เกิด กรุงเทพมหานคร

สถานที่อยู่ปัจจุบัน 1 ตรอก 4 ซอย 1 หมู่บ้านสุตจิตต์นิเวศน์

ถนนพระราม 2 อำเภอ บางขุนเทียน กทม. 10150

สถานที่ทำงานปัจจุบัน วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา

ถนน สีพระยา อำเภอ บางรัก กทม. 10500

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน หัวหน้างานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2521 ค.ศบ. (คหกรรมศาสตร์ - ทัวไป) จาก วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา

พ.ศ. 2539 ก.ศม. (จิตวิทยาการศึกษา) จาก มศว. ประสานมิตร

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน
วิทยาลัยสารพัดช่าง กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
ปิยกาญจน์ กิจอุดมทรัพย์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา
ธันวาคม 2539

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง กรุงเทพมหานคร และเพื่ออธิบายถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ส่งผลต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักศึกษา และศึกษาความสามารถของตัวแปรในการพยากรณ์ลักษณะมุ่งอนาคต กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชาย และ หญิง ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพพระยะสัน กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2538 จำนวน 960 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตของนักศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ t - test, F - test สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษา ปรากฏดังนี้

1. ตัวแปร ที่สนใจต่อการเรียน บุคลิกภาพ อายุ รายได้ และ อาชีพ มีความสัมพันธ์กับลักษณะมุ่งอนาคตของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01
2. ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ลักษณะมุ่งอนาคตของนักศึกษา คือ ที่สนใจต่อการเรียน บุคลิกภาพ อาชีพ รายได้ และ อายุ ซึ่งสามารถพยากรณ์ลักษณะมุ่งอนาคตของนักศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

**VARIABLES RELATED TO FUTURE ORIENTATION OF STUDENTS'
ATTENDING THE VOCATIONAL SHORT COURSES OF
POLYTECHNIC COLLEGE IN BANGKOK**

**AN ABSTRACT
BY
PIYAKAN KITUDOMSUB**

**Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master
of Education degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University
December 1996**

The purpose of this study was to investigate variables related to future orientation of students' attending the Vocational Short Courses of Polytechnic College in Bangkok in the academic year 1995. The study was designed to explain the relationships of future orientation variables held by the students and to examine if the variables of age, genders, educational levels, occupation, vocational short courses programs, income or economic status, academic attitudes, personality characteristics have a significant impact upon their future orientation. The subjects were 960 students of the Polytechnic College in Bangkok. The research instrument was the variables related to future orientation questionnaire. The data were analyzed by t - test, F - test, the multiple correlation and the multiple regression analysis.

The results of the study were as follows :

1. Statistically significant relationships were found between the students' future orientation and the variables, i.e. , the academic attitudes, personality characteristics, age, income, and occupations at .01 level.

2. The students' academic attitudes, personality characteristics, occupations, income, and age significantly predicted the students' future orientation at .01 level.